

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs

ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 763. Kiadóhivatal 764.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április elsején lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg,

hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

A nagy ütközet.

Budapest, április 3.

Kévs olyan szomorú fejezetet ismerünk a magyar nemzeti ellentállások történetében, mint azt, melynek gyors befejezését most sürgeti Bécsben a magyar kormány. A katonai követelések fejezetét értjük. Ezeket a katonai követeléseken esztendőkönt keresztül kormányok és pártok vérezték el s csak mutatkozniok kellett, hogy reszketni kezdjen minden kormány és minden többség. Olyan volt ez a kérdés a magyar kormányok életében, mint a Burg fehér asszonya: ha láthatóvá lett, valakinek a halálát jelentette. El is vérzett rajta a Széll-kormánytól kezdve a koalíció kormányáig minden kabinet és minden többség. Inkább kitértek tehát előle, semhogy sürgették volna. S most azt kellett megérnünk, hogy a Khuen-kormány nem akar előle kitérni, sőt az új választások előtt aggályoskodó osztrák kormány ellenére birkózik érte, hogy a kérdés eldőltségig a parlament elé kerüljön. Egy félelmes mumus, akiből

óhajtvá-óhajtott vendéget formál magának a kormány; egy félelmes kísértet, akit magának foglal le a magyar kormány — ime, ez lett az egykor olyan félelmes katonai követelések kérdéséből.

Hogy minden obstrukció fütőjéből, minden kormányok buktatójából, a katonai kérdésekből ilyen szelid, jámbor és várva-várt vendég válhatott: az kétségtelenül hibája az ellenzéki pártoknak is. Ha a koalíció idejében a bankcsoport nem kicsinyelte volna le Andrássy Gyula katonai törekvéseit s ha a külön bank dátuma kedvéért nem engedte volna azt a látszatot érvényesülni, hogy a magyar nemzet nem is veszi olyan komolyan a katonai követeléseit: akkor most nem hitethetnék el a királylyal, hogy ez az egykor veszedelmes szirt nincs többé s a kormány hajója nyugodtan haladhat el mellette. És ha az ellenzéki pártok a választások óta nem fárasztották volna el magukat a legtöbbször kilátástalan harcokban, ha az ellenzéki energia nem merült volna ki a bankobstrukció elnyújtásában: akkor a magyar kormány most nem hivatkozhatnék az udvar és a hadvezetőség előtt arra, hogy a katonai kérdések elintézésére sohasem kínálkozhatnék kedvezőbb alkalom, mert az ellenzék most halálosan fáradt, mert a bankobstrukció után most nem képes egy véderő-obstrukciót csinálni s mert az ilyen fáradt ellenzék maradék-energiáját is

meg lehet törni a nyári szünet megtagadásának pusztá fenyegetésével is.

Hiba terheli tehát kétségtelenül az ellenzéki pártokat is, melyek ezt a taktikai eshetőséget kifejejtették számításaikból. De még súlyosabb hiba nehezedik a kormányzó többség lelkiismeretére, mely a szolgálatkész magyar kormányt hajlandó még azon az uton is követni, ahol az minden osztrák lojalitás lefőzésével hamarabb akarja a hadvezetőség étvágyát a nemzeti jogok feláldozásával kielégíteni, mint a Reichsrath s mint ahogyan a hadvezetőség kívánni merete volna. Mert az utolsó bécsi tárgyalásokban az a legszegyenletesebb és az a legfelháborítóbb, hogy ott az osztrák kormány védte az igazi magyar álláspontot s a magyar kormány kelt a legtulzább osztrák álláspont védelmére. A nemzeti munkapárt elmélkedhetnék azon a gyönyörű fordulaton, hogy az osztrák kormány a véderő-reform elhalasztását képviseli a magyar kormányval szemben, mely a csempészek technikája szerint a határőrség kimerülésének óráját akarja arra kihasználni, hogy a nemzet legféltettebb kincseit észrevétlenül átszállíthassa az idegen területre. Mert ez a helyzet. A magyar kormány szolgálatkészebb akar lenni az osztráknál. A magyar kormány akarja kihasználni az ellenzéki pártok állítólagos kimerültségét s nem az osztrák kormány. A magyar kormány akar

Az arany-roulette.

Írta: Hevesi József.

(Utánozmás títos.)

Madeleine-nek birta őt mindenki a szállóban. Madeleine. Csak így emlegették. Csak így egyszerűen: Madeleine. Kis baba-asszony. Nevetett az ember lelke, ha rátekinített. Olyan kedves volt, olyan kívánatos kis nippe.

A papája hozta őt magával az azur tengerpartra. A férjét, aki maireje volt egy kis délvidéki városkának, otthon tartatták a hivatalos ügyek. A köztársaság elnökének látogatását várták a departementba. És ilyenkor a polgármestereknek résen kellett állniok.

De akármilyen legyenek, ha egyetlenegy vendégre is akadt a hatalmas, nagy szállónak, aki a polgármester távolmaradását valami különösen a lelkére vette volna.

Sőt nagyon szerencsés gondolatnak tartották a szálló férfivendégei a köztársaság elnöke részéről, hogy eszébe jutott meglátogatni azt a bizonyos délvidéki megyét és így lekötötte egy időre állomásához a gyönyörű kis baba-asszony férjét, akire ugyan senki sem volt kíváncsi.

A kis asszonykát ilyenformán nem őrizték a férj árgus-szeméi és szilaj temperamentumára nem volt, aki béklyót vessen, vagy kacagásának ezüst csilingelését tempítsa.

A papa még elég életvidám volt és a

Montecarlo gyönyörűségeire áhitozott, akkor a bájos öreg Curzon grófnőre, bizta menyecske-lányát.

Igazán bájos szép öreg asszony volt Curzon grófnő. Mondhatni hódítóan szép. A haja fehér volt, mint a galamb szárnya. De az arca üde, fiatalos, egészségtől kicsattanó. A szemében pedig a szenvedélyek fekete koboldjai táncoltak még.

Madeleine nagyon jól érezte magát a grófnő társaságában. Versenyt kaczaghattak mindenfélre csintalan bohóságban és együtt mehettek a kaszinóba egy kissé kipróbálni a szerencsét a játéokban.

Csak bigott vallásossága untatta kissé Madeleinet. A grófnő ugyanis ősi katolikus család sarja volt. Szigorúan vallásos. Amellett royalista.

Madeleinet pedig nagyon is modern szeltemben nevelték. A férje, a polgármester ur, nemcsak szabadkőműves volt, hanem szabadgondolkodó is és nagy buzgósággal működött közre a papi javak elkobzásán. A vallással éppenséggel nem törődött semmit és Madeleinet sem az oltár előtt, hanem az echarpos anyakönyvvezető előtt tette nevévé.

Hát bizony untatta sokszor a kis menyecskét a grófnő sok vallásos lamentációja és megtérítési kísérletezése. Egyébként pedig nagyon jól megérték egymással és igen tüzesen hányták és vetették meg gyakorta a roulette fehér esontgolyójának esélyeit, chance-ait.

Ha nyertek, a grófnő mindig így szólott:

— At kell mennünk Laghetbe, a csodátevő Madonnához, hogy hálálkodjunk neki.

Ha vesztek, akkor meg így szólott:

— At kell mennünk Laghetbe, a csodátevő Madonnához, hogy pártfogását kikérjük.

És ő gyakran be is váltotta szavát; — átzarándokolt a lagheti Szűzhöz és imádkozott és fogadalmakat tett és exvotókat, fogadalmi képeket ajándékozott.

Madeleine, a kis baba-asszony, azonban sohasem kísértte el utjában. Akár nyert, akár veszett a rouletten. Ő itthon maradt és nevetett és mosolygott és kacagott, mint egy bájosan nevető kis nippe-baba.

Egyszer egy este, mikor benn ültünk a dínernél, a kis baba-asszony arczán valami borongó melanchóliának láttam a sötét árnyékát.

A papája társaságában volt. A grófnő pár nap előtt elutazott.

Nem nevetett, nem mosolygott a kis Madeleine. Komor volt, mint egy sötét lilium. Szinte bánatos. Szomorú. Valami lelhetette. Valami bánthatta.

Nevelő kék ibolyaszemeit nem hordta körül a gyönyörű velencei teremben, mint rendszeren, hogy minden férfinek melegeget varázsoljon a szíve tájkéjára és virágokat fakaszson az ifjú lelkekbe.

Mélázó volt a kis asszonyka, szomorú és bánatos.

Vaijon mi lelhetette?

A diner után nem ült ki a hallba a többi

kedveskedni az uralkodónak és nem az osztrák. S ehhez a herosztrateszi munkához kéri a többség feltétlen támogatását.

Nincs kétségünk az iránt, hogy a többség nem fogja megtagadni az engedelmességet ebben a kérdésben. A boszuállás gyönyörével fog ez a többség abban segédkezni, hogy az utolsó tizesztendő legnagyobb kellemetlenségeinek állandó előidézőjét eltakarítsa a kormány utjából. De éppen ez a tudat lehet és lesz is alkalmas arra, hogy az ellenzék minden energiáját mozgósítsa. A stratégia tudománya ismeri azt a pszichológiai erőt, melyet a nagy megszégyenítés tudata egy már szinte kimerült őrség felvillanyozásában jelent. S ha van is benne valami, hogy az ellenzéki pártok a parlamenti küzdelmekben kimerültek: mégis bizonyosra vesszük, hogy a véderő-reform bizantinus sürgetése fel fogja rázni ezt az ellenzékét fáradtságából. Lehetetlenségnek tartjuk, hogy az ellenzéki pártok éppen akkor hajtsák fejüket pihenőre, mikor az utolsó évtized harcainak legfontosabb pontja elé érkeztek. Még a holtaknak is fel kellene támadniok, mikor a magyar szolgálkúség az összes nemzeti követelések elejtésével kezére akarja játszani a közös hadvezetőségnek a magasabb véradót és a magasabb pénzadót. S ha a magyar ellenzéki pártok, melyek a végsőkig tudtak küzdeni a szerb kereskedelmi szerződés becikkelyezése és a közös bank szabadalmának meghosszabbítása ellen: most nem tudnák összes energiájukat összeszedni a katonai követelések meghiusítására, akkor sohasem is érdemelték meg a független érzelmi nemzet rokonszenvét és elismerését. Olyan ellenzék, mely fáradtságot érezne, mikor a nemzeti ellentállás döntő fordulata elé érkezett s mely egy nyári szünet feláldozása ere-

jéig sem tudja magát összeszedni, mikor a közös hadsereg telhetetlenségét köteles megbüntetni: elvesztette létének jogosultságát.

Bécsben mondhatja a bizantinus kormány, hogy a magyar ellenzék fáradt és nem lesz képes hat hétnél tovább feltartóztatni a katonai körök követeléseinek kielégítését. De itthon ez az állítólag fáradt ellenzék meg fogja mutatni, hogy amikor a magyar nemzet legfőbb jogainak védelméről s a magyar nemzeti küzdelmek komolyságába vetett hitről van szó: akkor fáradtságot nem ismer. A kormány elígérhetett Bécsben mindent, de a szállításba az ellenzéknek is lesz még beleszólása. S akkor majd elvállik, hogy ez volt-e csakugyan a legkedvezőbb alkalom a katonai követelések elintézésére.

Budapest, április 3.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap tartandó ülésében a költségvetés tárgyalása előtt a védjegy- és mintavédelemre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalják; ha azután a belügyi tárcza tárgyalása véget érne, ugy a földművelésügyi tárczára térnek át.

Gróf Andrássy Gyula hazaérkezése. Gróf Andrássy Gyula szombat estére jelezte hazaérkezését; e nap délutánján azonban távirat érkezett tőle, amelyben jelentette, hogy közlekedési akadályok folytán nem jöhet s így a vasárnapi képzőművészeti közgyűlésen sem elnökölhet, amiről a társulatot táviratilag értesítette s elmaradását kimenteni kérte. Gróf Andrássy valószínűleg pénteken érkezik Budapestre.

A munkarend. A belügyi tárcza költségvetésének tárgyalása előreláthatólag holnap véget ér. A költségvetésre vonatkozó törvényjavaslat szerint a belügyi tárcza során sorrendben a kereskedelmi minisztérium költségvetése következik, de ezt a sorrendet ma az elnök indítványára a Ház megváltoztatta s a belügyi költségvetés után a földművelési

minisztérium költségvetését tüzte ki napirendre. Ez a változtatás részben Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter könnyebb természetű megbetegedése, részben pedig Serényi Béla földművelésügyi miniszter fiának betegsége miatt történt. A földművelésügyi miniszter fia ugyanis Svájcban betegen fekszik s a miniszter tárczája költségvetésének korábbi letárgyalását kérte, hogy fiát meglátogathassa. Husvét után a kormány betérjeszti az indemnitásról szóló javaslatot, amihez a király tegnap Lukács László pénzügyminiszter audienciája alkalmával hozzájárult. A költségvetés letárgyalása után pedig, amint ma a miniszterelnök kijelentette, legelőször a Pool-szerződésekről szóló jelentést fogják napirendre kitűzni.

A képviselői fizetések emelése. A képviselőház gazdasági bizottságában már régi idő óta mozgalom indult meg a képviselők fizetésének felemelése iránt. Ma Muzsa Gyula Kossuth-párti képviselő a tárgyalás ívet körözött s ezt pártkülömbőség nélkül sokan alá is írták. A Justh-párton, de a Kossuth-párton is sok az ellenzője a tervnek.

Uj párt Fiumében. Fiuméből jelentik: Vasárnap alakult meg Prodam János elnöklésével az új autonóm-párt. Az alakuló ülésen mintegy háromszáz választópolgár jelent meg és közülük 229 nyomban belépett a Lega Autonoma-ba. Vio Antal képviselő ismertette a pártalakulás szükségességét, mert a régi autonóm párt a harcot hirdeti és a lakosságot megfélemlíteni igyekszik. Üdvözlö a pártalakulást és hangoztatja, hogy az olasz nyelvet respektálni kell és hogy a magyarsággal az őszinte barátság kívánatos. A magyarság és olaszság testvériségét kívánatosnak tartja. Dr. Friedrich Adelsfeld Antal ügyvéd ismerteti a párt vezéreit. Az új párt jó viszonyt kíván a kormányval, de a város érdekeiért mindig kész lesz sikra szállani. Vio Ferencz volt podeszta kijelentette, hogy Héderváry miniszterelnöknek nincsen elhorvátosító szándéka, ha ilyesmirel tudna, ellene szegülne. Azután megalkotották a Lega Autonómát és megválasztották az igazgatóságot.

Interpellációk. A sajtóiroda főnöke, Klein Ödönnek hirtelen nyugdíjazása miatt, amint Zboray Miklós képviselő ma a képviselőházban kijelentette, néppárti részről a legközelebbi interpellációs napon meg fogják interpellálni a miniszterelnököt. — Nadányi Gyula képviselő ma interpellációt jegyzett be a képviselőház interpellációs könyvébe gróf Zichy János közoktatásügyi minisz-

terek közé, hogy a diszkrét zene ringató hangjai mellett udvarlását fogadja a szülő minden rajongójának.

— A kis babaasszonynak valami baja van, — suttogták, — Madeleine-t valami szomorúság érte.

— Én tudom, hogy mi lelte, — szölt egy asszony, aki a veszedelmes koron tul volt már ugyan, de nagyon szívesen kereste a veszedelmeket.

Körülfogták, Ostromolták.

— Ma délután nagyon sokat vesztett a bankban.

Nevettünk. De elhittük.

És másnap és harmadnap és negyednap egyre csak azt tapasztaltuk, hogy Madeleine mind szomorubb, mind melancholikusabb lesz. És egyre hozták a híreket, hogy Madeleine vesztett, megint vesztett, sokat vesztett.

És a kis babaasszony nagyon rosszkedvű volt, ideges és kissé zsémbes. Alig beszélt valakivel. Nem nevetett, nem kacagott. És este nagyon hamar visszavonult.

Egy reggel, — még korán volt és a nap csak most kezdte fölvaltani nagy aranyplakkját, apró sugar-pénzre — ugyszólván még hajnali nyolcz óra volt, mikor szobám erkélyének rózsaszínű függőnyeit széthuzva, lepillantottam a nagy terraszra és észrevettem a kis nippe-asszonyt, Madeleine-t. Igen, ő volt, a kis baba-nőcske. Hogy sietett, hogy surrant, hogy gurult a kis remek gömbölyűsér.

Terringtett, hova rohanhat a kis menyecske ebben a matinal időben?

Egy-kettőre lesiettem a szobámból és követtem.

Hát kérem, a fogaskerekűhöz sietett, mely fölviszen a nagy Corniche mentén fekvő La Turbiebe.

Egyedül? Ilyen korán? La Turbiebe?

Ez alatt lappang valami.

Indiszkreáció ide meg oda: én bizony beültem a fogaskerekű egy másik kocsiába és a szép kis asszonykával együtt kapaszkodtam fel a felhők közé!

Mikor a magasba értünk, Madeleine szinte lázas sietséggel ugrott ki a kocsiból és az ott várakozó bérkocsik egyikébe vetette magát.

Nem hallottam, — hiszen észrevétlenül akartam a nyomában maradni, — nem hallottam, hogy mit mondott a kocsisának. De láttam, hogy hajtat a Corniche-ut felé.

Én csakhamar egy másik kocsiba ugrottam és megparancsoltam a kocsisnak, hogy kövesse a szép asszony kocsiját, de olyan távolságban, hogy észre ne vegyen.

Gyönyörű reggel volt. Most már, mint egy könnyelmű hazardeur szórta aranyait a fiatal napherezeg. La Turbie főutczáján mentünk végig, azután kocsink lekanyarodott jobbra egy völgy felé. Letértünk — a baba-asszony is, az én kocsim is a nagy Corniche-utról és a harmatos reggeli levegő illatjában gurult végig a két koci — megfelelő távolságban, — a fehér, ragyogó, síma országúton.

Sejtéseim voltak. De nem mertem hinni. Ez a kis menyecske nem kalandot keres. Ez

a kis pogány, szabadkőműves, istentelen asszony bizonyára —

A kocsistól kérdeztem:

— Hová megyünk?

— Laghetbe! — volt a rövid válasz.

Hát persze.

Ez az asszony a csodatevő Szűzhez megy imádkozni.

Milyen gyönyörű helyen fekszik ez a Laghet! Hegyek közé van rejtve. Fönn a magasban a Sembola-erdő és lenn milyen dúsz vegetáció! És milyen kedves villák köröskörül kék glyciniákkal, mosolygó futórózsákkal!

És mennyi fekete földkiáltójele a sötét cipresszusoknak. Ide van elrejtve a lagheti templom, melynek csodatevő szívéhez immár nyolczszáz esztendő óta zarándokolnak el az áhitatos hívek és hirdetik azokat a nagy csodákat, melyeket a Vierge Mére itt annyiszor művel.

Megható áhitat vonult be az én hitetlen lelkembe is, mikor ebbe az ősrégi kis templomba beléptem, hova annyi sok ezer ember hozza el bizodalját, reménységét, kétségbeesését és háladatosságát.

Ámulva néztem a falakra aggatott ezer-nyi ezer ex-votót. A sok-sok fogadalmi képet. Naiv rajzományokat, primitív alkotásokat, melyekből azonban csak egy ujjong a hála és köszönet: „Grace recu de la Vierge de Laghet.” — „Reconnaissance a Notre Dame de Laghet.” — „Hommage a Notre Dame de Laghet.” — „En reconnaissance des graces exaugées.” — Az egyik kép tűzveszedelmet ábrázol, melyből a hívót a Szűz csodája men-

terhez, a biharmegyei szudricsi állami iskolában a görög keleti pápa által elkövetett magyar-ellenes bujtogatás tárgyában.

Khuen a létszámemelésért.

— Bienerth a magyar kormány ellen. —

A miniszterelnök újabb bécsi utja.

Budapest, április 3.

Gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök még soha semmiben sem volt oly következetes és sziklaszilárdan elhatározott, mint abban, hogy a létszámemelést föltétlenül most, még a nyári vakáció előtt kell okvetlenül megcsinálni. És ebben a fenkölt elhatározásában még az osztrák válság sem tudta megingatni. Kész eltekinteni nemcsak attól, hogy ez eminenter közös jellegű javaslat egyidőben, párhuzamosan tárgyalassék a két parlamentben, hanem még attól is, hogy a véderőreform egy időpontban nyújtassék be mindkét helyen. Héderváry büszkén hirdeti, hogy ez a magyar állami önállóságot csak öregbíti, ha mi egyoldalúan sietve megszavazunk mindent — az osztrák hadseregnek.

Érdekes, hogy báró *Bienerth* osztrák miniszterelnök, a legravaszabb bécsi politikus még ennyi előnyt sem akar nekiünk juttatni s nem szeretné, ha Magyarország lojalisabb ezinben tünne föl, mint a császárhü Ausztria. Az uralkodó és a katonai körök helyeslik gróf Héderváry tervét, s úgy tudjuk a katonai javaslatok is teljesen készen vannak (a büntető perrend is), — ellenben *Bienerth* akadékoskodik. Ő nem bánná, ha akár egy évre is kitolódna a véderő-revizió dolga, csak a magyar országgyűlés ne végezzen előbb vele, mint a most munkaképtelenné vált *Reichsrath*, amely állítólag éppen azért oszlatott fel oly hirtelenül, máról-holnapra, hogy Héderváry számitásait keresztülhuzza.

A magyar miniszterelnök vasárnapi kihallgatásán és tanácskozásain végleges döntés azonban még nem történhetett, mert *Bienerth*

tette ki. A másik viharos tengert, a harmadik kutha eső gyermekét, a hetvenedik egy haladoklót, a kétszázadik egy automobile-gázolást és így tovább. Sok száz meg száz meghatóan primitív módon megrajzolt csoda hirdeti, hogy Mária meghaligatta a hozzáfördülőket.

Ide zarándokolt tehát a kis Madeleine is. És leborult az oltár elé, mely fölött gyönyörű szépségben mosolyog isteni gyermekével a szent Szűz. „Elle est si belle au regard, dans la suave majesté de son attitude; elle ravit á ce point les coeurs; elle les en flamme á un tel delgré de l'amour de la verité, stb.”

Hát bizony meghatóan szép ez a Mária az ő aranykoronájával, melyet a mi megboldogult Erzsébet királynénk ajánlott föl neki.

Ez elé borult a kis babaasszony és imádkozott zokogó buzgósággal.

Nem akartam áhitatában zavarni. Észrevétlenül surrantam ki a templomból és intettem a kocsisnak, hogy visszafordulhatunk. Most már tudtam eleget.

Nem kalandra jött ide ez a szép asszony.

De ahogy a sima országuton végiggördültünk azon az uton, melyen még meglátszott a régi rómaiak verejtékes, szolid munkája, valami furdogálta az oldalamat.

— Ugyan mi bírhatta rá ezt a szabadgondolkodásu, istentagadó asszonyt, hogy a csodatevő Szűzhez forduljon. Vajjon mit akarhat tőle?

Hát megtudtam ezt is!

Esté a dinernél ragyogó szép volt a kis babaasszony. Csak úgy sugárzott az arcán a mosolygó boldogság.

gyöngéledvén, sem a korona elé nem járulhatott, sem pedig magyar kollégájával nem konferálhatott. Héderváry ennél fogva kénytelen a legközelebb ismét Bécsbe utazni. Alkalmassint már holnap délután el is megy, ha dél előtt véget ér a belügyi költségvetés tárgyalása. Így hát a döntés szerdán fog elhangzani s ezuttal első esetben az osztrák kormány ellenére a magyar kormány javára. Ime, itt a nagy nemzeti vívmány! A Burg megengedi, hogy a létszámemelést, a magyar-horvát katonai büntető eljárást, a közös hadsereg sok száz milliós reorganizációját előbb Budapesten szavazzák meg. Ha ugyan megszavazzák! Mert hiszszük, a magyar ellenzéknek lesz elég energiája arra, hogy a legnagyobb nyári hőségben is meg fogja akadályozni a nép utábor megterhelését.

A leghelyesebb természetesen az volna, ha nálunk is — miként az 1906-os paktum szabta volt meg — előbb megalkotnák az általános, egyenlő és titkos választójogot, s ez a néptörvényhozás döntene azután a katonai kérdésben. Remélhetőleg azonban így is teljes csalódás és vesztég fogja érní a kormányt. Erről gondoskodni az ellenzék legelemibb kötelessége.

Hireink itt következnek:

A bécsi audienciák.

Mint Bécsből jelentik, gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök vasárnap reggel a bankgassei magyar palotában *Vértesy* államtitkárral a király személye körüli miniszterium ügyeit intézte el. Kilenc órakor báró *Schönaich* közös hadügyminiszter érkezett meg a magyar palotába. A közös hadügyminiszter, gróf *Héderváry* miniszterelnök és *Hazai* Samu honvédelmi miniszter egy óra hosszat tanácskoztak. Dél előtt tíz órakor a király kihallgatáson fogadta a magyar miniszterelnököt. Gróf Héderváry kihallgatása, minthogy a király már korán reggel Schönbrunnból Bécsbe érkezett, a Hofburgban ment végbe és dél előtt tíz óráig feltizenkettőig tartott. A király a miniszterelnök előterjesztéseit kegyesen fogadta. Illetékes helyről közlik azt is, hogy a király a tegnapi kihallgatáson fölhatalmazta a magyar kormányt, hogy az indemnitás meghosszabbítását kérje a parlamenttől. A kormány a költségvetési vita tartama

Mindenki tavaszt érzett a szívében és ujongani szeretett volna az asztali zene diszkrét dallamain.

És a dinor után kacagott és csilingelt a kis nippemenyecske nevetése. És szórt a szépségnek és jókedvének villamos, izgalmas sugarait.

És az az asszony, aki már tul volt a veszedelmes koron, megint tudta, hogy mi az oka Madeleine jókedvének.

— Nyert, nagyon sokat nyert ma délután az asszonyka. Mennyi en pleinet nyert! Mindig a hármasszámot rakta és hányzor kijött! Igazán szent háromság volt!

— Madeleine később karomba öltötte a karját és bizalmasan szólt hozzám:

— Jöjjön el, kérem, velem holnap egy aranyműveshez.

— Nagyon szivesen.

— Egy kis arany-roulettet akarnék készíttetni. Valakinek ajándékoznom.

— Rendelkezésére állok, Madeleine.

Nem mondta meg, kiné a számára készítteti, de én sejtettem.

Megrendeltük és mikor kész volt az arany-roulette én magam vittem el Madeleineknek.

Nagyon tetszett neki.

*

Harmadnap átrándultam Laghetbe. Be mentem a templomba. A Szűz lábainál a sok arany és ezüst szív között, melyekkel az áhitatos hívek hálájukat leróvták, megpillantottam egy kis arany-roulettet is.

Madeleine roulettejét.

szerint fog élni ezzel a felhatalmazással és az új indemnitási javaslatot a képviselőháznak már egyik legközelebbi ülésén beterjeszti.

A miniszterelnök visszatérve a magyar palotába, *Lukács* pénzügyminiszternek és *Hazai* honvédelmi miniszternek beszámolt kihallgatásáról. Déli tizenkét órakor gróf *Héderváry* báró *Schönaich* hadügyminisztert kereste föl és körülbelül egy óra hosszat nála időzött. Innét a miniszterelnök a külügyminiszteriumba hajtatott, ahol meglátogatta *Pallavicini* örgrófot, a közös külügyminiszter helyettesét. Ezután gróf *Héderváry* visszatért a magyar palotába és *Lukács* pénzügyminiszter társaságában a *Sacher*-szállóba ment ebédre. Délután öt órakor a miniszterelnök *Lukács* és *Hazai* miniszterekkel, valamint dr. *Bárczy* István miniszteri titkárral Budapestre utazott.

Lukács László pénzügyminiszter vasárnap délelőtt dr. *Popovics* Sándornak, az Osztrák-Magyar Bank kormányzójának látogatását fogadta s vele hosszabb ideig tanácskozott. Déli félegy órakor a pénzügyminiszter kihallgatáson jelent meg a királynál a Hofburgban. A pénzügyminiszter kihallgatása, amely reszortügyekre vonatkozott, egy óra hosszat tartott. Délután három órakor *Lukács* pénzügyminiszter meglátogatta dr. *Meyer* osztrák pénzügyminisztert. A két pénzügyminiszter tanácskozása hosszabb ideig tartott. Az osztrák pénzügyminisztertől *Lukács* egyenesen a pályaudvarra hajtatott, hogy visszautazzék Budapestre.

Véderőreform és bankakta.

Gróf *Héderváry* Károly miniszterelnök és *Lukács* pénzügyminiszter mostani bécsi tárgyalásain és kihallgatásain a véderőtörvényről és a bankkérdésről volt és van szó. A magyar kormány abban a nézetben van, hogy a mostani kedvező parlamenti helyzetet ki kell használni és a költségvetés elintézése után elő kell terjeszteni a magyar országgyűlésen a véderő-javaslatot és egyhuzamban le kell tárgyalatni. A magyar kormány erősen bizik abban, hogy a véderő-javaslat a bizottsági tárgyalás után csak hat hétig fogja a képviselőházat foglalkoztatni és így még a nyári szünet előtt el lesz intézve. A véderő-törvényjavaslat teljesen kész s a katonai büntető-perrendtartás dolgában már csak a formális véglegesítés szükséges, amit egyetlen közös értekezleten elintézhetnek. A király és a hadügyi kormányzat helyeslik a magyar kormány tervét, amelyhez valószínűen báró *Bienerth* osztrák miniszterelnök is hozzá fog járulni, annyival inkább, mert nincsen olyan törvényes rendelkezés, amely megkövetelné, hogy a törvényjavaslatokat egyszerre terjeszszék mind a két állam törvényhozása elé. Az egyidőben való előterjesztést csak a paritás szempontjából vették szokásba. Arról, hogy a véderőjavaslat mind a két államban egyszerre lép életbe, a törvényjavaslat egyik szakaszában gondoskodva van. Ami a bankkérdést illeti, a magyar kormány nem szándékozik Ausztriában a 14. szakasz alkalmazását sürgetni. A magyar kormány megelégszik azzal, ha a bankprovizóriumot az eddigi módon meghosszabbítják és ha az osztrák kormány célszerűnek fogja tartani, hogy a bankprivilegium meghosszabbítását a 14. szakasz alapján rendelje el, akkor a magyar kormány nem fog ez ellen kifogást tenni. A magyar kormány gondoskodni fog arról, hogy a főrendiház még a nyári szünet előtt intézze el a banktörvényt, úgy, hogy Magyarországra nézve a bankkérdés ettől az időtől fogva nem fog többé létezni. Mindezekben a kérdésekben csak a legközelebb fog megállapodás létrejönni, amikor báró *Bienerth*, aki tegnap gyöngéledett, abban a helyzetben lesz, hogy a tárgyalásban részt vehessen.

Még nem történt döntés.

A báró *Bienerth* osztrák miniszterelnökkel a tegnapi napra tervezett tanácskozásokat, arra való tekintettel, hogy az osztrák kormányelnök ágyban fekvő beteg, el kellett halasztani. A tanácskozást alkalmassint a legközelebbi napokban tartják meg. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök a belügyi tárcza költségvetésének elintézése után előreláthatóan kedden délután rövid tartózkodásra

ismét Bécsbe utazik, hogy az osztrák miniszterelnökkel, aki addigra valószínűleg meggyógyul, tanácskozzék.

A vasárnapi bécsi tanácskozások alkalmával döntés semmi irányban nem történt. Döntés csak gróf Héderváry miniszterelnök legközelebbi bécsi tartózkodása idején várható.

Mint Bécsből jelentik, báró Bienert osztrák miniszterelnök már felgyógyult és ma hivatalában is megjelent.

Ugyancsak Bécsből jelentik, hogy a magyar miniszterelnök ottidőzése alkalmával tett közlések szerint a katonai szolgálati nyelvnek az új katonai perrendtartásban való alkalmazását illetőleg tárgyi tekintetben sikerült a nézeteket összehangolni, formálisan azonban az osztrák kormány még nem adta meg hozzájárulását és elhatározása még függőben van.

A miniszterelnök nyilatkozata.

A képviselőház folyosóján ma délben gróf Khuen Héderváry miniszterelnök bécsi utjáról így nyilatkozott:

— Tegnap tárgyalásaink során végleges megállapodás köztém és az osztrák kormány között nem jött létre. Báró Bienert betegsége miatt akadályozva volt abban, hogy alaposan megtárgyalhasson velünk mindent.

— Mi lesz ily körülmények között a véderé-reformmal? — kérdezték. — amire a miniszterelnök így válaszolt:

— Mi betervezzük a törvényjavaslatot még május folyamán.

— Tekintet nélkül arra, hogy helyreáll-e a Reichsrath munkaképessége, vagy sem?

— Igen, tekintet nélkül arra. Semmi törvényes intézkedés nincs abban a tekintetben, hogy a közös és a közösen kezelendő kérdésekre vonatkozó törvényjavaslatokat egyidőben kell-e betervezni vagy tárgyalni. Ez eddig parlamenti szokás és az illetelmesség kérdése volt inkább, amely feltételezte mindig a két kormány megegyezését. A jelen esetben azonban mi nem tehetünk arról, hogy az illendőség-csorbát szenved. Ez nem mi miattunk történik.

— Az osztrák lapok támadásokat intéznek a magyar kormány ellen, hogy a véderéreform korai előterjesztésével megnehezíti az osztrák kormány helyzetét a választásokon.

— Erről nem lehet szó — mondta a miniszterelnök — ennek nincsen semmi alapja, mert az ausztriai választásokon más szempontok nyomulnak előtérbe, más jelszavak az irányadók és irányítók. Sem a véderéreform, sem a katonai perrendtartás nem olyan kérdések, amelyek az osztrák kormány chanceait a választásokon bármely irányban megnehezítik, vagy bármely párt által kihasználhatók volnának. Odaát most egészen másról beszélnek a pártok és az emberek, és más kérdések irányítják a választási campagnet.

— Mi történik, kegyelmes uram, a bankszabadalommal?

— E tekintetben még igazán nincs döntés. Bienert-tel még nem tudunk tárgyalni és nélküle a dologban nem lehet megállapodni. Hogy a 14. szakaszt alkalmazzák-e odaát vagy sem, arra nekünk ingerenciánk nincs, nem is lehet ingerenciát gyakorolnunk ilyen irányban. Nincs okunk azt kívánni, hogy odaát föltegyék rólunk, hogy mi a 14. szakasza alkalmazását kívántuk vagy sürgetjük volna. Ha az osztrák kormány proprio motu ezt megteszi, mindenesetre előnyös az ügy elintézésére nézve, mert hamar, simábban és amellet törvényszerűen végezzük.

Budapest, április 3.

A kmet-megváltás. Szerajevéből jelentik: A tartománygyűlés ma kezdte a kmetek önkéntes megváltására a kormány segélyével vonatkozó javaslat tárgyalását. A javaslat szerint a kormány kedvező feltételek mellett kölcsönt ad a kmeteknek és evégből felhatalmazást kér a tartománygyűléstől, hogy e célra obligációkat bocsásson ki. A kölcsön-ügyletek keresztülvitelével járó kiadásokat a kincstár viseli. A törvény a közzététel napján lép hatályba. Magánintézeteknek ez irányban adott jogok hatályukat veszítik, ugyancsak a privilégiumok is, kártalanításra pedig nincs igényük. Az agrárbizottság a javaslaton csak néhány, a kor-

mány által helyezett módosításokat tett a kmetek érdekében. Az ülésen a szerbek majdnem teljes számban jelentek meg. A horvát muzulmán többségből csak négy képviselő van jelen. A beadványok között van Katicics (horvát) szabadságkérvénye. Amidőn az elnök fölteszi a kérdést, vajjon a ház a szabadságot megadja-e, Halilbasics (muzulmán) konstatálni kívánja a határozatképességet. Dr. Sztojanovics (szerb) tiltakozik a többség eljárása ellen, amely a tartománygyűlést megobstruálja. A szabadságkérvény csak egy trükk, hogy lehetlenné tegye a mai ülés megtartását és hogy időt nyerjenek a muzulmán-horvát írásbeli paktum megkötésére. Az elnök konstatálja a határozatképességet és egynegyedórára felfüggeszti az ülést. A folyosón híre jár, hogy a többség távolmaradását az okozza, hogy néhány muzulmán-képviselő vonakodik a muzulmán-horvát paktumot aláírni. Az ülés újból való megnyitása után a tartománygyűlés képe ugyanaz, mint előbb. Miután az elnök Katicics képviselő szabadságkérvényét levette a napirendről, áttérnek a kmet-telepek megvásárlásához szükséges kölcsön engedélyezéséről szóló kormányjavaslatra. Báró Benko polgári adlatus hosszabb beszédben indokolja a javaslatot. Czáfolja azokat az állításokat, hogy a kormány eddig mitsem tett az agrárkérdés megoldása érdekében. Utalt a földbirtokosok és kmetek közötti jogviszony rendezése, valamint a megváltás érdekében tett intézkedésekre és erre vonatkozó statisztikai kimutatással bizonyítja, hogy az okkupáció harminczéves tartama alatt 37,502 kmetek művelte földbirtokot váltottak meg 32 millió korona összegben. A szóbanforgó törvényjavaslat a kmetek megváltását gyorsítani fogja. A kérdés elvi oldalát illetőleg utal báró Burián közös pénzügyminiszter 1910. év márczius 3-án kelt leiratára, amely a fakultatív megváltást látja az egyedül jogos, helyes és igazságos megoldási módnak. Ezután a vitát holnapra halasztották.

A választójog Csanádmegye közgyűlésén. Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartotta évnegyedes közgyűlését Jakabffy István főispán előkléte alatt. A nagy számban megjelent bizottsági tagok közt voltak Justh Gyula, Vertán Etele, Justh János és Szojka Kálmán orsz. képviselők is. Első tárgy az alispánnak, Hervay Istvánnak indítványa volt a megyei székháznak oly kibővítése tárgyában, hogy a fő- és alispáni lakások külön épületbe helyeztessenek át. Justh indítványára, szemben az állandó választmány javaslatával, a közgyűlés kimondotta, hogy ezek a kérdéssel akkor foglalkozik majd, ha a minisztérium a megyeház kibővítésére szükséges kölcsönösszeg évi annuitását fedezni hajlandó. A második tárgy volt Kiss Pál makói ügyvéd indítványa aziránt, hogy a közgyűlés írjon fel az országgyűléshez az általános, egyenlő és titkos választói jog mielőbbi törvénybeiktatása tárgyában. Az állandó választmány ezzel szemben azt javasolta, hogy mivel a kormány programjában az általános választói jog ugy is benne van, ne írjon most fel a törvényhatóság, mert az elvi kérdésben amugy is állást foglalt, amidőn az általános, egyenlő és titkos választói jogot helyeselte, a kormányt pedig e kérdésben sürgetni nem akarja. Az állandó választmány javaslatát támogatta Mesko Sándor. Kiss Pál indítványa mellett foglalt állást Justh, aki nagyhatású beszédben szállott sikra az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. A főispán szavazásra tette fel a kérdést. A negyedszámú jelen volt tagoknak megolvasása kétszer sikertelen maradt: harmadszor pedig, úgy számolta meg a jegyző a szavazatokat, hogy az állandó választmány határozata mellett egy szótöbbséget konstalt a főispán. Justh és még sokan a függetlenségi párt részétől nyomban konstatálták a szavazatok megszámlálásának helytelenségét, mert tényleg Kiss indítványának volt három szótöbbsége. Ezen az alapon Justh tiltakozást jelentett be az elnöki enuncziáció ellen és bejelentette, hogy a legközelebbi közgyűlésen ugyanezt az indítványt be fogja nyújtani. A napirend második tárgya egy indítvány volt, melyet egy bizottsági tag nyújtott be a belügyi költségvetés ellen. Ezt azonban az indítványozó rövid vita után maga visszavonta. Következett Bácsbodrogmegye átirata, amelyben Tisza Kálmán budapesti szobrára való adakozásra hívta fel a vármegyét. Az állandó választmány 100 koronát indítványozott, azonban Justh indítványára a közgyűlés névszerinti szavazás után kimondotta let szótöbbséggel, hogy Tisza Kálmán szobrára egy fillért sem ad. A közgyűlést kedden folytatják.

Népgyűlés Bilinski ellen. Lembergől jelentik: Ropezye-cében tegnap választói népgyűlés volt, amelyen nagy többséggel bizalmatlanságot és rosszszalást szavaztak dr. Bilinski ellen adópolitikája miatt, amelyet mint pénzügyminiszter inaugurált és intrikái miatt, amelyekkel a lengyel klubbot

szétrobbantotta. Dulemba volt nemzetiségi miniszter, a kerület eddigi képviselője, nem lép fel többé régi kerületében.

A belügyi vita.

— Még ma se végeztek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, április 8.

A belügyi költségvetés tárgyalása még ma sem nyert befejezést és a szónokokból maradt még bőven a következő napokra is. Ellenzékiek és kormánypártiak ma váltakozva szóltak hozzá a belügyi tárcza aktuális kérdéseihez, de felszólalásaik különösebb hatást nem keltek. A néppárti Szmracsányi György multkori erősen nemzetiségi izű beszédét próbálta kimagyarázni, azonban kevés sikerrel. Szmracsányi újabbán tett kijelentéseit különben elvtársai sem igen helyeselték és Zboray Miklós a folyosón ki is jelentette Szmracsányinak, hogy nem osztja a véleményét, mert az az igazságszolgáltatás terén az állam nyelvének megtámadását jelentené. Beszéde alatt egy kis szócsata keletkezett a munkapárti és ellenzéki képviselők közt, amely azonban csakhamar elcsitult. Általában feltűnt, hogy Szmracsányi mai beszédében a Pool-szerződést nem tette szóvá. Ennek oka egyrészt abban keresendő, hogy a Pool-szerződéshez a belügyi vita keretében az elnökség tagjai nem engedték volna meg a hozzászólást, másrészt, mert a kormány ígéretet tett arra nézve, hogy a hirtéd szerződést mindjárt a költségvetés vitája után tárgyalásra bocsátja és akkor majd bő alkalma lesz mindenkinek, hogy véleményét elmondhassa.

A munkapárt szónokai közül Blánár Béla és Pál Alfréd főként a közigazgatás tervbevett reformjával foglalkoztak és praktikus bevezető lépéseket ajánlottak a miniszterelnöknek — ez államosításhoz. Pető Sándor, a demokraták szónoka az általános választójog mellett tört lándzsát sok figyelemreméltó érveléssel és nagy szónoki készséggel. Beszédében hivatkozott gróf Khuen-Héderváry miniszterelnökre is, aki — szerinte, — megígérte az általános választói jog törvénybeiktatását.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A belügyi vita.

Kabos Ferencz alelnök az ülést feltizenegy órakor megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti, hogy a fejtérgyarmati kerületben megválasztott Jármay Béla megválasztása óta harmincz nap eltelt s mivel a választás ellen sem panasz, sem kérvény nem adatott be, nevezett végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Következik az 1911. évi költségvetés részletes tárgyalásának folytatása.

Elnök jelenti, hogy a belügyi költségvetés előadója, Beöthy László elfoglaltsága miatt nem vehet részt a mai ülésen s helyette az előadói tisztelet Pap Géza tölti be.

Szabó János munkapárti a gyermekvédelem szociális jelentőségét fejtegeti. Dicséri Khuent a gyermekvédelem érdekében kiadott rendeletért s beszél a nemzeti munkáról. (Zaj.) Nem az a nemzeti munka, hogy huzamos vitákat rendezünk.

Kun Béla: A Pool-szerződés, az a nemzeti munka!

Gróf Batthyány Pál: A létszámemelés! (Nagy zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek! Méltóztassanak a szónokot meghallgatni.

Szabó János: A költségvetést pártállása és a miniszterelnök iránt érzett személyes bizalmából kifolyólag elfogadja.

Szmracsányi és a tótok.

Szmracsányi György: Az általános vitában a nemzetiségi kérdésről mondott beszédének azt a részét magyarázza, mely a hatósági kiadványoknak a nemzetiségiek nyelvén való kiadására vonatkozott. Ez a kérdés sok félreértés adott alkalmat. Tagadhatatlan, hogy a magyarul nem tudó nemzetiségeknek rendkívül sok hátrányt okozott az, hogy a hatósági kiadványok, itéletek, végzések, idézések, stb. csak magyar nyelven adtak ki s azoknak a fél anyanyelvén való meg nem magyarázása-

ből sok baj származik. Nem a magyar állameszme és a magyar nyelv ellen irányult indítványa, hanem a nép érdekeinek megvédésére. Ezt a kérdést valahogyan rendezni kell, akár úgy, hogy a kézbesítő magyarozza meg a magyarul nem tudó félnek a kézbesített irat tartalmát, akár más módon, de a mostani állapot alkalmas arra, hogy a nemzetiségeket a hatóságok és a magyar állam elleni gyűlöltre tanítsa. Tiltakozik Tisza István azon állítása ellen, hogy ő a vármegyei tisztviselőket általánosságban vádolta volna. Személyeket nevezett meg legutóbbi beszédében és nem általánosított. Tény az, hogy a vármegyei tisztviselők korteskednek és igen sokan visszaéléseket követnek el.

Gróf Pongrácz János: 1906-ban te is a koalíció ajánlásával korteskedtél!

Szmrecsányi György: Nekem ilyen levél nem volt a birtokomban.

Kovácsy Kálmán: A koalíció alatt önnel együtt korteskedtünk. (Zaj jobbról.)

Gr. Pongrácz Jenő: Nem áll! Én a néppártért nem korteskedtem.

Szmrecsányi György: Tiltakozik az ellen, hogy ő a nemzetiségi agitátorokkal bármilyen kérdésben egyetértett volna. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Közigazgatás és egészségügy.

Blanár Béla: Reflektál Szmrecsányi beszédére s a magyar állam egységével nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy a hatósági kiadványok két nyelven állítsanak ki. A közigazgatás szervezetről beszél s kijelenti, hogy neki dolgozó és nem rezisztáló vármegye kell. (Zaj.)

Gróf Batthyány Pál: De ha kell, tudjon a vármegye rezisztálni is!

Blanár Béla: A vármegyei választási rendszer ma már nem elél meg a követelményeknek s ezt az egész közigazgatási rendszerrel együtt reformálni kell. (Zaj és ellentmondások balfelől.)

Hock János: Szóval államosítsuk a közigazgatást!

Blanár Béla: A vármegyei tisztviselők fizetésrövidítését és a vármegyei tisztviselők szakképzettségének fejlesztésére vonatkozó reformot sürgeti. A községi és közigazgatók magánmunkálatainak a fél által történő díjazását megszüntetendőnek tartja. Beszél még a városok segélyezéséről s végül kijelentette, hogy bizalommal van a kormány iránt s a költségvetést elfogadja.

Zelenyák János beszélt ezután. A közegészségügyet nemzeti ügynek tartja s azért arra kiváló gondot kell fordítani. A közegészségügyet nem a törvényhatóságokra és a községekre kell bízni, hanem szakközvegyekre. A költségvetést nem fogadja el.

Pál Alfréd szólott a költségvetéshez. A községi közigazgatás némely sürgős orvoslást igénylő bajáról beszélt. A községi törvény revízióját sürgeti és pedig akként, hogy a községi közigazgatás élére a bíró helyébe a kör-, illetve községi jegyző állíttassék, egyuttal megjavítani a jegyzők fizetését. A költségvetést elfogadja.

Sümei Vilmos a közigazgatási tisztviselők, különösen a jegyzők függetlenségének biztosítását kívánta, hogy választások alkalmával a felsőbbség ne presszionálhassa őket.

Egy kis választójog.

Pető Sándor az általános választói jog kérdéséről beszélt. Nem felel meg gróf Tisza István azon állítása a valóságnak, hogy csak néhány fanatikus ember híve az általános választói jognak, mert az ország lakosságának túlnyomó része követeli az általános választói jognak törvénybe iktatását. Csodálja, hogy Tisza csak a főrendiházban, egyházközségi gyűléseken és a delegációban foglalkozik ezzel a kérdéssel, mikor ennek megvitatása a képviselőház elé tartozik. Nem felel meg a valóságnak Tisza azon állítása sem, hogy Franciaország és azon többi államok közállapotait, ahol az általános választói jog törvénybe van iktatva, — zülötté tették volna. Ausztriában sem ez a reform eredményezte a közállapotok züllesztését. Hevesen támadja a Kossuth-pártot, amelynek hivatalos szónoka azt mondotta, hogy a párt nem foglalt állást a választói jog kérdésében, holott negyven esztendő óta használja kortes-jelszónak az általános választói jogot. Igazi parlamenti élet addig nem lesz ebben az országban, amíg nem radikális választói reform alapján történnek a választások. Azt hiszi, hogy a munkapárt vezére, Khuen-Hédervary miniszterelnök s mivel ő megígérte az általános választói jog törvénybe iktatását, a költségvetést megszavazza.

Elnök az ülést egynegyed három órakor beárja.

EGYHÁZAK.

— (A református konvent ülése.) A református egyház egyetemes konventi bizottsága a hó 26-án gróf Degenfeld József főgondnok és Antal Gábor püspök elnöke alatt a konvent házában ülést tart.

— (Csernoch bucsuja.) Temesvárról jelentik: A Temesvári Katolikus Kör Steiner Ferencz elnök, volt orsz. képviselő vezetésével vasárnap délelőtt bucsutisztelgést tett Csernoch János új kalocsai érseknél. Csernoch érsek szívélyes szavakkal köszöntö meg az üdvözlést. A katolikus körök első megalapítója gróf Zichy János, jelenlegi kultuszminiszter volt. Temesvárott eleinte kételkedéssel fogadták a kör alakítását s most kettősen örvend, hogy a körnek erős létalapja van és hogy az hamarosan bevált. Maradjanak tovább is ezen az uton és bizzanak az új püspökben, Glattfelder Gyulában, aki fiatal, erőteljes és buzgó ember, az ő vezetésével még jobban fel fog virulni a katolicizmus minden vonalon. Az érsek végül meleg kézszorítással bucsuzott el a kör tagjaitól.

— (Az új csanádi püspök felszentelése.) Temesvárról jelentik: Glattfelder Gyula új csanádi püspök felszentelése és beiktatása a következő sorrendben fog végbemenni: felszentelése a husvét utáni első vasárnapon április 23-án lesz a budapesti egyetemi templomban. A felszentelést Csernoch János kalocsai érsek, Prohászka Ottokár és Kohl Medárd püspökök végzik. Az ünnepies bevonulás Temesvárott április 29-én, az installáció április 30-án megy végbe a temesvári székesegyházban.

Az albániai lázadás.

— Győznek a török csapatok. —

Budapest, április 3.

Az albán hegyek között egyre égetőbben izzik a talaj. A török kormány energikus rendszabályokkal igyekszik gátat vetni a lázadásnak és eddigi fáradozásának, úgy látszik, meg is van a kellő hatása. A török kormány kénytelen volt belátni, hogy sok helyütt mit sem használ az erőszak és ezeken a helyeken a kegyelem gyakorlásával igyekezett rendet és nyugalmat teremteni. Így megengedték, többek között, hogy azok az albánok, akik a tavalyi lázadás idején Montenegróba szöktek, hogy onnan most veszedelem nélkül haza térjenek. A török kormány ugyanis joggal tartott attól, hogy ezek az elemek most amugy is átlépjék a határt és csak újabb kontroverziákat teremtenek Cetinje és Konstantinápoly között. Montenegró most egyébként sincs jól elkönyvelve a törököknél, mert azzal hogy Montenegró menedéket nyújtott az albán lázadóknak újabb tápot adott a fölkelőknek. Ma egyébként, ha hitelt adhatunk az ellentmondó híreknek, a kormányesapatok Tuzinál döntő győzelmet arattak a felkelőkön.

A mai eseményekről a következő részletes tudósítást adjuk:

A skutarii váli azt jelenté Konstantinápolyba, hogy a felkelőkkel vívott tegnapi harcban a csapatok a Majhotit hegyet megszállták. A harcban a csapatok három katonát vesztek és tizenhárom megsébesült, míg a felkelők nagy veszteségeket szenvedtek. Egy másik csapat Tuzitól délre megszállta Vuksalekait. A csapatoknak Tuziba való bevonulását minden órában várják.

A határról Cetinjebe érkezett jelentés szerint tegnap délután a tuzii helyőrség megerősítésére érkezett török csapatok és felkelők közt harc volt. A harc főhelye Desics és Ploninceza közt folyt le, ahol a felkelők fedett állásokat foglaltak el. Ugy látszik, hogy később a felkelőket visszaverték és a megérkezett török csapatok egy része Tuziig előnyomulhatott. Ugy a felkelők, mint a csapatok nagy veszteségeket szenvedtek.

A segédesapatok, amelyek a múlt kedden indultak el Skutariból Zipanikba, ott egyesültek a török sereggel. A lázadókat visszaverték és azok most a dedici magaslatokra vonultak vissza.

A török sereg és a Skutariból küldött segédesapatok — mint Cetinjéből jelentik — a Kastrati vidéken ellenállásra találtak, mivel azonban ennek a lázadó csapatnak fogytán volt a municiója és a puskái is hitványak, a katonaság bekerítette és a dedici hegyek közé verte vissza. Planicánál a dedici magaslatokon kétségbeesett ütközet volt, amely a lázadók vereségével végződött. Mind a két részen sok a halottak és a sebesültek száma. A lázadók családjai seregestül menekültek Podgoricába.

Egy szófiai távirat szerint az albán lázadók politikai vezére, Twanai ideérkezett, hogy propagandát csináljon az albániai önkormányzat mellett. Twanai politikai körökben olyképpen formulázza a albán mozgalom célját, hogy Albánia független akar lenni Törökországtól, önkormányzatra törekszik a Balkánon érdekelt nagyhatalmak védelme alatt és e végből Isso Boljetinac, a felkelők vezére Észak-Albániában is szítja a lázadást, amelyben százezer fegyveres albán fog részt venni.

Konstantinápolyból délután jelentik a berlini Lokalanzeigernek: A lázadó albánok bevették Tuzit, de a vár helyőrsége még nem adta meg magát. Éjjelkor azonban ugyancsak Berlinek keresztül az a jelentés érkezik Konstantinápolyból, hogy a felkelő malisszorok által ostromolt Tuzi határhelységet szombatn a kormány csapatai győztes harc után felmentették, miáltal a felkelők veresége el van döntve. A török csapatok még az erősítések megérkezése előtt vívták ki a győzelmet.

Egy Konstantinápolyból érkező hivatalos távirat szerint, amelynek tartalmát azonban kétségbevonják, a lázadók a Kastrati vidéken vereséget szenvedtek. A jelentés azt állítja, hogy a katonaság részén három ember meghalt és 15 megsébesült. Egy korábbi szalonikii jelentés szerint, a török hadügyminiszter a Guzinje körüli mohamedán lakosság sürgetésének engedve, az ottani népfölkelőket is behívta. Az emberek estig föl voltak szerelve és Skutari felé elindultak. Reguláris csapatok és önkéntesek Kastratnál bukkanták az arnautákra. Véres ütközet fejlődött ki. Mára biztosra veszik a fölkelők elűzését Tuzi alól. A kajmakám, valamint a polgári funkcionáriusok Chanik erődbe vannak.

A római Gioranle d'Italia közli, hogy sem Olaszország, sem más európai nagyhatalom eddig-élé nem tett intézkedést a fegyveres beavatkozásra az Albániában élő európai alattvalók védelmére. Nem igaz, hogy az olasz tengerészeti kormány egy hadihajót küldött az albán partvidékre.

Bécsi távirat szerint a Südslavische Correspondenznek jelentik Podgoriczából, hogy az albániai lázadásról szárnyrakelt hírek tulzottak. A Skutariából induló hajók tömve vannak menekülő albánokkal s ezek terjesztik a rémhíreket. A lázadók száma sem több ötezernél s ezek két-háromszáz főnyi bandákban kóborolnak. Az eddigi összeütközések nem voltak komolyak s majdnem mindig a török katonaság győzött. A halottak száma nem nagy. A zendülő albán törzsek fegyverei hitványak, lőszerük kevés s általában a török csapatokra nézve kedvezőbb a helyzet. A lázadók egyes törzsei már szeretnének békét kötni.

Torghut Sefket pasát — mint Szalonikiból jelentik — mára várják Skutariba, ahol a helyzet javult. A malisszerok Tuzi körül kétségbeesetten harcoltak a Skutariból küldött csapatokkal és önkéntesekkel, de végre is erős veszteségek után kénytelenek voltak a montenegrói határ felé menekülni. Mihelyt a kormány csapatai elegendő számban lesznek együtt, megkezdik az arnauták üldözését. A porta azt reméli, hogy egy hét leforgása alatt leveri a forradalmat. A török csapatok győzelmét egy éjszakai távirat is megerősíti Szalonikiból. Eszerint a skutarii arnauták ellen kiküldött csapatok eleinte kevés sikerrel működtek. A Mauser-fegyverekkel felszerelt arnauták igen elkeseredetten harcoltak, több ízben visszaverték a csapatokat, amelyek azonban végezetül tegnap délelőtt mégis csak győzelmet arattak, az arnautákat szétkergették és Tuzit újból megszállták. A csapatok vesztesége 50 halott és számos sebesült. Az arnauták közül 200 esett el. Prevesából a partvidék őrizetére két ágyúnaszád indult el.

Egy cetinjei jelentés ugyancsak sötét színekkel festi a törökök előnyomulását. E szerint a török katonaság végigvonult a Kastrati, a Hedi és a Gruda kerületeken, mindenfelé pusztította a falvakat, a lakosságot megsarcolta és sok házat felgyújtott. Montenegrói határmenti helységek el vannak árasztva a lázadók elmenekült családjaival. Albánia déli részén fellázadtak a mirgíták. Lies városa lángokban áll.

Cetinjéből táviratozzák éjjel után, hogy a

király külföldi utazása az albániai zavarok miatt későbbre marad.

Szalónikból jelentik, hogy Issa *Boljetinac* albán bandavezért, aki a cettinjei török ügyvivőrek megadta magát, 200 társával Podgoriczából Úskübbe szállították. Híre jár, hogy vezető körök nagyobb összeg fizetése árán birták rá Issa Boljetinacot, hogy hagyjon fel az albániai agitációval.

KÜLFÖLD.

A spanyol válság.

— Canalejas új megbízást kapott. —

Budapest, április 3.

A gyáván kivégzett Ferrer haló porában is erősebb, mint az élő kormányok: a Canalejas kormány bukása már a második kormánybukás, aminek ő az okozója: a szabadgondolkodás martirja. Ferrer emléke először a gyilkos Maura-kormányt s a reakció uralmát buktatta meg, most pedig Canalejasnak vetett kétszeres gáncot. A spanyol kamara hétfő óta tárgyalta a republikánusok interpellációját, amelyhez az az indítvány járult, hogy a Ferrer-pórt revideálják és vizsgálatot indítsanak Maura volt miniszterelnök és hadügyminiszter ellen. Az igazságügyminiszter visszautasította az indítványt és hasonló értelemben válaszolt Canalejas is, kijelentve, hogy az ítélet igazságos volt. Ez a válasz egyaránt ki nem elégítette a radikálisokat és a konzervatívokat. A radikálisok — elég joggal — gyávának találták ezt a választ, mely flastromot ragasztott a Maura-kormány gyalázatára, viszont a konzervatívok elégedetlenek voltak azzal a móddal, ahogy Canalejas ezt a visszautasítást elintézte. És ami ennél sokkal fontosabb tünet volt, Canalejas ellen fordult az egész tisztikar, amelynek nézete szerint Canalejas nem utasította vissza kellő erővel a hadbírók ellen intézett támadásokat. Az ülésen akkor számos tiszt volt jelen és az egyik még bele is szólt Canalejas beszédébe. Ez a tiszt vagy hétszáz üdvözlő telegramot kapott bajtársaitól. De a tisztikar megbotrányozásáról hoznak hírt a vidéki városokból érkező táviratok is és mikor Canalejas láta, hogy saját hadügyminisztere odamegy a konzervatív ellenzék padjain ülő Laciérva volt miniszterhez és gratulál neki beszédéhez, készen volt az elhatározással, hogy beadja a királynak lemondását. Hadügyminiszterének eljárásából következtetve méltán azt hihette, hogy a király fél ujját huzni a hadsereggel és tőle megvonta bizalmát. Tényleg komolyan volt róla szó, hogy a király most már az erős kezű *Weyler* tábornokot bizza meg a kabinet-alkitással s minden jel arra mutatott, hogy katonai uralom következik Spanyolországban. A mérleg serpenyőjén azonban a radikálisok mégis erősebbnek bizonyult. A királynak számolni kellett azzal, hogy a radikális elem ma már nagyon hatalmas a képviselőházban és hogy a főváros lakosságának nagy izgalmat okozott Canalejas visszalépése és a liberálisok vereségének tartották azt. Egy katonai uralom esetén rendkívül veszedelmesé válhatott volna a helyzet a királyság fönnállására nézve. Ha a király nem engedett volna, akkor a republikánusok a legnagyobb energiával újra megkezdtek volna propagandájukat. A kétség és habózás időszakában a republikánus párt vezére, *Cervoux* egy párisi újságírónak a következőket mondta:

— Tisztelem és becsülöm a hadsereget, de még többre becsülöm a polgári hatalom uralmát. Ha ebben a harcban a polgári hatalom alul kerekedik, akkor a kormányra jutó katonai hatalomnak számolnia kell a radikális párt legyőzhetetlen elleneség indulatával.

A republikánus és szocialista képviselők tegnap este gyűlést tartottak, amelyben elhatározták, hogy a Ferrer-vitát a kamarában ilyen körülmények között folytatni fogják.

Tűz és víz között Alfonz király nem választhatott mást, mint a középutat: újra *Canalejas* bízta meg a kormány alakításával. A király különbihallgatáson fogadta *Canalejas*t, jelentést tette-

tett magának az eseményekről s azután így szólt: — Mindig őszintén reméltem, hogy a liberális politika Spanyolországban akadályok és nehézségek nélkül fog érvényesülni. Ön tudja, hogy bizalmamat önben helyeztem s hogy ön bizalmamat most is bírja. Tovább is bízom önben és támogatásomra számíthat addig, amíg a két kamarának többsége az ön pártján lesz.

Canalejas erre azt felelte, hogy a kamara és a szenátus többségére föltétlenül számíthat s a király ezután ezt mondta:

— Folytassa politikáját és alakítson oly kabinetet, amelyet ön legalkalmasabbnak vél arra, hogy Spanyolország haladását biztosítsa.

Erre a megbízásra támaszkodva, *Canalejas* rekonstruálta kabinetjét és elsősorban új hadügyminisztert keresett magának. Ezzel a személyválogatással talán sikerülni fog újra maga mellé sorakoztatnia közös munkára a parlament liberális elemeit. Másrészt azonban súlyosbíthatja helyzetét a tisztikar elégtelensége, amely a hadügyminiszter kibuktatása által megaláztattnak érezte magát s talán nem fog visszarúgni a Spanyolországban többször bevált módszertől sem, hogy a hadsereg iránt mindig előzékeny reakciót segítse uralemra.

Canalejas új miniszteriumának összetétele a következő: elnökség *Canalejas*, belügy *Ruy Vabario*, külügy *Garcia Prieto*, közmunkaügy *Gasset*, közoktatásügy *Gimeno*, igazságügy *Barroso*, hadügy *Luque* tábornok, tengerészetügy *Pidal*. A pénzügyi tárczát *Rodriguez* fogja átvenni.

A szabadelvű sajtó a kormányválság alkalmából nem győzi magasztalni a király alkotmány szeretét. Egyedül a királynak köszönhető, hogy a reakcionárius tábornok aljas terve meghiusult. Az új miniszterek ma reggel esküdtek föl és holnap mutatkoznak be a korteznek, erre újból megindul a Ferrer-vita. A parlamenti helyzet még mindig súlyos.

A birodalmi tanács *Stolypin* ellen. Pétervárról jelentik: A czárfelolók ellenére is tartja magát az a hír, hogy *Trepov*ot szabadságra küldték. *Trubeczkoi*, a centrum vezére, a birodalmi tanácshoz interpellációt adott be azon a czímen, hogy *Stolypin* miniszterelnök megsértette az alaptörvényeket. Az interpellációt több volt miniszter is aláírta. Az interpellációt szerdán fogják tárgyalni és előreláthatólag nagy többséggel el fogják fogadni.

A marokkói forradalom. Tangeri jelentés szerint, a Fezből legutóbb érkezett hírek a helyzetet igen komoly színben tüntetik fel. A seriffi csapatok súlyos veresége erős hatást gyakorolt a törzsekre és arra bírta őket, hogy valamennyien tömörüljenek *Muley Hafid* ellen. Fez megtámadása minden pillanatban várható és ha erre kerülne a sor, a városok kapitulálnia kellene, mert elegendő csapatokkal, pénzzel és élelemmel nem rendelkeznek. Fezből március 27-iki kelettel a következő jelentés érkezett Tangerbe: A mai nap nyugodtan folyt le. A Benimtir-törzs által elfogott katonákat szabadon bocsátották, de előbb elvették fegyvereiket és ruhájukat. Hír szerint a Benimtir-törzs nagy számban vonul Mekinez felé, ott be is hatoltak és *Muley Izmail* szultánná proklamálták volna. Tangerből azt jelentik Párisba, hogy *Mekinez városban kitört a forradalom*. *Muley Izmail*, *Muley Hafid* öcsését kiáltották szultánnak. Megerősítést nyer, hogy a Benimtir-törzs március 26-iki győzelme után a Gharb városig elterülő vidéken lakó törzsekhez levelet intézett, amelyben felszólította őket Fez ostromára. A benszüllött körében az a hír van elterjedve, hogy a berber-törzs behatolt Fezbe és *Izmail* kiáltotta ki szultánnak. Ezt a hírt tartózkodással kell fogadni. Gharbban, ahol *Glau*i nagyvezér folytatja az adószípolozást, hír szerint nagy az elégedetlenség.

Portugália és a papi vagyon. Párisból jelentik: Az itteni portugál ügyvivő a külügyminiszter-től táviratot kapott, amelyben arra kéri, hogy közölje, miszerint a rendellenességek megszüntetésére alakult köztársasági kormány törvényes tulajdonosok birtokában levő kongregációs javakat nem fogja le. A kormány éppen az ellenkezőt tette. Hogy ezen javakat jogos tulajdonosainknak visszaadhassa, a kormány leltárt vettett fel a javakról és őrizetbe vette azokat. Az ideiglenes kormány ezen ügyben úgy, mint más ügyben is, az igazság, becsületesség és pártatlanság alapjára állt.

A mexikói helyzet. Mexikói jelentés szerint *Diaz* elnök üzenetet intézett a kongresszushoz, melyben nagyobbszámú, a felkelők által követelt reformot ajánl. Az üzenet vegyes hatást keltett. Több oldalról azt vetik ellene, hogy bizonytalan általános-

ságokban mozog és kevés konkrét indítványt tartalmaz, így tehát nem igen lesz alkalmas a forradalmárok megnyugtására. Newyorkból táviratozzák, hogy *Choussal* Rafael, Porfirio *Diaz* mexikói elnök magántitkára, Mexikóból Veracruzba ment, ahonnan hajóval Németországba utazik. *Choussal* 25 év óta *Diaz* magántitkára és azóta még sohasem volt hosszabb szabadságon. Utján mr. *Uribe*, a mexikói titkos rendőrség egyik legjobb detektívje kíséri el. Amerikai politikai körökben azt hiszik, hogy ez az elutazás *Diaz* közeli lemondásának előjele. *Diaz* lemondása után valószínűleg Európába akar menni és *Choussal* most megteszi erre vonatkozólag a szükséges előkészületeket. *Choussal* állítólag *Diaz* ékszerait és nagyszámú rendjeleit is magával vitte. San-Antonisból jelentik Künbe, hogy *Madero* forradalmi vezér nagybátyját letartóztatták, mikor utazása közben Laredoba érkezett.

Segíts magadon

vagy

a képviselői napidíjak fölemelése.

A jó pali (tessék ezalatt a magyar népet érteni): Azt beszélük, nagyságos ur, hogy a nagyságos urék föl akarják emelni a képviselői fizetést.

A képviselő: Jól beszélük... Ugy érezzük, hogy a magyar nemzet nem fogadhatja el tőlünk a roppant munkát azért a kevés pénzért, amelyet most kapunk... Érezzük, hogy hazánk röstelkedik és ebből a zavarából akarjuk kiségiteni imádott hazánkat.

A jó pali: Nehéz sor nekünk többet fizetni.

A képviselő (szaval): Ne legyen igazságtalan, barátom. Amikor imádott hazánk minket sorompóba szőlített és hön szeretett népemért én is elváltam a képviselőséget, tudtam, hogy nemzetemért dolgozni kell, de hogy ily roppant munkát kell végezni, arról fogalmam sem volt. Van sejtelmem, barátom, hogy mit dolgozik egy képviselő?

A jó pali: Az újságok doltig azt írják, hogy a napot lopják, a zsebükre dolgoznak és mint a gépek megszavaznak minden veszedelmet.

A képviselő (fölháborodva): Igenis, ezt írják az újságok és ez a legkisebb rágalom, amit ránk szőrnak. Ebből is láthatja, hogy még az egészségnünket is fölemészti a képviselőség... Az ilyen méltatlan vád a májra vesszi ám magát... Hát még a parlamenti munka... Ismerni minden minisztert, minden pártvezért, minden alvezért... Behatóan tanulmányozni minden kérdést, amelyre szavazunk. A költségvetést például ugy kellett tudnunk, mint a vízfolyás, mert a tárgyalásnak nem volt szabad tovább tartania egy napnál... Kell tudni katonához, hajóhoz, bitumenhez, vámszerződéshez, ágyuhoz, állathoz...

A jó pali (félénken): A nagyságos ur csak igent mond...

A képviselő: Azt hiszi maga, hogy én valamira igent mondok, amit nem ismerek töviről-hegyire. Rosszul ismer engem, barátom... Én minden kérdésben magához a miniszterhez mentem és napokig ott ültem a titkária szobájában, hogy lássam, ki megy be-ki az ország első hivatalnokánál...

A jó pali: És kért valamit a maga számára.

A képviselő: Ez is olyan általános rágalom... Jegyezze meg magának: magyar képviselő sohasem kér semmit, önmagának pláne nem. Mi csak dolgozunk, verejtékezőnk imádott népünkért a Házban, a bizottságban, delegációban, otthon...

A jó pali: Nem mondom, nagyságos ur...

A képviselő: Mit gondol, milyen iszonyu munkát végeztünk, amíg fölemeltük a katonai létsámot, a hadügyi költségvetést, a hadihajók költségeit? Mit gondol, mennyi fáradságba került a népnemorának tanulmányozása? Mulatóhelyekre, vendéglőkbe, lebukokba kell járni. Az erkölstelenséget rettenetes odukban önszemünkkel kell tapasztalni. A játékszenvedély tanulmányozása a bakkasztaloknál, a lötenyészítés ügye kint a löversenyterén történik. Mindez alól nem tudjuk magunkat kivonni, mert a sok tapasztalatból törvény lesz.

A jó pali (összeroskad a sok szó alatt és mindent elhisz.)

A képviselő (diadalmasan áll és nem sül ki a szemé.)

Ray.

Zichy—Sárközy-affér a Royal-Orfeumban.

— Botrány revolverrel és bottal. —
Kivonulás rendőrök sorfala között.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 3.

Az a szenvedélyes gyűlölség, amely eddig a Kullisszák mögött és a Nemzeti Kaszinó kipárnázott ajtó mögött izzott, gróf Zichy István és Sárközy István és kir. kamarás között, ma elemontáris erővel tört ki a nagy nyilvánosság előtt. Még pedig egy éjszakai mulatóhelyen, a Royal-orfeumban.

Ismeretes az a háborúság, mely az előkelő körök két ismert alakja között dúl. Sárközy István — mint arról számos cikkünkben megírtuk — mint gróf Zichy István szomszédja a jó barátságot arra használta fel, hogy a gyöngye akaraterejü grófnővel több, mint fél millió korona értékű váltót íratott alá. Ennek folyamánaképpen az egykori két jóbarát egymás ellen kizárási indítványt adott be a Nemzeti Kaszinó igazgatóságához. A grófnőt pedig egy drezdai szatóriumban internálták. A Kaszinó titkos uton hozott döntése tudvalévő: Sárközy Istvánt a Kaszinó kigolyozta, gróf Zichy István pedig csak kilenc szótöbbséggel maradhatott továbbra is tagja az exkluzív társaságnak. De nem sokáig. A kilenc szótöbbség, vagyis, hogy kifelé fordították a gróf szekere rudját, annyira bántotta a grófot, hogy beadta lemondását a Kaszinói tagságról s hirtelen, hogy visszavonul a politikától.

Sárközy Istvánról az a hír járta, hogy kimegy Londonba, felejteni. Annál meglepőbb volt, hogy titokban visszajött Budapestre és nyomról-nyomra követte Zichy grófokat. Mert gróf Zichy István, a botrányok lecsillapulása után visszahozta Drezdából a feleségét. Zichy halotta, hogy Sárközy visszajött Budapestre, de nem tulajdonított neki nagy fontosságot. Azt hitte, hogy ellenfele csak anyagi ügyei rendezése végett tért vissza a fővárosba. Annál kellemetlenebbül érintette, hogy a legutóbbi két napon mindig ott tünt fel, amerre ő és a felesége megjelentek. Azt kellett hinnie, hogy Sárközy magánéletükkel által értesül az ő hollétéről.

Ma este kilenc órakor elegáns magánfogathalott meg a Royal-orfeum előtt. Gróf Zichy István, a felesége és gróf Dégenfeld Imre léptek ki belőle. Bementek a foyerba, majd az egyenruhás szolga felkálauzolta a hármast számú páholyba. A főrangú társaság kellemesen érezte magát a mulatóban, amíg nyugodt szórakozásukat egy nem várt jelenés zavarta meg. Az eddig el nem foglalt szemközti páholyba a szolga egy szmokingos urat vezetett be. Sárközy István volt. Attól kezdve, hogy belépett, nekiszegte a kukkerét Zichy grófnénak és egyre csak őt nézte. A grófnő — úgy mondják, akik látták — több ízben viszonzta a tekinteteket s ezzel magára vonta a férje figyelmét. Gróf Zichy idegesen szemé elé kapta a látesövet és megdöbbenve tapasztalta, hogy a velük szemközt levő páholyban ülő ur, aki a feleségét fixirozással inzultálja, az ő legnagyobb ellensége. Hebegve, sápadozva fordult a feleségéhez s ettől az időponttól kezdve háromnegyed óra hosszat veszekedtek egymással. Hiába csitította őket gróf Dégenfeld, a házaspár nemhogy lecsillapodott volna, hanem hangosabban folytatta a esetepátót, úgy hogy a közönség figyelmét is magukra vonták. Csak hogy mindenki tudta már, hogy kikből áll az az előkelő házaspár. Az elfojtott indulatosan odavetett szavakból kihallatszott:

— Maga értesítette . . . Ne tagadja!
— Kikérem az ilyen feltevést . . .
— Ezért számolunk . . .

Szünet után, féltizenegy órakor elhallgat a veszekedés és Zichy ekkor áttintett Sárközyhez, mintegy arra akarta felhívni, hogy jöjjön ki. A gróf idegesen szivta cigarettáját a fogaiban, de Sárközy nem mozdult a helyéről. Zichy ajkait harapdálva tért vissza a páholyba. Közben folytatták az előadást. Gróf Zichy újból figyelni kezdte Sárközyt,

aki rendületlenül látesövezte Zichy grófnét. Ekkor a grófot elhagyta türelme. Fejébe csapta cizillendét, elkerült a páholyok mögött és Sárközyhez ment.

— Mit akarsz, te gazember! Itt is pumpolni, zsarolni akarod a feleségemet?! Kiáltotta rá rekedten.

— Takarodj, hitvány alak! — válaszolta Sárközy és felkapta a botját s rá akart vágni a grófra, aki a hátulsó zseléhez kapott.

Ekkor a szomszéd páholyban lévők és a pinczerek léptek közbe s az egész mulató közönség izgalma közben szétválasztották a felket. Zichy leietett a lépcsőn, telefonon értesítette a történetéről a rendőrséget, amely erre készenléletet rendelt ki. A készenlét, egy rendőrtiszt és tíz gyalogos rendőr csakhamar ott termettek az Orfeumnál. Senki sem volt kíváncsi az előadásra, hanem, hogy miképpen fog ez az affér végződni.

Gróf Zichy visszatért páholyába, ráadta a feleségére a belépőt, ő is felöltözött és gróf Dégenfelddel kifelé igyekeztek. Mire megindultak, Sárközy már elhagyta a páholyát. Gróf Zichy a velük szemben érkező rendőrtisztnak elmondta, miről van szó. A rendőrök erre körülvették őket és Zichyék a rendőrök sorfalai között mentek a foyerba. Ott várakozott Sárközy, aki Zichy láttára bottal akart nekirohanni. Ekkor gróf Zichy István kirántotta a revolverét és a rendőrök Sárközy felé haloltak. Ez hirtelen sarkonfordult és beugrott a kint várakozó kocsiába és gyorsan elhajtatott. Azután Zichyék kimentek az utcára és rendőrfedezet alatt elfoglalták helyüket a kocsiban. A gróf megköszönte a rendőrtiszt szívességét s azután az egybegyűlt közönség és kíváncsi tömeg moraja közben elgördült a kocsik.

Igy végződött a mai botrány, amelynek a rendőrség előtt lesz folytatása, hacsak holnap újra össze nem verekednek az elkeseredett ellenfelek.

Az utolsó fölönás.

Haverdaék előtt kihirdették a Kuria ítéletét.

Budapest, április 3.

A szabadkai bünper, amely közel három éven át foglalkoztatta a szabadkai és a budapesti büntető törvényszéket, végre befejezést nyert: ma hirdette ki a budapesti büntető törvényszék esküdtbírói tanácsa a három elítélt előtt a kir. Kuria végzését, amely a budapesti büntető törvényszék által hozott marasztaló ítélet ellen bejelentett semmisségi panaszokat elutasította és az ítéletet helybenhagyta.

Az ítéletkihirdetés az országos gyűjtőfogház tanácstermében történt délután fél négy órakor. A bíróság tagjai voltak: dr. Balogh György elnök, dr. Füzeslőy Zoltán és dr. Dusárdy István törvényszéki bírák. Az ügyészséget dr. Nagy Béla kir. ügyész képviselte. Jelen voltak még az aktusnál dr. Balassa Armin, dr. Gál Jenő és dr. Szegheő Gábor védők, a fogház lelkészei és több fogház-tisztviselő.

Fél négy óra előtt néhány percczel érkezett a bíróság a gyűjtőfogházba és egyenesen Vajna Károly fogházigazgató hivatalos szobájába ment. Az igazgató nyomban intézkedett a vádlottak előállítására iránt. Először Haverda Máriát kísérték be. Újondujú vászon rabruha volt rajta. Arca telt, de halvány. Ellentétet képez rabruhájával keskeny cipője, amelynek viselését kivételes kedvezésből még megengedték neki. Utána Jánossy Aladárt vezették fel, aki szintén új vászon rabruhába volt öltözve. Legutóljára jött Vojtha Antal, aki az ítélet kihirdetése előtt megkérte a fogházigazgatót, engedje meg neki, hogy ennél az utolsó aktusnál még a saját ruhájában jelenhessen meg. A vádlottakat Horváth György fogházfelügyelő vezetésével egy börtönőrmester és egy főfegyőr kísérte a terembe, míg Haverda Máriát a női fegyház egy felügyelője kísérte.

Az elnök megnyitva a tárgyalást, tudatta, hogy a mai napra a szabadkai gyilkosság miatt a budapesti büntető törvényszék esküdtbírói általi szándékos emberölés büntetéseért tíz évi fegyházra ítélt Jánossy Aladár és társainak ítéletkihirdetése van kitűzve. Ezután felolvasta a kir. Kuria 1652. számú végzését a rendelkezés ügyében, a terjedelmes indokolás felolvasását pedig dr. Gárdy Jenő bírósági jegyző végezte.

A végzés felolvasása után az elnök a vádlottakhoz fordult:

— Hallották a kir. Kuriaának most felolvasott

végzését. Eszerint az önök büntetése most már jogerős. Hátra van még, hogy a bíróság az esküdtbírói ítélete és a kir. Kuria határozatának meghozatala között eltelt időnek beszámítása tekintetében határozzon.

A védők kérték, hogy ez az idő teljes egészében számíttassék be a kiszabott büntetésbe. A bíróság tanácskozássra vonult vissza és úgy határozott, hogy a jogerős ítélet a kuriai határozat meghozatalának napjától, 1911. márczius 9-től kezdődik és eddig a napig egy évet és négy hónapot vesz kitöltöttnek az elszenvedett vizsgálati fogsággal.

Dr. Gál Jenő védő szólalt fel ezután és bejelentette, hogy védené, Vojtha Antal nevében újrafelvételt kér és ezért a bünjelek őrizetben tartását kérte. Ezek a bünjelek Jánossy sapkája és kalapja. A bíróság azonban ennek a kérelemnek helyt nem adott, hanem elrendelte, hogy a bünjeleket a kir. ügyészséghez tegyék át.

Erre az elnök ismét a vádlottakhoz fordult:

— A földi igazságszolgáltatás — ugymond — végzett önökkel. A megsértett jogrendnek elégtétel szolgáltatott. Most már csak az önök büntetésének elszenvedése van hátra. Viseljék magukat tisztességesen, hogy a társadalom, amely ellen önök oly nagyot vétkeztek, ha büntetésük elszenvedése után oda ismét visszakerülnek, mint megjavult emberek fogadhasssa önöket vissza. Különösen pedig önt figyelmeztetem Haverda Mária, mert ön vesztett a legtöbbet. Elvesztette női becsületét, elvesztette anyját, elvesztette vagyonát és egyetlen fiát is. Viselje magát tisztességesen.

Az elnök rendeletére az örök visszavezették ezután czelláikba a három rabot. Haverda Mária a folyosón odaszólt még az újságírók felé:

— Kérem az urakat, írják meg, hogy ártatlan vagyok!

Jánossy Aladár a czellájában védőjének, dr. Szegheő Gábornak elmondotta, hogy az ítéletet igazságosnak tartja, de attól fél, hogy a büntetést nem fogja kitölthetni, hanem belepusztul. Ha mégis megélné, akkor asztalosmesterséget fog folytatni, amit most tanul a fegyházban. Különben angolul is tanul, hogy annak idején Angliában új életet kezdhessen.

A gyilkos nagyanya.

— Lemetszette unokája fejét. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 3.

Ma délután borzalmas gyilkosság híre verte fel a külteleket azt a részét, amely a Százados-utczát öleli magába. Egy hibbantelmű nagyanyó végzett rettenetes módon az unokájával. Ugy, a mint Molnár, az elkeseredett kőbányai postás, a gyermekeivel: borotválva metszette el a kicsike nyakát. Az eirettentő családi drámáról tudósítónk a következőkben számol be:

Puchaték

A Százados-utca 4. számú ház tipikus külterki vályogos építmény, amelynek a Temető-dűllő és a Lapos-Jüllő között a Hungária-körut táján egymáshoz ragasztva állnak ott, ahol levegő van. — De a hova Pesten levegő jut, ott tanyázik a nyomor. — Csak a szűkoldóknek jut a levegő. Egyéb úgy se igen jut.

A mondott házba mintegy fél év előtt költözött be a rozoga szoba-konyha lakásba özvegy Puchát Józsefné. Amikor a taligáról leemelték a töredezett ócskaságokat, előkerült egy kis piros, pufók képi gyerek is: Puchátné unokája. Ez volt az egyetlen hozzátartozója, aki az öreg asszonnyal együtt lakott. Visszavonultan, szegényesen éldegéltek. Az egyedüli fényűzésük az volt, hogy a nagymama el-el járt az unokájával sétálgatni. Az volt minden szemefénye s ha az öreg asszony, toldott-földött ruhában járt is, a kis Boriskára tiszta perkaluháska simult. Tiszta és rendes volt a kicsike, aki össze-vissza 3 és fél évet élhetett meg.

Puchátné nem igen beszélgetett a szomszédokkal. Ha meg szóba állott velük, az elmebajos nő benyomását keltette bennök. Tudták róla, hogy nagy nyomorban van. Néha egy kis ennivalóval kisértették, tejet adtak a kis lánynak vagy megengedték hogy Puchátné egy kis rántott levest főzhessen a konyhájukon, mert bizony legtöbbször csak ez jutott a nagyanyának és az unokájának. Időnként 10—20 koronát hozott a posta. Ezt Puchátné leánya küldte, a cseléd, akinek törvénytelen gyermeke volt a kis Boriska.

Tegnap is megsértáta unokáját a bamba te-

kintetű nagyanyó és aki a csinosan öltözött kis lányt látta, nem hitte volna, hogy ma délutánra borzalmasan csonka tetem lesz az ártatlanságból.

A gyilkosság felfedezése.

A kis *Boriska* ma délelőtt kint játszadozott az udvaron, de hogy cseperegni kezdett az eső, a nagyanyja, aki a konyhában tett-vett, behívta és bezárta az ajtót. A házbelleknek feltűnt ugyan, hogy ebéd utánig nem jöttek elő, de senki sem törődött velük, gondolták, hogy a borus délután miatt húzódtak vissza.

Egyszerre három óra táján borzalmas és vész-kíg ható egyetlen sikoly rázkódtatta meg a házat. A szomszédok kirohantak az udvarra és keresték a sikoly okát. Miután csak a *Pucháték* ajtaja maradt befejeve, rosszat sejtettek és benyomták az ajtót. Megdöbbenő látvány tárult eléjük. A kis *Boriska* hatalmas vértócsában feküdt a földön. A fejét egy *bördarab* tartotta meg a nyakhoz. Özv. *Puchát* Józsefné lefogta volt kis mit sem sejtő unokáját és egy hatalmas nyisszantással egy éles bértvával levágta az unokája fejét.

Mikor a szomszédok behohantak, már nem volt benne élet. A nagyanya ekkor a kiesorbult bértvával a maga nyakát akarta elmeteszni, de az emberek lefogták, úgy hogy csak könnyebb sebet ejtett magán.

— Hogy tudott ilyet tenni?

— Megölni egy ártatlan gyereket!

— Miért gyilkolta le?

Hiába ostromolták kérdésekkel a gyilkos öreg asszonyt, nem lehetett belőle kivenni egy szót sem.

Bizottság a színhelyen.

A rendőrséget telefonon értesítették a szörnyű esetről s csakhamar megjelent a bizottság automobilon a rendőrorossal, aki konstátálta, hogy a halál már a főúter elvágása következtében beállott hirtelen elvérzés és agyhüvely folytan bekövetkezett. Helyszíni szemlét tartottak a nyomoruságnak szobakonyhából álló tanyáján és vállaltára fogták az ötvennégy éves öreg asszonyt.

— Miért tette ezt? — kérdezte tőle a rendőrtisztviselő.

Hosszas hallgatás után ezt felelte:

— Csak azért, mert meg akartam halni; a gyermekkel együtt.

Többet nem is mondott. A gyermek tetemét a boncolóintézetbe vitték. Özveg *Puchát* Józsefnét pedig letartóztatták és elmeorvosi megfigyelés alá veszik.

TÁVIRATOK.

Uj német katonai attasé.

Berlin, április 3. A kormány előterjesztésére a császár a bécsi német nagykövetség mellé első katonai attasé gyanánt báró *Bibra* Ernő korvettkapitányt nevezte ki.

Isvolski ismét külügyminiszter.

Péttervár, április 3. Politikai körökben híre jár, hogy abban az esetben, ha *Sassonov* betegsége hosszú tartamu lesz, *Isvolskit*, vagy *Botkin* kamarást fogják külügyminiszterre kinevezni. *Isvolski*-nak, ha ő lesz a miniszter, az lesz az első dolga, hogy szilárd szövetséget hozzon létre Orosz- és Németország között.

Japán—kinai konfliktus.

Mukden, április 3. Egy japán meggyilkolása ügyében a japán konzulátus és a kínai hatóságok közt folyó tárgyalások mindkét részen izgalmat keltenek. A japán főkonzul egy ez ügyben hozzá intézett hatósági közleményt visszautasított. A mandzsuri kormányval való három órás tárgyalásában hivatalosan kijelentette, hogy kénytelen a tárgyalásokat megszakítani és kormányának javasolni fogja, hogy önálló intézkedést tegyen a mandzsuri japánok élet- és vagyonbiztonsága érdekében. Illetékes japán helyen kijelentik, hogy a kínai hatóságok megsértették Japán érdekeit és prestigejét. Ellenben a kínai sajtó a japánokat vádolja azzal, hogy ők provokálják a barátságos vi-

szony megszakítását, hogy a Mandzsuriában régen tervezett döntő lépést motiválhassák.

Vita Anglia fegyverkezéséről.

London, április 3. Az angol felsőházban Roberts lord határozati javaslatot ajánlott, amely azt mondja, hogy tekintettel Európa változott stratégiai viszonyaira, a Ház súlyos gonddal látja, hogy a kormány a baza védelme érdekében nem tesz elegendő előkészületet. Határozati javaslatának megtételére a német birodalmi kancellár beszéde indította. Roberts lord határozati javaslatára Haldane lord hadügyi államtitkár válaszolt, ki a fősúlyt a tengeri haderőre helyezi. Kijelenti, hogy minden ország lakossága lassan-lassan kifejezést ad azon kívánságnak, hogy a felszerelések kiadásának szörnyű terhe csökkenjen.

Az orosz tengerészeti miniszter.

Péttervár, április 3. Grigorovics ellentenger-nagyot tengerészeti miniszterre neveztek ki.

A vétő-bill.

London, április 3. Az alsóház a kormánypárt helyeslése közben ma kezdte meg a veto-törvényjavaslat tárgyalását. Bár a javaslat a bevezetésen kívül csak négy pontból áll, 900 módosító indítványt nyújtottak be, ezek közül nyolczszázat az unionisták.

Mánuel király kincsei.

Páris, április 3. (Saját tudósítónktól.) Lisszabonból táviratozzák, hogy a pénzügyminiszter az ottani angol követ útján elküldte *Mánuel* királynak és *Avália* özvegy királynénak a menekülés után a palotában hagyott ékszereiket és ruháikat.

Inzultált amerikai hittérítő.

Berlin, április 3. (Saját tudósítónktól.) Sanghajból táviratozzák: *Csinan-Putól* északra kínaiak a mult hónap 28-án megtámadták és megsebesítették *Murray* amerikai hittérítőt. A kínai hatóságok sajnálkozásukat fejezték ki az eset fölött, de a pelungi amerikai követ diplomáciai lépéseket tett a támadás megtorlására.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

		ápr. 3.	ápr. 1.	márcz. 31.
Newyork.	Buza helyben	91	92	92 $\frac{3}{4}$
	májusra	91 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{3}{4}$
	júliusra	92 $\frac{1}{4}$	93	93 $\frac{3}{4}$
Tengeri	májusra	54 $\frac{1}{2}$	54 $\frac{1}{2}$	54 $\frac{1}{2}$
	júliusra	55	56 $\frac{1}{4}$	55
Chicago.	Buza májusra	84 $\frac{3}{4}$	85 $\frac{3}{4}$	86 $\frac{1}{4}$
	júliusra	85	86	86 $\frac{3}{4}$
	Tengeri áprilisra	45 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{1}{2}$

Newyork, április 3. Gyapot Newyorkban 14.40 (14.40). Gyapot áprilisra 14.18 (14.16). Gyapot júliusra 14.10 (14.10). Gyapot New-Orleansban helyben 14 $\frac{3}{4}$ (14 $\frac{3}{4}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphában 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.25 (8.50). Zsir Rohe és Brothers 9.80 (9.00).

Chicago, április 3. Zsir májusra 8.90 (9.17). Zsir júliusra 8.97 (9.17). Szalonna short clear 9.81 (9.81). Sertéshus júliusra 16.65 (16.87).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: kedd, április 4. — Róm. kath.: Andor p. et. — Prot.: Izidor. — Görög-orosz: március 22. Vazul vt. — Zsidó: Nizan 6. — A nap két reggel 5 óra 36 perczkor, nyugszik este 6 óra 31 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 13 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délben 12—2 óráig.

A posta- és távirat vezérigazgatója fogad délben 12—2-ig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincsen. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum (Akadémia-utca 2.) 10—12-ig. — Farszermuzeum 3—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi

Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-g. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig. — Technológiai Könyvtár 9—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata, Nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Magyar grafikusok egyesülete és a magyar aquarell- és pastellfestők egyesületének kiállítása a Nemzeti Szalonban, Nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Női arcképek kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A „Secesion” kiállítása a Művészettudomány (Váci-utca 9.) Nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. — Rippl-Rónai József retrospektív kiállítása a Művész-házban (Kristóf-tér 2.) Nyitva 10—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára, Nyitva 10—2-ig. — Történelmi Képcsarnok, Nyitva 10—2-ig.

— Vilmos császár a királyhoz. Ferencz Ferdinánd trónörökös, mint ismeretes, a hajóhad élén elébe ment a „Hohenzollern”-jachtnak, amikor Vilmos császár azzal Velenezéből Korfuba utazott és egy kis darabon az egész hajóhaddal elkísérte. Ez az impozáns üdvözlés a német császárt nagyon megalapította és mint akkor jelentették, nemzetközi hajójelzés útján nyomban köszönetet mondott érte a trónörökösnek. Mint most Bécsből jelentik nekünk, Vilmos császár Korfuba érkezve, drótnélküli táviró útján a királynak a következő táviratot küldte:

„Ferencz József császár és király öfelségének, Schönbrunn.

Hajórajod megtekintésének hatása alatt, amely Brioni előtt napos időben Ferencz vezetése mellett üdvözölt, indítatva érzem magam, hogy az ezzel okozott örömről nekem forró köszönetet mondjak. A hajók igen jó karban voltak és gyakorlataik exaktok és kitünők voltak. Ezt a figyelmességét, amelyben most ismét részeseitni kegyeskedtél, hálás emlékezetben fogom tartani. A császárné osztozik szívélyes üdvözléteimben és szintén el van ragadtatva a nagyszerű látványtól, amelyben része volt Vilmos.”

— Hieronymi miniszter beteg. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter influenzában megbetegedett. Kezelőorvosa, báró Korányi Frigyes tanácsára a miniszter egyelőre ágyban marad.

— Uj csillagkeresztes hölgy. A hivatalos lap mai száma közli, hogy *Mária Jozefa* főhercegné asszony *Thun* és *Hohenstein* Johanna grófnő udvarhölgynek a csillagkereszt-rendet adományozta.

— Jenő főherceg Budapesten. Jelentették már, hogy *Jenő* főherceg Budapestre készült a hadijátékokra. A királyi vendég több magasrangú tábornok kíséretében már Budapestre érkezett. Ma az ő elnöklésével megkezdték a tanácskozást, amely előkészítése a környékbeli nagy katonai parádénak. A főherceg Bécsből tegnap, vasárnap reggel indult el automobilon, *Scharitz* ezredes szárnysegéd, *Andries* parancsörtszt és *Sarkotic* vezérőrnagy kíséretében. Délben Győrött megszakították utjukat s megobédelték. Az automobil este ért Budapestre és a főherceg este az Operában végighallgatta „Tosca”-t, előadás után pedig megelégedését és elismerését fejezte ki az igazgatónak. A főherceg az Angol királynő-szállóban vett lakást, amelynek kapuja előtt két közlegény áll diszorséget. Holnap a főherceg és a tábornokok folytatják a tanácsozást és valószínűleg hamarosan megkezdik a hadijátékokat a főváros határának szabad területein. Ugyancsak Budapestre érkeztek tegnap a hadijátékokra való részvétel céljából a következők: lovag *Auffenberg* Móricz gyalogsági tábornok, a XV. hadtest parancsnoka (Szerajevó), *Dongarolli* Károly kapitány (Szerajevó), *Fanta* Károly tábornok, a XVI. hadtest parancsnoka Raguzából, *Clumfeld* Othmár von *Zapp* kapitány Raguzából, *Zweistann* Meisner Ottó tábornok Bécsből, *Jelenkich* Richárd alezredes Rzeszowból, *Dankl* Viktor altábornagy, a 37. gyalogezred parancsnoka Zágrábból, *Gisslingen* von *Giesl* altábornagy, a 29. gyalogezred parancsnoka, Anton *Bilmond* *Ederk* von *Adlerhort* vezérőrnagy, a 38. gyalogezred parancsnoka Budweisből, *Paczák* Kálmán ezredes, a 80. gyalogezred brigadérosa Debrecenből, *Schrig* Oszkár ezredes, a 86. gyalogezred parancsnoka Szabadkáról, *Strohr* Henrik ezredes, a 8. háziezred parancsnoka Prágából, *Seyfert* *Edler* von *Uhlen* ezredes, a 82. gyalogezred parancsnoka Bécsből. A katonatisztek mindannyian az Angol királynőben vettek szállást és e hó 5-éig maradnak Budapesten, amikor a hadi játékok a tiszti kaszinóban véget érnek.

— **Ferencz Ferdinánd trónörökösök Hollandiában.** Amszterdami hírek szerint Ferencz Ferdinánd trónörökös a husvéti ünnepek után nejével, Hohenberg Zsófia hercegnővel együtt ellátogat Hollandiába, ahol az előzetes utiprogramm szerint a többi között a világhírű harlemi virágkertészeteket is megtekintik.

— **Magyar képviselők Rómában.** Rómában nagy előkészületeket tesznek és fényes ünnepség keretében fogadják a magyar vendégek odaérkezését. A magyar országgyűlés tagjainak a jubiláris ünnepségre való kirándulásához a politikai klubok kültagjai közül is sokan csatlakoztak. Berzevicsy Albert, a képviselőház elnöke a társasággal együtt érkezik Rómába és többen, köztük az elnök is, nejüket is magukkal viszik. A magyar-horvát tengerhajózási társaság ama csoport részére, amely Ancóna felé utazik, legjobb hajóját bocsátja rendelkezésre. A római ünnepségek lezajlása után a társaság egy része különkirándulás keretében Nápolyba utazik, hazautaztában pedig Firenzét és Veneziát tekint meg, amely helyeken a megfelelő előkészületeket szintén megtették. Mint értesülünk, a magyar országgyűlés tagjainak a jubiláris ünnepségekre Rómába történő kirándulásához, amennyiben a szállásokban biztosíthatók lesznek fővárosi helyek, a képviselőház einöki hivatala újabb jelentkezéseket elfogad.

— **Elmaradt audienzia.** Kálmán Gusztáv államtitkár más irányú elfoglaltsága miatt holnap, kedden délelőtt nem tarthatja meg a szokásos heti kihallgatását.

— **Zoltán Jenő meghalt.** Csak most készül a fővárosi író- és művész-társadalmi utolsó útjára kísérségi nagyhalottját, Márkus Józsefet s máris új halotttérre kell meglengetni a gyászlobogót. Zoltán Jenő — mint Münchenből keltezett távirat jelenti — egy ottani szanatóriumban meghalt. Zoltán Jenő aki fiatalon tért a sirba, mint a Magyar Színház volt igazgatója ment külföldre, hogy betegsége gyógyulást szerezzen. Allapota a múlt pénteken fordult válságosra s a sajnálatraméltó fiatalember kiszünetelt, ujságíró és színész-kollégáin kívül gyászba borítva a Bischitz-családot, amelynek tagja volt. Zoltán Jenő ujságírói pályáját Horváth Gyula szerkesztése alatt kezdte a Magyar Hirlapnál. Azzal a gárdával dolgozott, amelyből Heltai Jenő, Bálint Dezső, Lovik Károly, Ignótus s mások fejlődtek ki a magyar ujságírás büszkeségévé. Aztán Beöthy László utódja lett a Budapesti Hirlap színházi rovatának szerkesztésében. Mint lelkes színházbarát innen lépett át a Magyar Színház kötelékébe, amelynek Leszkay Andrásal együtt bérlő-igazgatója lett. Különösen az utolsó szezonját vezette szerencsés kézzel. Megvásárolta „A vig özvegy” előadási jogát és zsufozott házak előtt példátlan sikerre vezette a darabot. Mindenki, aki ismerte, bizonyára igaz fájdalommal veszi tudomásul Zoltán Jenő elhunytát.

— **Uj pápai prelátnak.** X. Pius pápa március 8-iki kelettel Stieber Vincze apátot, terézvárosi plébánost pápai prelátnak nevezte ki. A kinevezési okmányt a bibornok hercegprímás képviselőjében dr. Kohl Medárd püspök személyesen adta át vasárnap délután az új prelátnak.

— **Márkus József temetése.** Márkus József író és szerkesztő holttestét San-Remóból, ahol március hó 24-én elhunyt. Budapestre hozták és a temetése holnap, kedden április 4-én délután négy órakor lesz a rákoskeresztúri izraelita temető halottasházából.

— **Dalmáciai flottagyakorlatok.** Zárai jelentés szerint július havában Közép-Dalmáciában partraszállási gyakorlatokat fognak tartani, amelyen az 5. hegyi dandár és a megerősített nyári hajóraj vesznek részt. A gyakorlatokon hír szerint Ferencz Ferdinánd trónörökös és hőtendofi Konrad vezérkari főnök is jelen lesz.

— **A Salvarsan újabb sikere.** Lisszabonból jelentik nekünk: Az itteni klinikán fényes eredményt értek el a Salvarsannal álmokör ellen. Egy négyet oltottak be Ehrlich-Hata szerével és a beteg szerencsén huszonegy óra alatt felgyógyult, sőt már el is hagyhatta a kórházat.

— **Gyilkos villám.** Kondoros békésmegyei községben tegnap egy leesapott villámnak áldozata lett Kugyela Pál árva pásztorfiú, aki Geist Gyula nagybirtokos uradalomban kanászbojtárkodott. Holttestét beszállították a községbe, hol a hivatalos boncolás után nagy részvétellel eltemették.

— **Gróf Károlyi-házak a Belvárosban.** A rohanosan fejlődő főváros legragyogóbb része, a negyedik kerület erős versenyfőváros lett a folyton szüplő Lipótvárosnak. Az öreg, szinte történelmi nevezetességű öreg, porló házak egymásután látnak el, hogy helyet adjanak modern 4-5 emeletes bérpalotáknak, amelyek együttese specziell a Belvárosban bármely világvároséval versengő nevezetőséget ölelnek. Most még szebb lesz a Belváros egyik nevezetessége, az egyetem-utcai gróf Károlyi-palota, mely a maga hatalmas parkjával a legnagyobb szerű fővárosi hajlék volt a fővárosban, lenkézelebb eltűnik a föld színéről. A palota tulajdonosa gróf Károlyi Mihály országgyűlési képviselő ugyanis a gróf Károlyi-nemzetség hozzájárulásával az óriási telken két egymást keresztező utcát nyit és a négy sarkon hatalmas bérházakat épít, első sorban kereskedelmi czélokra, mert minden földszinti és elsőemeleti helyiség bolt vagy bazar lesz. A négy épület között tér lesz, amelyen gróf Batthyány Lajosnak, Magyarország vértanú miniszterelnökének emlékszóbrát fogják felállítani. Gróf Károlyi Mihálynak egy elképzelt pénzintézet tízmillió koronát ajánlott föl a telekért, de a gróf ezt az ajánlatot nem fogadta el.

— **Izgalmas jelenet a templomban.** Bihar-megyében az okányi református templomban izgalmas jelenet játszódott le. Az okányiak népszerű fiatal lelkésze, Elek Sándor a bűnbocsánatról beszélt vasárnap a híveinek. Megilletődve hallgatták a hívek, Elek Sándor éppen le akart jönni a szószékéről, amikor egyszerre az utolsó padból zokogva előrohant egy fiatal asszony, térdre vetette magát előtte és az egész gyülekezet előtt hangosan így beszélt:

— Te a bűnbocsánatot hirdeted és itt vagyok én, nem tudom, mit vétettem ellened, könyörgök hozzád, bocsáss meg, ne lökj el magadtól!

Rettenetes hatást váltott ki a hívekből az asszony könyörgése. Felugráltak a padokból, odarohantak az Urasztalához, ahol az asszonyban felismerték Borza Mariskát, a lelkész feleségét. Elek Sándor hidegen kijelentette, hogy végleg szakított, nem áll szóba vele, menjen! Borza Mariskát, aki egy elképzelt makói család leánya, hat hónappal ezelőtt vette nőül a lelkész és azóta, mind a múlt hónapig zavartalan boldogságban éltek. Pár hét előtt Elek váratlanul így szólt a feleségének:

— Utazz haza holnap, nagybeteg az édesanyád, jól esik neki, ha meglátogatod... Az asszonyka másnap csomagolt és hazautazott Makóra. Odahaza azonban meglepetés várt. Édesanyja viruló egészségben szaladt aggódó leánya elé és magánál marasztotta. Másnap levél jött Okányból, amelyben azt írja a lelkész, hogy ne jöjjen többé vissza a felesége, nem ismeri, házában ajtóit be vannak zárva előtte, legjobban ha csöndben elválnak. A kíméletlen és váratlan levél úgy hatott, mint a bomba. Az asszonyka majd beleőrült ebbe az előtte érthetetlen elhatározásba, édesanyját pedig az izgalom ágyba döntötték. Harmadnap visszautazott az asszony Okányba, hogy megtudja, mi az oka férje elhatározásának. Okányban azonban — amint az a levélben jelezte volt — zárt ajtókat vártak rá. Egy paraszteszaládnál húzódtott meg az asszony, teltek a napok, de a lelkész csak nem közeledett hozzá, sőt elutasította azokat, akik rá akarták venni a békülésre. Az elkeseredett asszony ekkor szánta magát arra az izgalmas, kétségbeesett jelenetre, amelynek a tájékozatlan hívek megdöbbentve voltak a szemtanúi. Az asszonyka egybéként, aki most anyai örömeinek néz elébe, nőtartási pert indít a férje ellen.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Az éjszaka az Eötvös-téren egy rendőr egy jól öltözött férfit látott a Duna partján sétálni, akinek gyanus viselkedéséből arra következtetett, hogy az illető öngyilkos akar lenni. Megszólította a buskomor férfit, aki elmondotta, hogy Szathmáry Árpád harmincz éves festőművész.

— **Hagyjon békében, biztos ur,** — mondotta — akármint csinál, ugyanis öngyilkos leszek.

A rendőr a halálraszánt embert bevitte a főkapitányságra, ahol Szathmáry elmondotta, hogy öt már kezelték a bécsi és a budapesti elmegyógyintézetben, de mint javultat elbocsátották. Időnként melankólia vesz rajta erőt s ilyenkor öngyilkossági gondolatok foglalkoztatják. A rendőrség a festőművészt, tekintettel arra, hogy a rendőrorvos elmebajtot konstaltál rajta, a lipótvárosi telyólydába vitette.

— **Orvosi körökből.** Dr. Kelen István karlsbadi fürdőorvos működését Karlsbadban újból megkezdte.

— **Kolera és pestis.** Megemlékeztünk Csurgai János vasúti munkás koleragyanus megbetegedéséről, akit az esztergommegyei Lábatlan községben azóta szigorúan elkülönítve ápoltak. Dr. Preisz Ilugó egyetemi tanár, a koleraboratórium vezetője tegnap befejezte a beküldött váladék vizsgálatát s megállapították, hogy Csurgai János nem koleras beteg. E hír megnyugvást fog kelteni, de újabb, a távoli Keleten dühöngő veszedelmet jelent be egy amsterdami távirat, amely szerint a németalföldi indiai gyarmatokon a pestis rohamosan terjed. Az elmúlt héten háromszáz új esetet állapítottak meg. Batáviából pedig azt táviratozzák, hogy Jáva-sziget keleti részén bubó-pestis tört ki. Eddig száz bennszülött esett a járvány áldozatául.

— **Megtámadott magyar diákok.** Durva, arczátlan inzultusban részesültek tegnap magyar diákok a horvát tengeri fürdőhelyen, Czirkveniczán. A csurgói főgimnázium ifjúsága néhány nappal ezelőtt nagyobb tanulmányi kirándulásra indult a magyar tengerpartra, dr. Vida Károly igazgató és a tanári kar néhány tagja kíséretében. A program szerint előbb Fiumét tekintették meg s onnan másodikkán a fiumei kormányzóság hajóján kirándultak Czirkveniczába. A fürdőhelyen kellemetlen meglepetés érte a magyar fiukat. Egy Kucz János nevű pólai matróziskolai növendék, aki Czirkveniczában üdül, a csurgói főgimnázium két növendékének mellől letépte a magyar nemzetiszíni szalagot és a sárba tiporta. Az ifjúság a durva sértést nyomban meg akarta torolni és a tanárok csak nagynehezen tudták visszatartani őket attól, hogy felháborodásukban nemzeti jelvényüknek megsértőjét meg ne verjék. A visszautazás alkalmával újabb inzultus érte a magyar ifjakat, ezuttal azonban nem egy éretlen fickó, hanem a lakosság részéről. A mólón ugyanis, amikor a magyar fiuk hajóra akartak szállni, nagy tömeg gyűlt össze, és a legdurvább kifejezésekkel illették őket. A parton lévő rendőrök a legfelháborítóbb egykedvűséggel nézték a dolgot, úgy, hogy a tüntetés ugyiszólván rendőri asszisztencia mellett ment végbe.

— **Népszámlálás akadályokkal.** Angliában most ment végbe az országos népszámlálás, de a szuffragettek beváltották fenyegetésüket. Április 2-ára virradó éjjel nem mentek haza, nehogy kénytelenek legyenek a népszámlálási biztosoknak felvilágosítást adni. Nagy csoportokban egy-egy társnőjükkel gyülekeztek és ezek aztán megtagadták a biztosoktól a személyi adatokat. Ejjel felé meglettek a parkok, de különösen sok szuffragett gyülekezett a bérelt kereskorsolyapályákon ahol éjjel egy órától reggeli 8 óráig ismertető színésznők, dalszarnok-énekesnők produkáltak magukat, a vezér-szuffragettek szónokoltak. Hasonló tüntetések voltak más városokban is a népszámlálás ellen. A kereskorsolya-pályák egyike előtt óriási férfisokadalom gyülekezett és be akart hatolni. Ebből verekedés lett és a rendőrség kiűrtette a pályát.

— **Katonák katasztrófája.** Turinból jelentik nekünk: A tüzérszázárnyában nagy szerencsétlenség történt. Két tizedes és négy közlegény egy ablakon kikönykölt az utcára. A párkány leszákadott és mind a hatan lezuhantak. Hároman menten meghaltak, a másik három katona súlyosan megsebesült. — Berlinből jelentik nekünk ma reggel egy tábori tüzérezred ütege a potsdami gyakorlóteremen géppuskákkal gyakorlatozott. Néhány lö a dörrenésektől megbokrosodott s levetette a tüzérek, akik közül ketten nagyon súlyosan, hárman pedig könnyebben megsebesültek.

— **Bedőlt tengeri erőd.** Antwerpeni jelentés szerint Hollandiában nagy építkezési szerencsétlenség történt. A valafi épülő erőd beomlott. Az alapépítmény nem bírta el a nagy pánezelos tornyot és lesüppedt. A munkások még idejében elmenekültek. A kárt két millióra becsülik.

— **Házasság.** Gerő Izsó, a Magyar Iparosok Lapja szerkesztője, e hó 9-én, vasárnap délután öt órakor két házasságot Grünfeld Rózsikával a dumaföldvári izr. templomban.

Fillens Zsigmond, a salgótarjáni községhelye r. t. cégvezetője vasárnap délelőtt vezette oltárhoz Földiák Gyula bankigazgató leányát, Elvirát a Dohány-utcai izraelita templomban. A szertartáson nagy és előkelő közönség vett részt.

Dr. Kálmán Ernő orvos vasárnap délelőtt 11 órakor Virág Terézszel házasságot kötött a VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt.

Horovits Paulát, Horovits Bernát nyugalmazott bankigazgató leányát eljegyezte Boschán Jakab fővárosi litográfus.

Weisz Vilmos eljegyezte Budapeston Groszmann Emmikét.

— **Jégesők, viharok.** Több felől is viharos időjárásokat jelentenek. *Topolczáról* jelentik, hogy ott vasárnap délután zivatar volt záporosóval. Közben nyolcz perczig tartó jégeső is volt. — *Resiczabányáról* jelentik: Szombaton délután 4 óra tájban menydörgés és villámlás között hatalmas záporosó esett sűrű jéggel negyed órán át. A mogoró nagyságu jégdarabok tíz centiméter magasságban lepték el a földet. A nagymennyiségű eső nem tudott lefolyni és a gyalogjárást egy ideig megakadályozta. — *Temesvárról* jelentik: Vasárnap este nyári vihar vonult végig Temesvár fölött. Villámlott, menydörgött, majd meleg nyári eső következett be, mely kitünő hatással volt a vetésekre. — *Kovácsnáról* jelentik: Hétfőn délután 3 órakor erős villámlás között sűrű és a veteményekre jótékony hatással bíró eső hullott. Az esőzés egész estig tartott.

— **Tüntetések a zágrábi községtanácsban.** Zágrábról jelentik: A községtanács mai ülésén két új adójavaslatot tárgyaltak, melyeknek egyike a sörfogyasztási adót hektoliterenként négy koronáról nyolcz koronára emelik, a másika pedig a behozatali adó felemeléséről intézkedik. A szociáldemokraták hevesen tiltakoztak a két új adójavaslat ellen. Az ülésterem karzatán, hol számos vendéglős jelent meg, nagy zaj támadt és az elnök kénytelen volt a karzatokat kiüritetni. Végül mindkét javaslatot elfogadták. Az esti órákban a szociáldemokraták a községtanács ellen irányuló tüntetést rendeztek, a rendőrség azonban szétkergette a tüntetőket.

— **Braikov gyermekei.** Braikov Gusztáv ügynek esküdtzéki tárgyalása alkalmából Braikov Gusztávné vallomásaiban többek között azt mondotta, hogy mikor nagy nyomorba jutottak, kénytelenek voltak a gyerekeiket kiadni a Ligának s borzalmas dolgokat beszél az asszony a gyerekek szenvedéseiről, amiket a *Liga által kijelölt* nevelő szülőknél kellett elviselniük. Mint-hogy ez a vallomás az összes lapokban megjelent, a félreértések kiküszöbölésére az *Országos Gyermekvédő Liga* kijelenti, hogy Braikov Gusztávné gyermekei nem a Liga, hanem az állami gyermekmenhely által voltak elhelyezve. A Liga csak pénzületi segítséget nyújtott az asszonynak, illetve gyermekeinek a nyomoruk enyhítésére.

— **Rejtélyes haláleset.** Ruttkárról jelentik: *Plesz* Juliska, a kassa-oderbergi vasut altszűzjének 15 éves leánykája ma délelőtt 10 órakor a Turócz folyóban nyomtalanul eltűnt. Ladikón siettek a leány kimentésére, azonban sikertelenül. Nem tudják, hogy szerencsétlen véletlen esete avagy öngyilkosság torog-e fenn. A vizsgálatot megindították.

— **Elítelt kivándorlók.** Tegnap este a keleti pályaudvarról előállították *Kovács* István temesmonostori földművest feleségével, négy gyermekével anyósával özv. *Turócz* Istvánnéval és egy *Belza* Katalin nevű cseléddel együtt. *Kovács* a hajójegyének árát Bécsbe küldötte a Trans Atlantik ügyvédeknek, holott az új törvény értelmében hajójegyet Magyarországon kell megváltani. Közben kiderült, hogy *Belza* Katalinnak és az öreg asszonynak nincs utlevele. Ezért a kihágásért a VII. kerületi kapitányság *Kovács* Istvánt 8 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre, *Belza* Katalint és özv. *Turócz* Istvánnét két napi elzárásra és harmincz korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Pórujlárt tolvaj.** A Pannónia-utca 2. sz. épületében levő négyemeletes bérpalota előtt ma este hét óra tájban rémes segélykiáltásokra szaladtak össze az arra járók. Az építők munkások máj-jó régen eltávoztak az épületből s így valószínűleg tartották, hogy valakit, aki kíváncsiságból ment be az épülő falak közé, baleset éri. A csoportosulás a közelben posztoló rendőr figyelmét is felkeltette. A rendőr behatolt az épülő ház földszintjére s ott a padlózatot összezúzott tagokkal, féláltiltan talált egy munkás külsejű férfit. Kérdőzöklődésére a sebesült elmondotta, hogy felmászott az állványzaton a negyedik emeletre s onnan zuhant le. A rendőrség csakhamar kiderítette, hogy a szerencsétlenül járt munkás *Scharf* Mihály 32 éves szerelő, de egyszerűs mind kitudódott az is, hogy *Scharf* azért mászott fel a negyedik emeletre, hogy a ház befedésére használt bádoglemezeket ellopja. A pórujlárt tolvajt a mentők beszállították a Rókus-kórházba. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Tűz.** Szombaton délután a népliget szinkór deszkakerítése egy kátrányt forraló kazántól meggyuladt és nagyrészt leégett. A tüzet a Népligetben dolgozó munkások oltották el.

— **Éjszakai barátság.** Vasárnap éjszaka a Soroksári-ut 84. szám alatti vendéglőben együtt mulattak *Szepesi* János huszonegy éves, *Szabó* Pál husz éves kocsisok *Pavrolek* József malommunkással. *Pavrolek* egyszerre észrevette, hogy *Szepesi* kilopta a pénztárcáját és átadta *Szabónak*. Lármát csapott, követelte a pénztárcát, mire *Szabó* kést rántott elő és *Pavrolek* megszúrta, azután elmenekültek. A két rablót ma reggel kinyomozta a rendőrség és letartóztatta.

— **A katonaszabók sztrájkja.** A sztrájkoló katonaszabók tegnap gyűlést tartottak s a sztrájk vezetői bejelentették, hogy a Szabóiparosok Termelő-és Hitelszövetkezete elfogadta a husz százalékos béremelést. A gyűlés ennél fogva kimondotta, hogy a szövetkezet műhelyeiben holnap reggel megkezdik a munkát, de a többi vállalkozóval szemben tovább is folytatják a bérharcot. A *Rosenthal* H. utóda czég sikkasztásért jelentette föl azokat a kispárosokat, akik a varráásra kiszabott ruhát nem akarták visszaszolgáltatni. A följelentés következtében a kispárosok ma délelőtt társzekereken küldték vissza a félbehagyott munkát a czégeknek.

— **Köd a Quarnerón.** Fiuméből jelentik: A Quarnerón uralkodó nagy köd sok zavart okoz a hajók közlekedésében. Az Ungaro Croata *Gödöllő* nevű gyors gőzöse Dalmáciából 7 órai késéssel érkezett Fiumébe. A Tátra gőzöse, amely egy nagy kiránduló társasággal Lussinpicoloban járt, tizenhét óras késést szenvedett visszatértekor. Az Adriatársaság Szapary nevű gőzöse Triesztből harmincz óras késéssel jött meg. Az Ungaro Croata Zagreb nevű gőzösének parancsnoka ma bejelentette a révihivatalnál, hogy a *Locrum* osztrák gőzöse Selve szigeténél a nagy ködben zátonyra futott. A *Locrum* segítségére Zárából mentőhajót küldtek ki.

— **Az ideai technikus-majális.** A Műgyetemi Segélyegylet bizottsága folyó hó 3-án *Pivny* Aladár elnök vezetése alatt tartott rendkívüli bizottsági gyűlésében elhatározta, hogy a Műgyetem zárókövénél a király jelenlétében történt elhelyezésének emlékeztetere a műgyetemi egyesületek és ifjuság által rendezendő emlékünnepelekek kapcsán régi tradícióit felelevenítve, május hó 8-án, hétfőn este a margitszigeti alsó vendéglő összes helyiségeiben Technikus Majális rendez. A technikus majális elnökévé a bizottság egyhangulag *Fittler* Imrét választotta meg.

— **Balesetek.** A Gyömri-ut 63. sz. alatt levő keramiai téglagyárban *Mészáros* József ötvennyolcz éves éjjeliőr tászkájából kiesett a revolver. A fegyver eközben elsült és a golyó *Mészáros* József ballábába furdott. A Rókus-kórházba vitték. — A Bajnok-utca 7. szám alatti pinczeműhelyben, ahol a zsidó ünnepekre laskát készítenek egy gépkocsi szija elkapta *Elszasser* József harmincz éves napszámos jobb karját és több helyen eltörte. A Rókus-kórházba vitték.

— **Nem operálták.** Megirtuk, hogy Nagy Pálné Verécsy Ida a Bársony-klinikai operáció után meghalt. Most arról értesülünk, hogy Nagynét nem operálták, mert gyógyíthatatlan baja már annyira előrehaladt, hogy az operáció czéltalan lett volna. A halál oka tehát egyszerűen a végzetes betegség volt.

— **Szökés az ör szemelattára.** Szombaton délután a nagybeoskereki fogházból *Uzurov* Szvetozár gyilkosságért 12 évi fegyházra elítelt rab megszökött. A szökés páratlan vakmerőséggel az ör jelenlétében történt. Amint a rabok az udvaron sétáltak, *Uzurov* eddig ki nem derített módon megszerezte a sétáló udvar kapujának kulcsát és amikor a rabok sétáltak, egy percz alatt kiugrott az ajtón és azt maga után bezárta. Ezután a szomszéd udvar magas köfal-kerítésén átvette magát és elmenekült. Alig néhány percznyi egéruja volt, mégsem sikerült elfogni. Széleskörű nyomozás folyik.

— **Kiesett a liftből.** Tegnap délelőtt *Kiss* Zsigmondné huszonhat éves napszámosné a Vigadó-utca 3. számú házban kiesett a felvonógépből és a fején súlyos zúzódásokat szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

— **Feleség és férj öngyilkossága.** Gyulán megdöbbentő családi tragédia történt. Szombaton délután fölakasztotta magát *Mold* József nyugalmazott erdész hatvan esztendő felesége. Az életunt uriaszony, úgy látszik, már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, mert néhány nappal ezelőtt a cseléd egy csomag kénes gyujtót talált, a melyről a gyujtó feje hiányzott. *Mold* Józsefet rendkívül lesújtotta feleségének öngyilkossága. Egész délután és este szótlanul ült felesége holtteste mellett s csak éjjeltájban mondotta gyermekeinek, hogy lefekszik. Szobájába érve, megivott egy pohár mérget, úgy, hogy azonnal meghalt. *Mold*ék tekintélyes vagyonnal rendelkeztek s nem is sejtik, hogy mi okozta a tragédiát, amely általános részvétet kelt.

— **Életuntak.** Az éjszaka Kenderessy Lőrincz huszonnyolcz éves fehérműtisztitőségű Nagy-fuvaros-utca 23. számú lakásán mellbelötte magát. Nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Tettének okát nem tudják. — *Agoston* György kőfaragó husz éves felesége *Zilahi* Julia Munkás-utca 37. számú lakásán a kezén felvágta az ereket. Életveszélyes sérülést szenvedett. A lakásán ápolják. — *Német* János gépmunkás Rákospalotán Dobó-utca 9. számú lakásán borotvával föl vágta a hasát. A gróf Károlyi kórházba vitték. — *Vojtényi* Róza tizenkilenc éves cseléd Lipót-körut 20. számú szolgálati helyén marolugot ivott. A Rókus-kórházba vitték.

— **Fővárosi Orfeum.** A szombati premiere a Fővárosi Orfeum fennállása óta talán a legsikeresebb volt. Szinte hihetetlen, mennyit mulatott a közönség. A műsor egyik starja, *Josef* Josephi, a hírneves operette-ének alig győzte megköszönni a sok tapsot. A művészek nemcsak hasonlíthatatlan szép hangja, hanem páratlan előadási képessége is van. A *Brothers* Wynne olyan csodálatosan tökéletes és nehéz produkciókat mutatnak, miközben olyan flegmatikuskak, hogy már ennek a számnak is érdemes a csodájára járni. A publikum nem tudja, hogy bámuljon-e vagy kacagjon, tehát mind a kettőt cselekszi. *Roland* illuziói, *Danhofferék* alpesi jelenete, *Paxtonék* élőképei, *Corwey* zenébőhöz piécei, *Maroussia* klasszikus tánczai, *Howynsék* tréfás jelenete, *Aalbach*, *Baumann*, *Gyárfás*, *Keleti* kitünő kupléi és a többi elsőrendű attrakció a szezon egyik legkimagaslóbb műsorává avatják az áprilist. Több mint bizonyos, hogy a hónap összes napjain éppoly cikel az utolsó hely is, amint ez a premieren történt. A Fővárosi Orfeumról rég tudja a magyar és a külföldi közönség is, hogy a kontinens egyik legelső variété-színháza. *Waldmanu* Imre igazgató, aki majd egy évtized alatt már számtalan eok szép műsört állított össze, a mostanival is megmutatta, hogy a közönség pártfogására az ő minden tekintetben magas színvonalon álló intézete nagyon is érdemes.

— **Halálozás.** Özv. *Schulzer* Bernátné, volt előkelő győri polgár özvegye ma elhunyt. Az elhunytban *Somorjay* Lajos, a budapesti tőzsde titkárja, *Somorjay* Gyula magánhivatalnok és dr. *Rapoch* Frigyesné győri ügyvéd neje anyjukat gyászolják.

Eredics Ferencz, kir. tanácsos, ügyvéd, életének 70-ik évében elhunyt Szombathelyen.

Lembergből jelentik, hogy gróf *Los-Grothow* Vladimir, helytartósági alelnök hosszabb betegség után ma meghalt.

Rimaszombatból jelentik: Ma 90 éves korában elhunyt komlóskeresztesi *Fejérváry* János, báró *Fejérváry* Géza darabont testörkapitány nagybátyja, *Fejérváry* János nyug. rimaszombati törvényszéki bíró volt; 1848-ban végigküzdötte a szabadságharcot mint főhadnagy. Halála széles körökben ószinte részvétet keltett. Hült tetemeit szerdán délelőtt helyezik el *Várgedén* a családi sírboltba.

Özv. *Zsadányi* és törökszentmiklósi *Álmásy* Gézáné, született *Kunhalmi* Rosa Malvin ma reggeli 8 órakor, hirtelen meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a kerepesi-ut melletti temető halottasházából.

× **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körut 31. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.**

× **Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, Különbös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.**

× **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

× **Csak egy gondolat foglalkoztat minden embert és ez az, hogy mit vegyen hozzátartozóinak ajándékba.** Ha csakugyan szép és nemes ajándékot akar, úgy vegyen egy jóminőségű hangszert, mely az egész családnak örömet szerez, czimbalom, hegedű, gramofon és egyéb forgató hangszerek mind kellemes mulatságot szolgálnak. Ezek beszerzési forrásául, hol a legjobbat és legolcsóbbat kaphatja, *Marnitz* Frigyes műhangszerkészítő Budapest, VIII., *József-körut* 37-39. elismert szolid czéget ajánljuk. Kérjen árjegyzéket.

× **Használt írógépeket, elsőrendűeket 30—75 százalék engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Ujlaki-írógéptelev, Budapest, VII., Erzsébet-körut 28. Telefon: 122—60.**

× **Szoknyanadrág a szerkesztőségben.** Ez a czime annak a telivér feminista bohóságának, amelyet a *Folies Caprice* számára *Satyr* írt. Tegnap, szombaton került először színre, hogy óriási sikerrel, azt mondanunk sem kell. Már maga az a körülmény, hogy a darab a nem létező „Nökszava” szerkesztőségében játszik és hogy a szoknyanadrágot férfi hordja, biztosítja a darab sikerét. A rendezés *Kott* Sándor avatott munkája. A humoros eselekmény és a kitünően megjártott érdekfeszítő jelenetek, a sok helyi érdekű vizez, valamint az, hogy a nők annyira férfiasak benne, hogy söröznek és — horribile dictu — pipáznak, sok-sok kacagást estét szereznek majd a közönségnek. A „Massenquartier” czimű német darab és a szülő-jelenetek közül egytől-egyig kiválóak. A Casino de Paris új műsoráról nemcsakára beszél majd az egész város. A *Folies* előadása esti fél 9 órakor, a Casinoé éjfélkor kezdődnek.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Háborúság az európai repülőverseny körül.** Négy hatalmas világlap, a párisi *Le Journal*, a berlini *B. Z. am Mittag*, a brüsszeli *Petit Bleu* és a londoni *Standard* nagyarányu turarepülési verseny rendezését vették terbe. Az óriási koncepciójú verseny — a *Circuit Europeen* — résztvevői öt országon át repültek volna. A verseny kezdetét június elejére tervezték és a rendező hírlapok nem kevesebb, mint 500.000 frankot számtak a győztesek jutalmazására.

A versenyzőknek a következő városokon keresztül kellett volna átrepülni: Páris, Rheims, Liège, Düsseldorf, Hannover, Berlin, Magdeburg, Hamburg, Bréma, Münster, Ede (Hollandia).

Brüsszel (Belgium), Lille, Calais, Dover, London, Folkstone, Boulogne, Amiens, Páris. A nagyszabású verseny megvalósulásában kezdettől fogva igen sokan kétkedtek. Már hetekkel ezelőtt mutatkoztak olyan jelek, melyekből arra lehetett következtetni, hogy francia részről meg fog hiúsulni a vállalkozás. Miután a jelentékenyebb francia aeroplán-gyárosok egyöntetűen kijelentették, hogy távol akarnak maradni a versenytől, a francia aeronautikai bizottság sem akarta elvállalni a verseny rendezését. Ráadásul a francia sovinszta körök addig presszionálták a verseny kezdeményezőjét, a *Le Journal*-t, amíg ez elhatározta, hogy a circuitot nem vezeti keresztül Németországon.

Németországban nagy megütközést keltett a versenynek ilyenkor való lefújása, de még inkább a francia sovinszta *„német-heczcei“*. A B. Z. amittak, amely a *Circuit Europeen* előkészítésén már hónapok óta fáradozott, eléggé kiméletlen hangon kifejezést is adott megbotránkozásának. — Egyben bejelentette, hogy a Circuit rendezésére szánt 100.000 márkát mindenesetre a német aviatika céljaira fordítja.

Egy újabb párisi jelentés szerint a *Le Journal* által kezdeményezett európai főrepülő-versenyre a nemzetközi aeronautikus szövetség a következő irányt állapította meg: Páris—Lüttich—Utrecht—Brüsszel—London—Páris. A verseny, amelyre 412 ezer frank ösztöndíj van kitűzve, május 18-án kezdődnek a Páris melletti Vincennesben és június végéig tartana. Így tehát Németország kiesik az útirányból.

© Repülőgép a közös hadseregben. Bécsújhelyről jelentik. Sikeres próba fel és leszerelés, majd egyszeri próbafelállítás után a hadvezetőség ma átvette a rendelkezésre elkészült *Etricht* monoplán.

© Lezuhant dán aviatikus. A Kopenhágai repülőversenyterén tegnap nagy közönség előtt próbálta magát *Sand* aviatikus. Magasan szállt már, mikor a motor elromlott és a kétfedelű repülőgép lezuhant. *Sand* agrázkodást szenvedett, a biplán darabokra tört.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Két művészközygylés.

— A reformált Képzőművészeti Társulat. —
Vihar az Iparművészeknél. —

Budapest, április 3.

Két művészközygylés zajlott le vasárnap a fővárosban: két vihar. Az egyik, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat jubileumi közygylése tizenöt százalékra reformot hozott, amennyiben a zsüribe, illetőleg a választmányba beválasztottak olyan modern művészeket, mint *Lechner* Ödönt, *Kernstock* Károlyt és *Iványi-Grünwald* Bélát, akik garanciát adnak arra nézve, hogy új szellem és új levegő fog bevonulni velük az ötven éves Képzőművészeti Társulat néhány évtizede korhadó intézményébe. Új eredménnyel kecsegtet *Hermann* Lipót festőművészek felvetett reformtervezete is, amelyet a közygylés magáévá tett. Annál kevesebb eredménnyel végződött az Iparművészeti Társulat közygylése, mely csökönyös reakcióval zárkózott el az új szellem követeléseitől és teljes egészében a régi, elavult rendszert állította vissza és vitte szomorú diadalra. A régi és újak összeapásánál nagy elégtételül szolgálhat mindenkinek, akik a sötét reakciót és illetéketelenséget legalább a művésztől szeretnék távol tartani, hogy *Tisza* István grófot, aki az utóbbi időben kinos feltűnést keltett politikai szempontokból vezetett és a művészetet rosszakarátu dilettantizmusával sérítő szereplése nyomán, a társulat választmányából kibuktatta. *Tisza* Istvánt a „Salon-csoport” czímmel egyesült érdekes csoport ajánlotta a választmányi tagságra, de a művészek túlnyomó része visszautasította a művészi függetlenségét és szabadságát veszélyeztető ajánlatot és így gróf *Tisza* István mindössze hét szavazat sebével távozhatott a castaterről. Reméljük örökre. Nagy meglepetést keltett az is, hogy *Benczur* Gyula az ujakra szavazott. A Képzőművészeti Társulat közygylése ebből az alkalomból a *Lippich*-ügyre is méltó választ adott, amennyiben *Zala* György és *Róna* József szobrászművészeket, *Lippich* Elek legexponáltabb támadóit nagy lelkesedéssel választották be a szobrász-zsüribe.

A két közygylésről a következő részletes tudósítást adjuk:

A Képzőművészeti Társulat közygylése.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg ötvenedik évi rendes közygylését. A jubileumi közygylésen, amely a városligeti Mücsarnok nagy oszloptermében folyt le, a művész és műpártoló tagok nagy számban jelentek meg. Báró *Forster* Gyula megnyitva a közygylést, sajnálattal jelentette, hogy a társulat érdemud elnöke, gróf *Andrássy* Gyula Perugiából táviratilag mentette ki elmaradását, mivel betegsége gátolja, hogy Budapestre jöjjön. Ezután elnöki megnyitó beszédében ismertette a társulat ötven esztendő múltját.

A közönség, melynek soraiban ott voltak gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Balogh* Jenő és *Molnár* Viktor államtitkárok, gróf *Teleki* Géza, *Berzeviczy* Albert, *Lukács* György, *Láng* Lajos, *Szmrecsányi* Miklós és *Lipthay* Kornél társulati tiszteletbeli tagok, *Gonda* Béla miniszteri tanácsos, *Beöthy* Zsolt egyetemi tanár, *Barabás* Béla, *Kozma* Andor és *Zboray* Miklós országgyűlési képviselők, *Zala* György, *Hauszmann* Alajos, *Strobl* Alajos, *Jendrassik* Jenő, *Dudics* Andor, *Tolnay* Ákos, *Körösfői-Kriesch* Aladár művészek, élénk tetszéssel fogadta az elnöki megnyitó beszédet.

Ezután *Körösfői-Kriesch* Aladár tartotta meg emlékbeszédet néhai Székely Bertalan fölött. dr. *Ambrozovics* Dezső titkár terjesztette ezután a közygylés elő a választmány jelentését. Ennek során indítványozta, hogy *Madarász* Viktort a köztudatban élő és soha el nem muló érdemeiért nyolcvanadik születésnapja alkalmából a társulat tiszteletbeli tagjává válasszák meg. A közygylés közfelkiáltással tette magáévá az indítványt.

A számvizsgáló bizottság jelentését is tudomásul vették és a felmentvényt megadták, valamint elfogadták az 1911. évről szóló költségvetést is.

A tárgysorozat következő pontjai a társulati művész-alelnök választása és a választmány alapszabályszerű kiegészítése, valamint a kiállítási zsüri megválasztása egy évre volt. A közygylés művész-alelnökké *Hauszmann* Alajost, a művészek közül választmányi tagokká *Bosch* Gyula, *Jendrassik* Jenő, *Kernstock* Károly, *Márk* Lajos, *Poll* Hugó festőművészeket, *Róna* József és *Gács* István szobrászművészeket és *Málnai* Béla építész választotta meg, míg a műpártoló tagok részéről a választmány tagjai lettek: *Benke* Gyula, dr. *Berzeviczy* Albert, *Desseffy* Arisztid, gróf *Hadik-Barkóczy* Endre, gróf *Károlyi* Imre, gróf *Bánffy* Miklós, *Végh* Arthur és dr. *Wagner* Géza. A zsüri választásának eredménye a következő: Festőzsüri *Benczur* Gyula, *Knopp* Imre, *Dudics* Andor, *Éder* Gyula, *Jendrassik* Jenő, *Kernstock* Károly, *Kalona* Nándor, *Kosztolányi* Gyula, *Grünwald* Béla és *Herrer* Cézár. Szobrász- és építész-alelnök *Zala* György, *Róna* József, *Kallós* Ede, *Gárdos* Aladár. Építész-alelnök *Lechner* Ödön, *Jámbor* Lajos, *Hicksch* Rezső és *Jakab* Dezső. Végül számvizsgálókká megválasztották rendes tagokul *Simon* Ignácot, *Gyulányi* Bélát és *Csuka* Lajost, póttagokul *Marton* Alajost és *Waigert* Károlyt.

Hermann Lipót festőművész a következő reformtervezetet vetette fel:

„A különböző művészi irányok ütközéseit enyhíteni, közölni kívánjuk a különböző művészi elvek harcát egy kép felett, ezért a szabad juryt két különböző irányú csoportra, A és B csoportra kívánjuk osztani. Minden képet beküldő művész, megtudván a csoportok jury-tagjait, maga határozza meg a beküldési lapon, hogy melyik csoporttal, vagy az össz-juryval kívánja a képeit elbíráltatni.”

A közygylés magáévá tette a tervezetet és ezzel új, hasznos együttműködésre van kilátás, melyre ugyancsak égető szüksége van a magyar művészetnek.

A választmány alakuló ülését *Hauszmann* Alajos elnöklele alatt kedden délután 5 órakor tartja meg.

Az Iparművészeti Társulat közygylése.

Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat tegnap tartotta meg ezidei rendes közygylését. A közygylés iparos és művészi körökben ezúttal nagyobb hullámokat vert, mivel az építőművészek egyik csoportja, természetesen a modern szellem képviselői, heves támadást intéztek a régi rendszer ellen. *Alpár* Ignác elnök legnagyobb meglepetésére ugyanis a jövő évi elbírányt során felállott *Vágó* József építész és hírtelen a következőket nyilvánította ki az egybegyűlt uraknak:

1. Az Iparművészeti Társulat százezer koronás budgettel dolgozik, de ebből alig kétezer koronát fordít művészeti célokra, a többit eladminisztrálják.

2. Az új költségvetésbe az iparművészet fejlesztésének céljaira 8097 koronát állítottak be, ebből a kereskedelmi miniszterium ad nyolcezer koronát, a társulat összesen kilenczvenkét koronát.

3. Az egész közygylés törvénytelen, mert alapszabály szerint a közygylésre a meghívókat 8 nappal előbb kell szétküldeni, holott az idén az ellenzék-tagjai csak két nappal a gyűlés előtt kapták meg a meghívót, így nem szervezkedhettek és a többség csak törvénytelen puccsal maradhat uralmon. De az ellenzék nem hagyja magát és a közygylés határozatait megfellebbezi a miniszteriumhoz. Követeli, hogy halasszák el a közygylést.

Alpár Ignác elnök az indítványt tárgyalannak mondja, miután a közygylés már bizalmat szavazott a vezetőségnek és újra sürgette a választások megújítását.

Ekkor *Málnai* Rezső iparművész intezett nagyon heves támadást *Alpár* ellen. Konstatálta, hogy a vezetőség, amely egyáltalában nem áll hivatása magaslatán, törvénytelen módon járt el. Ugy tudja, hogy a vezetőség mindenáron le akarja törni az ellenzék s ebben a törekvésében törvénytelen ségektől sem riad vissza. Az indulatos szavak nyomán támadt lármában az elnök rendreutasította *Málnai*-t, majd megvonta tőle a szót. Az ellenzék erre folytonos izgatott kiabálással kivonult a teremből. Amikor a nyugalom ilyenformán helyreállt, a közygylés megejtette a választásokat. Persze a hivatalos lista győzött, melybe nyilván véletlenségből *Rippl-Rónai* Józseffel egy-két modern ember is bekerült. Alelnök 169 szavazattal *Alpár* Ignác lett. A választmányba megválasztották három évi időtartamra: dr. *Ballai* Lajost, alnás *Balogh* Lorándot, dr. *Czakó* Elemért, *Csányi* Károlyt, *Gaul* Károlyt, *Gelléri* Mórt, *Glück* Frigyes, dr. *Gregersen* Endrét, *Gró* Istvánt, *Kántor* Tamást, *Lajta* Bélát, *Maróti* Gézát, dr. *Mallekovic* Sándort, *Menyhért* Miklóst, *Micsah* Endrét, *Pogány* Móriczot, *Rippl-Rónai* Józsefet, *Róth* Miksát, *Sztorényi* Józsefet, *Thék* Endrét; 2 évi időtartamra: *Hauszmann* Ödönt, *Kölber* Dezsőt; 1 évi időtartamra: *Helbing*, *Ferencz*.

A közygylésen a vezetőség ellen elhangzott vádakról *Györgyi* Kálmán társulati igazgató úgy nyilatkozott, hogy azok minden alap nélkül valók. A társaság szépművészeti kincsek gyűjtésére az előirányzott összegnél is többet használt fel s gazdagította a gyűjteményt és kiállításokat is rendezett. Azok, akik a közygylésen a társulat működését támadták, nem informálódtak az ügyekről s támadásuk nélkülözötte az objektivitást.

De nyilatkozik *Vágó* József műépítész is. *Vágó* kijelenti, hogy felszólalásának adatait a hivatalos évi jelentésből vette s hogy *Györgyi* Kálmán igazgatónak módjában állott volna az ő felszólalására a közygylésen válaszolni. Végül azt is bizonyítja *Vágó*, hogy a közygylésre nem küldték szét a meghívókat a szabályszerű 8 nappal előbb.

(*) Opera. A magyar királyi Operaházban tegnap este előadott *Tosca* ismét nagy hatást jelent az Operaház művészi ensembléjének, illetőleg az előadások megmagyarosításának kérdésében. Több esztendő óta van nálunk *Puccini* *Tosca*ja műsoron és tegnap először volt alkalmunk magyar *Mariót* hallani *Környei* Béla személyében. A művész eddigi számos nagysikerű fellépése után nem lehetett egyebet várni, mint azt, hogy *Mario* szerepét érezt, nemes tenorjával győzelemre fogja vinni. És tényleg, *Környei* ismét olyan csodásan énekelt, hangjának megbüvölően édes melege annyira a szívekbe lopódzott, hogy szinte megrázta a publikumot. Grandiozus *Marió* volt, erőben, alakításban és drámai accentusokban méltó a legnagyobb színpadokra. A második felvonás nagy jelenetében végsőkig menő realizmussal játszott és szinte beleélt magát *Sardou* nagy drámájába. Méltó partnere volt *Szamosi* asszony a czimszerepben, aki hosszabb betegsége után tegnap jelent meg először a közönség előtt. *Tosca*ja nagystíliú alakítás, amelynél segítségére van megjelenése, nagy ruházatközlési ízlése és igazi drámai talentuma. Hangján cseppet sem volt észlelhető, hogy hosszabb betegséget állott ki és játéka is erős volt, tele egyéniséggel, akaratlansággal és drámaisággal. A közönség az egyes felvonások után tizenötösöz, huszszor hívta a lámpák elé egy őt, mint *Környei*. A többi szereplők közül *Takács* félelmetes, mesteri *Scarpio*ja, *Hegedüs*, *Kornai* egészítették ki a kitűnő ensemblét. *Szilka* karmester ült a zenekar élén s bár a harmadik felvonás cello szólalásában sok kifogásolni való volt, a zenekar az egész este befejezett művészetet játszott.

(*) **Növendék-hangverseny.** Somogyi Mór zongoraművész kitűnő vezetése alatt álló konzervatóriumában tegnap tartották meg az ezidei harmadik növendék-hangversenyt az intézet hangversenytermében. Ez a hangverseny valóságos meglepetés számba ment, mert amit a modern pedagógia vívmányai nyújtanak mindazt ott észlelhetjük. A zongorázók éles ritmikával, helyes phrasirozással stilszerű interpretálással és az egyes darabok beltartalmába való elmélyedéssel játszottak. Ezuttal Somogyi Mór, dr. Bakonyi Pálné, Inguss Elza és Masztiss Amada növendékei közül kitűntek: Rénay Géza, Haaber nővérek, Schrenk Mária és Csillag Margit; a hegedű-tanszakra Gál Nándor és László Antal növendékei közül Hirn Pál, Koczé Gyula, Klein István és Gondos Béla játszottak finom ízléssel. Az ének-tanszakra Somogyi B. Carola operanékesnő és Kornay Richárd a Magyar Kir. Opera művészenek növendékei közül kitűnően iskolázott hanggal énekeltek Somogyi Adrienne, Salamon Trude, Kros Karolina és Szemző Ferike. A hangversenytermet zsúfolásig megtöltő előkelő közönség a klasszikus műsornak minden egyes számát lelkes tetszőnyilvánítással kísérte.

A Lloyd Társulat dísztermében ma este sikerült hangversenyt rendezett Kada Jenő zenetanár iskolájának növendékgárdája. A közönség sok tapssal jutalmazta minden tekintetben precíz játékukat, melylyel szinte sikert zereztek mesterük szakavatott tanításának. Nagy sikere volt az egyik növendék által előadott Kada Jenő indulójának, mely az intézet igazgatójának sikerült szerzeménye. A növendékek közül első sorban Kramer Marianna, Barta Lenke, Friedenthal Pista, Rubál Béla érdemlik meg az elismerést ügyes játékukért, de derekasan megállták helyüket Stark Kitty, Weiss Ella, Kondor Ibolyka, Fischmann Lonka, Hellinger Konrad, Aczél Béla és Blanka, Wolfner Károly, Zsuzsika és Annuska, szépen esengő jól iskolázott hangjával Kardos Angyalka, valamint Zupancz Vilmos hegedűtanár növendékei Berger Imre és Fischmann Laci is tiszta és ritmikus játékkal.

(*) **A trencsényi művészestély.** Emilitettük, hogy Trencsényben nagyszabású művészestélyre készülnek. Ezt a művészestélyt szombaton este a trencsényi műegylet javára Szalavszky főispán védnökségével tartották meg. M. Szojyer Ilona, Operánk kitűnő művésznője Csajkovszky és Puccini operáiból énekelte egyes részleteket, melyek remek előadásával valóságos extázisba ejtette az előkelő közönséget. A szünni nem akaró, zajos tapsokra az ünneplő művésznek új meg új „radásokkal” kedveskedett. A többek közt elénekelték Kurucz Jánosnak, a jeles dalszerzőnek néhány pompás, hangulatos szerzeményét. Az estélyen különben Kurucz János is közreműködött, akinek szintén bőven kijutott a tapsokból, ugyancsak Király Ernőnek, a Király-színház tagjának, aki esengő hangon énekelte dalaival aratott sikert és Z. Molnár Lászlónak, a Magyar Színház tagjának, aki humoros előadásával mulattatta a termet zsúfolásig megtöltött műértő közönséget.

(*) **Primadonna és tenorista.** Bécsből jelentik nekünk hogy a Karltheaterben Zwerenz Miczi primadonna és Strehl tenorista között kinos affér támadt, amelynek a büntető bíróság előtt lesz folytatása. A primadonna ugyanis tegnap a *Kausche Suzanne* énekes bohózat előadása után a színpadon arculverte a tenoristát. Ennek a tettleges inzultusnak előzményei a következők: A Karltheater magánénekesei a minap összebeszéltek, hogy együtt lefénnyképeztetik magukat. Mindnyájan a meghatározott időben pontosan jöttek el a fényképezéshez, csak Strehl váratott magára s mikor végre megjött, még csak bocsánatot sem kért kollegáitól. Ez annyira kihozta Zwerenz Miczit sodrából, hogy összeveszett a tenoristával ott a fényképezésnél s azóta harag volt közöttük között. Tegnap a harmadik felvonásban a tenoristának szerepe szerint a színpadon végig kell vinnie a primadonnát s közben valószínűleg akaratlanul elejtette Zwerenz Miczit, hogy majdnem hanyatt vágódott a színpadon. A primadonna azt állította, hogy készakarva történt a dolog s a felvonás befejezése után a színpad között megpöfözte partnerét.

(*) **Az üldözött Burrian.** Prágából jelentik, hogy ott szombat este kellett volna színre kerülnie a cseh nemzeti színházban Tanhaeuser-nek, a czimszerepben Burriannal, aki most a cseh fővárosban vendégzerepel. Este fél hét felé azonban Burrian indiszpozíciója miatt lemondott. Minthogy a késői lemondás miatt más darabot nem bírtak műsorra venni, elmaradt az előadás. A lemondásnak különben érdekes előzménye is van. Burrian tudvalevőleg Drezdából annak idején megszöktette egy Dingel nevű ottani kereskedő feleségét. Röviddel azután, hogy a drezdai operánál szerződésesszögének nyilvánították, hosszabb ideig tartó vendégszolgákra szerződött a prágai nemzeti színháznál. Alig érke-

zett meg azonban Prágába, megidéztek a törvényszék elé, minthogy szöktetés címén megidéztek ellene a bünvádi eljárást. A törvényszék ugyan később elejtette a tenorista ellen megindult eljárást, de a drezdai kereskedő annyira üldözte Burrian, hogy ez végre is kénytelen volt a lehető leggyorsabb vonattal elhagyni a cseh fővárost. Ez volt az az indiszpozíció, amely miatt nemcsak a szombati előadás elmaradt, hanem Burrian további vendégszolgáinak is egyszerűen vége szakadt.

(*) **Nemzetközi művészeti kongresszus.** Rómából jelentik, hogy a nemzetközi művészeti kongresszust tegnap a királyi pár, a közoktatásügyi miniszter, a hatóságok fejei és számos előkelőség jelenlétében megnyitották. Több beszéd hangzott el. A külföldi művészek nevében Carolus Duran, francia festő, a római Académie de France igazgatója mondott beszédet.

(*) **Állandó ifjúsági és gyermekszínház.** A Magyar Tanítók Otthona ifjúsági színházát állandósította. Ezentul minden nap lesz előadás hétfőt kivéve. Vasárnap délután is. Az előadások kezdete fél 4 órakor van. Az iskolák tömegesen látogatják a színházat. Szombaton a rákoskeresztúri iskolák növendékei voltak ott csoportosan. A színház kedden mutatja be új műsorát. Az iskolai tömeges megjelenés előre bejelentendő a színház titkárnál. (IX. Kinizsi-utca 16. sz. Telefon 153-46.)

(*) **Hangverseny.** A lipcsei szőlőnégyes Röthig Bruno vezetésével e hó 10-én este fél 8 órakor a Kálvin-téri templomban hangversenyt tart. A hangverseny jövedelme a Lórántffy Zsuzsanna Egyesületet illeti. Belépődíj 10, 4, 2 és 1 korona.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Balneológusok gyűlése.** Vasárnap délelőtt folytatták és fejezték be a balneológusok idei kongresszusukat. Az első előadást dr. Reiner Ede fővárosi bizottsági tag tartotta, ismertette Budapest klímáját, levegőjének gyógyító hatását és gyógyforrásait. Kifejtette, hogy kiváló orvosai, klinikái, kórházai, sanatóriumai és kirándulási helyei mintegy predestinálják az ország első fűrdővárosának. Székesfővárosunk bevételi forrásainak emelése egyszerűsödés a lakosság keresetképességét is fokozná. Ismertette ezután a székesfőváros épülfelében levő nagy gyógyfürdőit. Az új artzi fürdő 3.835.100 korona költséggel, a Sárosfürdő pedig 5.650.000 kor. befektetéssel épült.

Utána dr. Sümeji József az arteriosclerosisról tartott érdekes előadást, amelyben különösen a betegségnél alkalmazható gyógyeljárások hasznát és előnyeit ismertette.

Ezután dr. Bossányi Béla kir. tanácsos a külföldi fontosabb balneológiai események felől tartott referál előadást.

A kongresszus utolsó előadását dr. Löw Sámuel tartotta a magyarországi fürdők látogatottságáról és ásványvíz-forgalmukról 1910-ben. Összesen 205 fűrdőben 254.629 vendég volt, ami 20.346 főnyi többletet jelent. A vendégek közül 20.919 külföldi volt. Ásványvíz-forgalmunk sokkal gyengébb volt, mint az előző évben.

Az előki zárószóval a kongresszus véget ért. Kongresszus után az Országos Balneológiai Egyesület tartotta meg az évi rendes közgyűlését Bókay Árpád udvari tanácsos elnöklésével. Az elnök rövid megnyitóját után dr. Vámosy Zoltán egyetemi tanár, az egyesület főtitkára terjesztette elő jelentését, amely szerint az egyesület sikeres mozgalmat indított fürdők és források plakátjainak a magyar államvasut állomásain való jutányos elhelyezése érdekében. A fürdők és források részvételével egy művészi kivitelű prospektus-gyűjteményt adott ki az egyesület, amit a hazai orvosoknak ingyen küld meg. Az adóreform újabb revíziója alkalmából újabb kérvénnyel járult a pénzügyminiszterhez. Tárgyalt az Országos Betegsegélyező Pénztárral a pénztári tagok fürdőn való ellátása ügyében és igyekezett a szerződésiervezetnek a fürdőkre nézve sérelmes pontjait enyhíteni. Lépéseket tett az egyesület, hogy a jövő fűrdőidényben egy esetleg fellépő kolerajárvány esetén a fürdők külön szigorú intézkedéssel megvédhetők legyenek. Jelentette a főtitkár, hogy az egyesület résztvesz a drezdai egészségügyi kiállításon. A közgyűlés a jelentést nagy örömmel és lelkesedéssel egyhangulag tudomásul vette. A pénztári jelentés szerint az egyesület bevétele a múlt évben 4267 korona 50 fillér, kiadása pedig 4172 korona 91 fillér volt. A közgyűlés úgy a pénztári jelentést, mint a jövő évi költségeloirányzatot elfogadta és a felmentvényeket megadta. Az egyesület évi pályadíját, amelyet az év legjobb balneológiai tárgyú munkájáért adnak ki, dr. Dalmady Zoltán tatrafüredi fűrdőorvos nyerte el. Dicsőretek emlékezett meg még a jelentés dr. Lenkei Vilmos és dr. Farkas Márton munkáiról. A prospektus-albumról szóló jelentés előterjesztése után a közgyűlés a régi igazgató-választmányt újból megválasztotta.

* **A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya** ma délután Plósz Sándor elnöklésével osztályülést tartott. Az első előadó Pauler Ákos levelező tag volt, aki „A logikai alapelvek elméletéhez” címen székfoglaló előadást tartott. A tetszéssel fogadott előadás után Bártfai Szabó László vendég bemutatta a Széchenyi-család történetének azon részét, amelyben a család származásának kérdésével foglalkozik. Eddig az volt a vélemény, hogy a család 1629-ben jobbágyiságból nemesített, mások szerint a Kacsics-nemzetségből eredő Széchenyi Tamás leszármazottai. A szerző ezek egyikét sem fogadja el. Hiteles oklevelek hosszú sorával bizonyítja, hogy a grófi család a Zách-nemzetségből ered s otthona nem Szécheny vára, hanem a szintén Nógrádmegyében levő Kisszécsény község. Az előadást, amelyen gróf Széchenyi Béla koronaőr és a Széchenyi-családnak több férfi és nőtagja vett részt, zajosan megtapsolták.

FŐVÁROS.

(*) **Bécs és Budapest.** Bécsből jelentik: Neumayer polgármester a bécsi férfikar egyesület vasárnapi bankettjéről Bácsy polgármester által hozzá intézett táviratra a következő távirati választ küldte:

— Fogadja, kedves kolléga, legmelegebb köszönetemet a barátságos távirati üdvözlésért és a szíves fogadtatásért, amelyben Budapest városa és a magyar dalosszövetség a bécsi férfikar egyesületben lévő polgártársainkat részesítette. Vajha ez a látogatás újabb lépést jelentene városaink közlekedése felé és vajha az általunk vetett barátság mielőbb meghozná a remélt gyümölcsöket népiünk és hazánk áldására.

A bécsi férfikar egyesület részéről kapott táviratra Neumayer polgármester a következő választ küldte:

Jól sikerült utazásuk *testvérvárosunkba*, Budapestre, a bécsi férfikar egyesületnek nagy érdeme, melyet a két város barátságos viszonya és különösen szülővárosunk körül szerzett. Amidőn távirati üdvözlétem melegen viszonzom, örömmel fejezem ki, hogy a nemes dalosművészet ismét hozzájárult ama barátság fejlesztéséhez, amelyre a szívek már régen vágyakoztak.

(*) **Az Erzsébet-tér szabályozása.** A főváros tudvalevően szabályozni akarja az Erzsébet-teret. A Nagykorona-utca és Váci-körút között levő házcsoporthoz a bazilikától a Deák-térig lebontanák s így a tér kijönne a Váci-körútra és a téren épülne meg az új városháza. A polgármester a szabályozás megvitatására meghívta a közmunkatanács vezetőit. Az értekezletet holnap tartják meg.

(*) **Rendőrségi kórház.** A fővárosi közgyűlés elhatározta, hogy a löverseny-dűlőben fekvő telektömbnek a Gyáli-ut felé eső és a Szent Gellért-kórházzal szemben levő 400 négyszögöl kiterjedésű részét a kincstárnak rendőrségi kórháznak ingyen átengedi. A belügyminiszter a közgyűlés határozatát azzal a kikötéssel hagyta jóvá, hogy az átengedésre vonatkozó szerződést neki be kell mutatni.

TANÜGY.

= **A szegedi egyetem.** A közoktatásügyi miniszter a legközelebb felállítandó új egyetem kérdésében a napokban Szegeddel fog tárgyalni. Lázár György polgármester most a város közgyűléséhez előterjesztést tett, mely szerint a város a következőket ajánlja fel az új egyetemnek Szegeden való felállítására: Az összes szükséges telkeket, egyetemi kórházat, a Somogyi-könyvtárat, a városi muzeumot, ezeknek fentartását, 3 millió korona segélyt, az egyetem felállítását után háromszor minden tizenötödik évben az egyetem fejlesztésére 500.000—500.000 koronát; ezek szerint Szeged városa 10.396.000 koronával járul hozzá az egyetem. költségeihez, tehát olyan összeggel, amelyet kivülről egyetlen város meg sem közzelhet.

KÖZIGAZGATÁS.

A Munkásbiztosító Pénztárak és az orvosok. Az 1907. évi XIX. t.-cz. alapján átszervezett munkásbiztosító pénztárak orvoskérdése most kerül rendezés alá. Az állami munkásbiztosítási hivatal a Munkásbiztosítási Közlöny külön számában hozta köztudomásra a kérdésben elfoglalt álláspontját. Ismeretes, hogy e kérdés élesen állította szembe az Országos Munkásbiztosító Pénztárt és az Orvosszövetséget. Amaz a pénztár döntő befolyását biz-

tosító orvos-tisztviselő rendszert, omex a szabad orvosválasztás mellett kardoskodott, melyet azonban a szövetség kívánt irányítani. A hivatal rendelete a kérdéssel úgy jogi, mint pénzügyi szempontból foglalkozik. Jogi szempontból a hivatal szerint a rendezés kiinduló pontja nem lehet más, mint az 1907. évi XIX. t. cz. 133. szakasza. E szerint a kerületi pénztárak és orvosok közti viszony szabad egyezkedés tárgya. A kerületi pénztárak közgyűlése határoz ugyanis abban a kérdésben, vajjon a törvényben megjelölt háromféle orvosrendszer: az orvosok alkalmazása, orvosok kijelölése, vagy a szabad orvosválasztás közül melyiket választja. Ez a határozat az országos pénztár hozzájárulását és a hivatal jóváhagyását igényli. A hivatal előre egyik rendszer mellett vagy ellen sem tör lándzsát. Pénzügyi szempontból a hivatal azt a korlátot állítja fel, hogy az orvos-egyesületek ne lépjenek túl az egyes pénztárak, illetve az országos pénztár teherbírási kereteit.

EGYESÜLETEK.

Az Otthon-kör közgyűlése.

— A sajtó és a társadalom. —

Budapest, április 3.

Az Otthon írók és hírlapírók köre vasárnap délelőtt tartotta XX. rendes évi közgyűlését Rákosi Jenő elnöklésével. A közgyűlésen az Otthon tagjai szép számban jelentek meg. Rákosi Jenő megnyitójában azt szögezte le, hogy a sajtószabadság jövője és a sajtó megbecsülése szempontjából milyen fontossága volt annak az igazságügyi miniszteri nyilatkozatnak, mely a Hírlapíró Nyugdíjintézet jubileárius közgyűlésén elhangzott.

Rákosi Jenő elnök megnyitó-beszédében mindenekelőtt megemlékezett a magyar újságírás hálójáról, majd rámutatott az újságírók nyugdíjintézeté jubileárius közgyűlésének jelentőségére.

Örömmel mutatok rá, ugymond, erre az eseményre, mert hiszem, nemcsak a nyugdíjintézetnek, hanem magának az újságírásnak is szükségére volt erre gyűlésre, ennek a gyűlésnek a pompájára, ennek a gyűlésnek a hatására és arra az erkölcsi fényre, amely belőle kisugárzott. Azt szokták mondani, hogy a napnak is vannak foltjai. Hát ez egy igen klasszikus és igen régi frázis bizonyos helyzet megjelölésére és én, mint jó újságíró, adott pillanatban minden vonatkozás nélkül szívesen használok. Ezúttal azonban inkább megfordítom a dolgot, mert ami a sajtót illeti, ez olyan színben tűnik fel, mintha a foltok is volna napjai. Mert ha a sok kritikának hinni lehet, hát a sajtó egy folt és imitt-amott van egy-egy napocska benne, amely világít. Ezt a szituációt, ezt az irányzatot, ezt a nízust, ezt az ellenséges és kellemtelen nízust, amely ezekben a kritikákban és reformtervekben kifejezésre jutott, azt hiszem, egészségesen megállította ez a gyűlés, amelyen sikerült különösen az igazságügyi minisztert olyan nyilatkozatra provokálni, amely egy egészségesebb fölfogásnak ajtaját nyitotta meg és önzetesen magatartással, elszántsággal és nem engedvén magukat terrorizálni, talán elérjük azt, hogy az emberek komolyan fogják nézni a sajtót is és nem tekintik olyan dolognak, amelybe mindenki beledughatja az ujját, amelyen mindenki üthet egyet, amelyet mindenki megítélhet a maga kisebb dolgokhoz szokott eszével és a sajtó diadalmasan fog előre nyomulni, kifejtve azt a nagy ténnyt, amire képes, elkövetve azokat a nagy botlásokat, amelyek természetével járnak, amelyeknek azonban minket nem szabad megzavarniok. Hiszen tudjuk azt és természetes, hogy, mint az angol közpéldaszó mondja, minden családnak megvan a fekete báránya. A sajtónak is megvannak a maga fekete bárányai, de minket, akik a sajtóért élünk, a sajtóért halunk, akiknek a sajtó a kenyere és diésősége egyaránt, ez nem zavar meg. Mi a család fekete bárányát is épp úgy szeretjük, mint a legféhérebb nyapjút viselő bárányt és ezzel az indulgenciával, azzal a — nem szeretetét akarok mondani, hanem azzal az — elnézéssel, azzal a családi érzéssel vagyunk iránta akkor is, ha botlik, ami föntartja mindig azt a reményt, hogy ez meg fog fordulni, a botlások el fognak enyészni és végre a hibák, a kifogások a minimumra fognak redukálódni, vagy legalább is a sajtó magi erkölcsi szempontjából oly erőre, fényre és hatásmatra fognak szert tenni, amely mellett minden hibája elenyészik.

A nagy éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után, a közgyűlés az évi jelentést egyhanguan tudomásul vette, s jóváhagyta a kör számadásait. A közgyűlés a költségelölirányzatot is elfogadta s Gelléri Mór indítványára köszönetet szavazott Farkas Zsigmond lovag pénztárosnak és Lendvai Sándor ellenőrnek.

Végül a választás következett. Egyhangú szavazással választmányi tag lett: Ambrus Zoltán, Bede Jób, Béla Henrik, Beldi Izor, Beöthy László, Bulay Bara, Engel Samu, Evva Lajos, Farkas-házy Zsigmond, Fekete Ignác, Kern Aurél, Molnár Ferencz, Peisner Ignác, Pekár Gyula, Rózsahegy Kálmán, Sebestyén Károly, Székely Ferencz, Szomaházy István, Szöllösi Zsigmond és Zilahy Simon.

A közgyűlés lelkes éljenzéssel kísérte Kenédy Géznak az elnök iránt kifejezett köszönő szavait.

(—) Bölcsész-gyűlés. A Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete e hónap 2-án látogatott gyűlést tartott, amelynek tárgya a magántanítás volt. A gyűlésen dr. Békési Remig bölcsészeti dékán mondott beszédet. Beszédében arra utalt, hogy a magántanítást ki kell venni az illetéktelen közvetítő tanügyi irodák kezéből és az illetékes tanárjelöltekre kell bízni, hogy ezek így tisztességes melléklékesre tegyenek szert és ne kelljen hozzájuk méltatlan foglalkozásokat vállaltatni. Örömmel jelentette, hogy egy bölcsész, egy tanárjelölt sem vállalta el a pénzérséget, mert nem akarták oly egyéneket megfosztani kenyerüktől, akiknek ez a hivatásuk. A gyűlést ezután Bagóy János elnök nyitotta meg és Kocsner Róbert alelnök a magánoktatásról tartott előadást. Bogner Mihály alelnök a bölcsészek társadalmi helyzetéről beszélt a hallgatóság folyamatos tetszésnyilvánításai között. Végül Mihály Gábor gyorsírókörü elnök a gyorsírás fontosságát ismertette.

(—) A Magyar Gazdasszonyok Orsz. Egyesülete tegnap tartotta meg április havi rendes választmányi ülését özevgy gróf Batthyány Geizánó Teréz-köruti palotájában, özevgy Hegedüs Sándorné elnökle mellett. Özevgy Hegedüs Sándorné bejelentette, hogy az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság 400 koronát, a nemrég elhunyt Loisch Ede szintén 400 koronát adott az egyesületnek. A tanügyi bizottság új elnökéül egyhangulag Ruffy Pálnét választották meg. Több folyó ügy elintézése után a választmány intézkedéseket tett az egyesület 50 éves fennállása alkalmából tartandó diszközgyűlés tárgyában, mely május második felében lesz.

Nyiltér.

Elrovatban közlöttékert nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

VÉRGYÓGYÍTÁS

(Hemopátia.)

Fredeti, 23 év óta sok ezer betegnél sikerrel kipróbált gyógy mód, mely a jövő tudományos orvosi kezelésnek alapját képezi. **Görvélky, közsény, a thma, idült szív, gyomor, máj, vese- és tüdőbetegségek, valamint vér- és bürbántulások** esetében tartós és gyökeres gyógyulást hoz. **Székhüdes és elmezavár** ellen a legbiztosabb védelem! Használata kellemes és a foglalkozás megzavarása nélkül otthon végzendő. — E gyógy mód megalapítója:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos, kinek rendelő intézete: **Budapesten, V., Váci-körút 13. sz. alatt van.** Rendel naponta d. e. 9-12-ig és d. u. 3-6-ig. Ugyanott kapható a „**Vérgyógyítás és eredmények**” című könyv, mely könnyen érthető és élvezetes módon ismerteti a gyógykezelés alapelveit és irányát. — **A könyv 2 korona.**

! Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a „**Társasági művészete**” rendkívül érdekes könyvet! Megtudhatja ebből, mint viselkedjen, hogy férjen, nő, alkatvaló, felelősséget egyaránt megkövetel. **Korrekció utmutatója** lesz az élet minden helyzetében, bákon, bankettekénél, esküvőkön, stb. stb. Tartalomjegyzékét ingyen küld **DEAK, Budapest, Rákóczi-ut 80.**

Özevgy Márkus Józsefné szül. Fehér Iona a maga és családja nevében fájdalommal telt szívvel tudatja, hogy a San Remoban márczius 24-én elhunyt feleségével.

Márkus József

író és szerkesztő

temetése kedden, április 4-én délután 4 órakor lesz Budapesten, a rákoskeresztúri izr. temető halottasházában.

Budapest, 1911 április 3.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az ötven éves Kuria.

— A legfőbb bíróság ünnepi ülése. —

Budapest, április 3.

Ötven éve van ma annak, hogy az elnyomott korszaka után a visszaállított kir. Kuria első ülését tartotta. Ebből az alkalmából a kir. Kuria ma délelőtti ünnepi teljes ülést tartott Günther Antal v. b. t. t., elnök vezetésével. A díszteremben lefolyt ünnepi ülésen jelen voltak: Vavrik Béla másodelnök, Vági Mór, Sebestyén Mihály, Zsitvay Leó, Pecháta Endre, Zachár Emil, Beck Hugó és Gottl Ágost tanácselnökök, Pongrácz Jenő koronaügyész, az összes bírák, a koronaügyész-helyettesek és a tanácsjegyző-bírák.

Az ünnepi ülésen Günther elnök magvas emlékbeszédet tartott, amelyből a következő részleteket közöljük:

Ötven évvel ezelőtt, 1861. évi április 3-án, ünnepi ülésre gyűlt össze a magyar királyi Kuria. Akkor nemcsak a magyar királyi Kuria, hanem az egész nemzet ünnepeket ült, az ősi legmagasabb bírói intézményünk visszaállításának alkalmából. Nincs az egész világban állam, az egy Nagybritanniát kivéve, amelynek legmagasabb bírói testülete ily ősi eredetre volna visszavezethető. Szent Istvánnak, az ősi magyar királynak törvényei között az I. könyv 7. fejezete szól már az uralkodó udvarában működő királyi tanácsról, mint az igazságszolgáltatásnak legmagasabb intézményéről.

A beszéd ezután vázlatosan ismerteti a legkimagaslóbb adatokat, amelyek a kir. Kuria fejlődését jelzik, rátérve végül az országbírói értekezletre. Az értekezlet 1861. évi január 23-án tartotta első ülését. A magyar királyi Kuria ekkor még nem alakult meg s a hétszemélyes tábla kinevezett tagjai nem is tették le a hivatali esküt. De meg volt a jogosultságuk arra, hogy az akkor letűnt és megnyitott korszakok közbeeső mesgyéjén a magyar igazságszolgáltatásnak anyagi és alaki új megalapozását végezzék. És meg kell állapítani, hogy ez a legnehezebb feladatok egyike volt, amely hazánkban valaha az ország ügyeit intéző férfiak vállára nehezedett. Nehéz napokat élt át az értekezlet, míg a kérdésben megállapodásra jutott. De az országbíró a maga nemes lelkes bölcsességének nyugalomával lecsendesítette a háborgó szenvedélyeket. Az öröklési jog kérdéseinek megoldását magántanácskozássra utalta s néhány nap alatt ezekre a kérdésekre nézve is létrejött a megegyezés. Az országbírói értekezlet 1861. márczius 4-én tartott utolsó ülésében befejezte munkáját s a magyar kir. Kurianak 12 évi szünetelése után ötven évvel ezelőtt ugyane napon, 1861. április 3-án tartott első ülése lelkes örömmel vehette tudomásul ezt a nagy sikert.

Kegyeletes megemlékezéssel hajtsuk meg fejünket — folytatta az elnök — ennek a napnak ötvenedik évfordulóján e felemelő jogtörténelmi esemény és azoknak a férfiaknak nagysága előtt, akik azt megalkották. Az országbíró gróf Apponyi György olda én a haza bolcsé, Deák Ferencz s ennek a munkatársa a nagy műben Horváth Boldizsár, az utolsó országbírói ítélőmester, az értekezlet többi bírói, ügyvédi tagjaival együtt megérdemlik a nemzetnek s a magyar királyi Kurianak hálaát.

A zajos tetszéssel kísért és éljenzéssel fogadott beszéd után az elnök jelentette, hogy Székely Ferencz igazságügyi miniszter április 2-iki kelettel hozzá egy levelet intézett, amelyet Scherff János, a teljes ülés előadója mutatott be. A levélben az igazságügyi miniszter a Kuria elnökét és a kir. Kuriaát félszázados jubileumának ünneplése alkalmával a legmelegebben üdvözli és a legmagasabb bírói tanácsnak őszinte rokonszenvét küldi.

Ezután még Pongrácz Jenő koronaügyész azt az indítványt tette, hogy az elnöknek rendkívül szép és tartalmas emlékbeszéde egész terjedelmében a teljes ülés jegyzőkönyvében megörökíttessék és az elnöknek a gyönyörű beszédért köszönet szavaztassék. Az indítványt a teljes ülés egyhangulag elfogadta.

Az ünnepi teljes ülést ezután az elnök néhány szóval berekesztette.

§ Uj táblai tanácselnök. A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére Ringhofer Lajos budapesti ítélőtáblai bírót a szegedi ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki.

§ Bírói kintüntetések. Vavrik Béla budapesti ítélőtáblai tanácselnöknek nyugdíjazása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen, dr. Kürti József budapesti büntető járásbírónak nyugalmába

helyzetése alkalmából sok évi hü és buzgó szolgálataért az ítélőtáblabírói címet adományozta és megengedte, hogy *Mladonichy* Nándor ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott budapesti kir. büntető törvényszéki bírónak nyugalomba helyeztetése alkalmából sok évi hü és buzgó szolgálataért legfelső elismerése tudtul adassék.

§ **Kétszázötven vádlott.** Békésabáról táviratozzák: Kétszázötven dobozi polgár *Fekete* István községi végrehajtó ellen az alispánnál feljelentést tett, melyben a végrehajtót inkorrekt eljárásával vádolják. *Fekete* István végrehajtó a gyulai járásbíró előtt a 250 dobozi polgár ellen rágalmozási pert indított. A pör tárgyalása a napokban veszi kezdetét és példátlan esetnek mondható, hogy 250 vádlott fog megjelenni a bíróság előtt.

§ **A rablógylkos gyógyszerészesség bünpöze.** Most terjesztette elő a vádiratot *Aczel* kir. ügyész *Fekete* Vilmos gyógyszerészesség ügyében, aki tavaly az *Adria*-szállóban cizankáiival megölte, aztan kirabolta *Klein* Róza rendőri felügyelet alatt álló leányt. A vádirat gylkosság, rablás és lopás büntetével vádolja. *Fekete* Vilmos nem tett kifogást a vádirat ellen, védője, *Lengyel* Zoltán azonban előterjeszti kifogásait. Ezek dolgában a büntető törvényszék vádtanácsa előreláthatóan még április hó folyamán dönt.

§ **Helyreigazítás.** Vasárnapi lapszámunkban *Freund* képesítő könyvkereskedő pornografikus üzelmivel kapcsolatban egy hiradás nyomán mi is megirtuk, hogy a bécsi cég által árult pornografikus gyűjteményekből *Pfeiffer* Nándor budapesti cég is rendelt egy küldeményt. Ezzel szemben most *Zendler* Imre, a *Pfeiffer* Nándor cég tulajdonosa kijelenti, hogy ő *Freund*dal semmi összeköttetésben nem állott és tőle ilyen küldeményt nem rendelt.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Második nap. —

Vasárnap a meglepetések özöne zudult a fogadók nyakába. *Fingerhut*. *Add ide*. *Tiny Tim*, *Muzsikus* mint nagy outsiders nyerték versenyüket. Ezek közül legkínosabban érintette a papírforma híveit *Tiny Tim* győzelme, amely a reás favorit *Palkó*-t előzte meg. Ugy látszik, az utóbbi lovasának: *Harrison*nak csak a híre jó, mert a lovaglásban nem valami nagy talentumot árult el.

A *Villám-handicap* tizenhat telivért gyűjtött startjához; *Mindenkém* felé fordult a bizalom s a *Dávid-ló* be is váltotta a bizalmat, elég szép stílusban biztosítván az első helyet a titkos tip *Bilincs* előtt. Harmadik *Freude* lett. Nagyon figyelemreméltóan futott *Ayr*, mely legközelebb meg fogja nyerni versenyét. Egy kis baleset is volt a versenyben, *Akác* a startnál ledobta hátáról *Ulrichshofer*-t, de sem a lovasnak, sem a lónak, semmi baja nem történt.

Bukásokban különben bővelkedett a nap. Mindjárt a megnyitót *Eladók versenyé*-ben *Martell* két ízben is kibotba nyergéből lovasát: az első ízben lovalgóló *Orbán*-t, de ez mind a kétszer újra felült a makrancos lóra és részt vett a versenyben. Sokkal kritikussabb volt azonban az a bukás, mely a *Kereszturi akadályverseny*-ben történt az erdő után következő akadálynál. Itt ugyanis *Random* korán vette az ugrást, úgy, hogy belebotlott az akadályba és nyakát szegte, lovasa: *Maas* eszméletlenül maradt feke s csak az orvosi szobában tért magához, ahol fájdalommal természetű zuzódásokat és könnyebb agyarázkódást állapítottak meg rajta.

Részletes eredmény a következő:
I. *Eladók versenyé*. Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. *Péchy* A. 36 pm *Fingerhut* 65 és fél kg (Krause), 2. *Mautner* V. 46 pm *Gaspard* 72 kg (Zangen M.), 3. *Czárán* J. 46 sm *Dóri* 75 kg (Geneszy). Futottak még: *Tabula* (Zangen B.), *Bac* (Keresztes), *Cascadeuse* (Neimans), *Martell* (Orbán), *Aurelian* (Szakonyi). Küzdelem után háromnegyed hosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:107, 20:61, 49, 69. — Könyvfogadások: 3. *Cascadeuse*, 3 és fél *Tabula*, 4 *Gaspard*, 5 *Fingerhut*, 6 *Bac*, 8 *Aurelian*, 20 *Martell*.

II. *Cserháti handicap*. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. *Heath* R. 46 sm *Add ide* 48 és fél kg (Fetting), 2. *Badescu* Gy. 46 pm *Tempora* mutantur 58 és fél kg (Hönig), 3. *Dávid* E. 56 pher *Napagedl* 61 kg (Klimscha). Futottak még: *Alfa* (Abos), *A conto* (Richter), *Rex* (Weiss), *Titi* II. (Hollinger), *Duckmauser* (Jurnik), *Edison* (Hujber), *Javorinka* (Lukási), *Voionsty* (Farkas), *Rákos* (Ulrichshoffer), *Berek* (Novánszki), *Loredan* II. (Weckermann). Erős küzdelem után rövid félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:76, 20:50, 45, 77. — Könyvfogadások: 3 *Tempora* mutantur, 4 *Add ide*, *Duckmauser*, *Voionsty*, 5 *Javorinka*, *Rákos*, 6 *Berek*, *Napagedl*, 8 *Rex*, 10 a többi.

III. *Nyeretlenek gátversenye*. Díj 1800 korona. Táv 2400 méter. 1. *Jeszenszky* E. száz. 46 pm *Goldonkel* 65 és fél kg (Slinn), 2. *Bartosek* F. 46 pm *Jóság* 66 és fél kg (Landler), 3. *Gr. Orsich* P. száz. 46 spk *Maggie* May 68 kg (Harrison). Futottak még: *Isis* (Cson-

pora), *Formosa* (Lázár), *Geri* (Hujber), *Orsata* (Kopitlanszki), *Ruszt* (Stöck). Biztosan két hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:38, 20:57, 129, 37. — Könyvfogadások: 1 *Isis*, 4 *Goldonkel*, 6 *Orsata*, 10 *Formosa*, *Geri*, *Ruszt*, 12 *Jóság*.

IV. *Kereszturi akadályverseny*. (Handicap.) Díj 4000 korona. Táv 4390 méter. 1. *Bartos* E. id. sher *Tiny Tim* 66 kg (Kollár), 2. *Gr. Orsich* P. száz. 46 pm *Palkó* 68 kg (Harrison), 3. *Gr. Pejacevich* A. 56 sm *Campanille* 64 kg (Klimscha). Futottak még: *Rebus* (Csonpora), *Landeskind* (Kopitlanszki), *Random* (Maas), *Merion* (Lázár). Biztosan egy hosszal nyerve, rossz harmadik. Tot.: 10:118, 20:42, 25, 34. — Könyvfogadások 1 és egynegyed reá *Palkó*, 4 *Campanille*, *Rebus*, 5 *Landeskind*, 10 *Random*, 12 *Tiny Tim*, 20 *Merion*.

V. *Villám-handicap*. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. *Dávid* E. 46 stpm *Mindenkém* 54 kg (Hönig), 2. *Egyedi* L. 36 sk *Bilincs* 47 és fél kg (Kozuch), 3. *Mautner* V. 36 sk *Freude* 46 kg (Schuster). Futottak még: *Drzymala* (Vajda), *Mindenem* (Tausz), *Pityi* *Palkó* (Smejda), *Ily* (Timon), *Katz* im *Sack* (Abos), *Livia* II. (Fetting), *Polymnia* (Smutny), *Lola* (Peschka), *Preciosa* (Hollinger), *Mindig* *Gyöngy* (Lukási), *Ayr* (Mach), *Lola* *Beeth* (Balac), *Akác* (Ulrichshoffer). Könnyen két és félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:48, 20:47, 41, 84. — Könyvfogadások: 2 *Mindenkém*, 5 *Bilincs*, 6 *Mindenem*, 10 *Freude*, 10 *Pityi* *Palkó*, *Livia* II., *Preciosa*, *Ayr*, *Akác*, 12 a többi.

VI. *Áprilisi díj*. Díj 1600 korona. Táv 1800 méter. 1. *Jankovich* B. Gy. 36 pm *Muzsikus* 67 kg (Keresztes), 2. *Czárán* J. 36 pm *Forest King* 67 kg (Geneszy), 3. *Br. Huszár* J. hdn. 36 sm *Fantast* 67 kg (Szakonyi). Futottak még: *Orissa* (Krause), *Röpke* (Neimans), *Sas* (Harrison), *Inter* *poeuila* (Krieger). Biztosan másfél hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:201, 20:70, 43, 97. — Könyvfogadások: 1 és fél reá *Orissa*, 3 *Forest King*, 3 és fél *Sas*, 12 *Muzsikus*, *Fantast*, *Röpke*.

— Harmadik nap. —

Legjobban díjazott futama a holnapi programnak a *Pagony-handicap*, melynek 1200 méterén tizenhat telivér veheti fel a küzdelmet s ezeknek javarésze starthoz is várható. A rövid difanciájú súlyelosztó konkurrenciában ismét teljes dícséret illeti a handicapper munkáját a teljes mértékben sikerült munkáért, melylyel feladatát igyekszik teljesíteni. Oly nehéz a választás a remek számításal kiegyenlített esélyű telivérek közül, hogy igazán keztyüs kézzel kell hozzá fognunk ahhoz, hogy az elül várható lovakat megjelöljük. Mi ny vélekedünk, hogy *Fleuriste*, *Tengernagy*, *Winnelou*, *Ayr* lesznek frontban.

Jelöltjeink:

- I. *Parmenter*—*Honfi*—*Boros*.
- II. *Fleuriste*—*Tengernagy*—*Winnelou*.
- III. *Tok*—*Orsich* *P.-ist*.
- IV. *Fincosz*—*Wrangler*.
- V. *Alabárd*—*Szerény*.
- VI. *P. S.*—*Pampuska*—*Krause* lov.

() **Bécsi ügetversenyek.** A mai tizedik nap szenzációja a két Derby-favorit: *Pierrot* és *Giaur* találkozása volt s mint az előre látható volt, *Pierrot* megmutatta, hogy méltó arra a bizalomra, mely favorit-pozícióra emelte a Derbyben. Könnyedén ráta le magáról az ugyancsak igyekvő *Giaur*-t, remek időt: 1 p. 26 mp.-et futván ki. Az összes futamok különben — az utolsó futam kivételével, ahol *Willy Allen* volt reás favorit — a fogadott lovak győzelmével értek véget, melye közül *Gretl* G., *Pierrot*, *Maxworthy*, *The Plunger* és *Szigetvár* startoltak reával. Részletes eredmény ez:

I. *Háromévesek kísérleti versenye*. Díj 1700 korona. 1. *Hauser* L. *Hansi* *Niese* (Tappan), 2. *Dunkelstein*, 2. *Néni*. Futottak még: *Hera*, *Az Est*, *Express*, *Isolde*, *Maerzhase*, *Bolygó*. Tot.: 10:27, 20:29, 52, 61.

II. *Marsó-verseny*. Díj 2500 korona. 1. *Wienerwald* *ménés* *Czinczár* (Ryerson), 2. *Geeretta*, 3. *Gopana*. Futottak még: *Bans* (disqu. II.), *Colonel* of *Marinet*, *Lásuk*, *Zween*, *Illusion*, *Lene* H., *Bonnatella*, *Our pride*, *Gábor*. Tot.: 10:24, 20:29, 32, 30.

III. *Ügetversenyegyleti díj*. Díj 2000 korona. 1. *Mittermayer* O. *Gretl* G. (Kuplinger), 2. *Kedvencz*, 3. *Cypresse*. Futottak még: *Kesergő*, *Sir Potential*, *Interval* E. Tot.: 10:18, 20:25, 51.

IV. *Derby kísérleti versenye*. Díj 10.000 korona. 1. *Dr. Fischer* H. *Pierrot* (Miller), 2. *Giaur*, 3. *Sara*. Futott még: *Prince Revelstoke*. Tot.: 10:13, 20:21, 21.

V. *Koritschani díj*. Díj 3000 korona. 1. *Holmer* W. *Maxworthy* (Neunteufel), 2. *Victor*, 3. *Tingl-Tangl*. Futottak még: *Our pride*, *Fatma*, *Gel* schnell. Tot.: 10:17, 20:25, 28.

VI. *Milóni díj*. Díj 4000 korona. 1. *Sharovai* *ménés* *The Plunger* (Ryerson), 2. *Allein*, 3. *Dylla* R. Futott még: *Genteel* H. Tot.: 10:13, 20:20, 20.

VII. *Pann-verseny*. Díj 3000 korona. 1. *Pusztaberenyi* *ménés* *Szigetvár* (Capovilla), 2. *Max*, 3. *Moniery*. Futottak még: *Van Dyke*, *L. Gyüger*, *Ingrid*, *Heronia*, *Csendör*. Tot.: 10:13, 20:24, 29, 38.

VIII. *Handicap*. Díj 3000 korona. 1. *G. Sussanich* *Dongó* B. (Cassolini), 2. *Willy Allen*, 3. *Mágnás*. Futottak még: *Grinzinger*, *Fatinica*, *Fata Morgana*, *Nachtfiaker*, *Junta*. Tot.: 10:132, 20:43, 26, 31.

() **A vasárnapi labdarugó mérkőzések.** Svájc bajnokcsapata a második napon sem produkált valami különösen figyelemreméltó játékot, amire az FTC sem felelt valami lelkesített játékkal, úgy, hogy az első gol, melyet *Korodi* szép lövése révén ért el FTC, csak 70 percznyi játék után történt.

A *Joung-boys* Bern csapatából a kapus és a két back igen szépen játszott és a csatársorból kivált, a két szélső és kitűnő beadásaik csak az összekötők gyenge játéka miatt voltak eredménytelenek. A zöld-fehérek starjai: *Schlosser*, *Borbás* és *Weisz* indiszponáltan játszottak, a csatársorban egyedül csak *Korodi* játéka elgített ki. A fedezetsorban szintén szürke játékot produkált *Brodí*, *Weinber*. A közvetlen védelemben felemlíthetjük *Fritzet*, akitől egynehány bravuros védést láttunk. Az első gol, mint említettük, *Korodi* lövéséből keletkezett, a másodikat *Schlosser* szabadrugásból, a harmadikat szintén ő, kicsiszelve az ellenfél védelmét, lőtte. *Biró* *Herzog*.

Szenzációs eredménynek mondhatjuk a BAK—TTC eredményét; a BAK mult heti fényes szereplése után. Elbizakodva a két nemzetközi győzelem, rendszertelenül és könnyelműen játszott a csatársor és a közvetlen védelem, amit TTC meglepő agilitással dolgozó csatársora kihasználta és kevésen mulott, hogy a pályát nem győztesként hagyta el. TTC-nél *Hegyi* és *Nemetz* hátvéddek, a csatárok közül pedig *Maly* és *Weisz* Antal óriási munkát végeztek. Váltakozó támadások után a 21. perczben éri el TTC a vezetést 11 büntető rugás útján. Ezután BAK támad és *Károly* szintén 11-es büntető rugásból egyenliti ki az eredményt. *Half-time* után *Salamon* szerzi meg a vezetést a BAK-nak. (16 p.). Változatos játék folyik ezután, míg *Hegyi* szabadrugásból és *György* ügyes védése folytán kiegyenlített. Ezután BAK eredménytelenül bombázza TTC kapuját. *Biró* *Izso*.

A *Hölgy-utcai* pályán az idei szezon két eddig veretlen csapata találkozott. Mindvégig változatos és érdekes küzdelmet szemlélvt végig a szép számú publikum. Főlényük az első féldőben a sárga-kékeknek volt, a másodikban a Törekvés erősen befeküdt a játékba és tizenegyesből kiegyenlítette a MAC javára álló 1:0-as eredményt és az utolsó perczben *Nyilas* révén a győztes gol is megszerezte a Törekvés. A MAC-nál *Sipos* bravuros védése tünt fel, míg a csatársorban *Onodi* és *Feketeházi* II., *Kis*, *Hausvald* és *Volenszki* játéka vált ki. *Biró* *Sugár*.

Zágrábban szép győzelmet aratott az MTK az Akadémiai FC ellen nagyszámú közönség jelenlétében. MTK-nál *Tausz* mesés formában volt (4 gol rugott) és kivüle *Farkas* és *Sebestyén* mutatott szép játékot.

() **Uszónik versenye Bécsben.** Tegnap ismét versenget szenvedtek Bécsben uszónik a WASC. nemzetközi uszónversenyén. Bécs város díjában (102 m-es mell-, 68 m-es hát- és 34 m-es magyar-uszás) a WASC. csapata (*Wastl*, *Kellner*, *Stürmer*) 2 p. 43.4 mp. alatt egy méterrel győzte le a MAFC. csapatát (*Elek*, *Wendelin*, *Beleznay*). Részt vett a versenyben a WAC. is, de feladta a küzdelmet. *Wastl* egy félmétert nyer. Elekkel szemben, *Kellner* pedig 3 métert *Wendelin*nel szemben. Így nyert előnyükből a remekül uszó *Beleznay* 2 és félmétert behoz. A 68 m-es üversenyben a *swimm overben* uszó *Brandstaedter* az általa 43.4 mp.-el tartott osztrák rekordot vezetéssel 43 mp.-re javította. Vízipóló: *Amateur Austria* 3:3 (2:1).

() **Santelli lovas vívóakadémiája.** A magyar versenyvivők nagy mestere, *Santelli* Italo holnap este 7/8 órakor rendezi vívóakadémiáját a Vigadó nagyertermében. Már több mint egy évtizede az általa rendezett akadémiák képezik a vívószezonnak legérdekesebb attrakcióját. A legkiválóbb külföldi mesterek és amatőrök szerepeltek azokon. A holnap esti akadémián is számos magas nivójú assautban lesz részünk. Rendkívül érdekes lesz egy japán mester mérkőzése *Santellivel*. A japán hatalmas nemzeti fegyverével dolgozik.

() **Vivás.** Ifjusági csapatverseny. A Magyar Testgyakorlók Köre és Hungária Vivő Club ifjusági tör-csapatai f. hó 5-én, szerdán mérkőznek a M. T. K. (Ferenციék-tere 3. sz.) klubhelyiségében. A Hungária V. C. csapatában: *Lovas* Pál, *Lovas* Pista, *Balogh* Lajos és *Polgár* Péter; az MTK csapatában: *Berger* János, *Vértes* Sándor, *Klein* *Ferenzy* és *Weinberger* János vesznek részt. A verseny félhét órskor kezdődik. Érdeklődőket szivesen lát a vezetőség.

TELKEK

120 parcella 300 □-öles a villamos közelében, □-ölenként 4 koronától 6 koronáig 5 évi részletfizetésre eladó. Ezen helyen már 3000 telek adatott el és az építkezés nagyban folyik. Bővebbet:

Várady, Alsó-erdősor 12. szám.
Telefon 105—33. Telefon 105—33.

KÖZGAZDASÁG.

Az új újságszállító vállalat.

Budapest, április 3.

Vasárnapi számunkban részletesen megírtuk a Magyar Kivitei és Csomagszállítási Részvénytársaság és az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság ugynevezett fuziósi üzletét, amelynek lényege az, hogy a Beszerzési átvette az újságszállítási üzletet és a Csomagszállítási részvénytársaság megmaradt csomagszállítóként. Az érdekes üzletet Deutsch Béla, a Tedesco C. (I. Rudolfsplatz 8.) wieni cukrász cég tulajdonosa közvetítette, ami elég jellemző, — mert rendszerint a cukrászok nem szoktak ilyen savanyu üzlettel foglalkozni. De Deutsch ur furesa cukrász.

— „Wenn ich jetzt nicht Hofrath werde, komme ich nie mehr nach Budapest“ — ezt kiabálja uton-utfélen és azt hiszi, hogy ha egy cukrász udvari szállító lehet Bécsben, miért ne lehetne ez a cukrász udvari tanácsos Budapesten!?

A Beszerzési és szállítási részvénytársaság a majdnem egy esztendei harcban, amelyet a Kivitelivel folytatott, bizony erős sebeket kapott. Az 500.000 korona alaptőke, amely még be sinez fizetve, csak jegyezve van, máris eluszott és az 1910. évben teljesen felemésződött nemcsak beruházásokra, de legfőképpen azokra a veszteségekre, amelyek abból származtak, hogy a Beszerzési részvénytársaság minden csomagra, amely az ő útján küldetett, 16 fillért fizetett rá. Ezen a nagy üzleti veszteségen kívül a vállalat szervezési, berendezési és egyéb költségekre több, mint 200.000 koronát költött, úgy hogy a vállalat ma ott áll, hogy a teljes részvénytőkájének lebelyzése lesz szükséges és új részvénytőkét kell befizetni, ha sikerrel akarja működését folytatni. Már a januári új esztendő elején úgy állt a társaság, hogy bécsi lapelőfizetéseikért egy 5000 koronás csekket küldött, amely csekkre Bécsben nem volt fedezet. Ennek azután hamar híre ment és az Általános Beszerzési Részvénytársaság csak abban az esetben lehet hitelképes, ha teljesen újja szerveztetik.

Ugyanez a helyzet a Magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársaságnál. A társaság az 1910. évből kifolyólag több, mint 250.000 korona veszteséggel dolgozott, amely veszteséget a júliusban tartandó közgyűlésen kell az igazgatóságnak kimutatnia. Ez a negyed milliányi veszteség a csomagüzletből ered, mert a két társaság erős konkurrencziája a Kiviteli anyagi helyzetét is erősen rosszabbította. De itt természetesen bajtól nem lehet tartani, mert a Brachfeld-család igen gazdag és miután a részvények tulajdonos többsége a család birtokában van, ezek a társaságot nem fogják elejteni és minden hitelezőt ki fognak fizetni.

A Csomagszállító különben megérdemli azt a sorsot, amelybe került. Hónapokig harczolt, hogy az újságszállítást megtarthassa, erre szavazatokat áldozott és a végén megelégedett szóbeli garanciákkal, amelyeket a Beszerzési nem hajlandó betartani. Ha tehát bajban van: maga okozta. Maga főzte, maga oheti meg.

De hogy ezek az egymással harczoló s egymást megrongált vállalatok most összeházaszodtak, s hogy a magyar kormány a Deutsch cukrász házasságközvetítéséhez adja az áldását: ez a magyar közgazdaságot is érinti. Mert Deutsch urnak elégséges lehet, ha Hofrath lesz belőle, de a magyar közgaz-

daság érdekeinek nem lehet az elégséges, ha egy ilyen alapon fuzionált vállalat egyeduralmának lesz kiszolgáltatva.

Francia tőke a fővárosnak.

— A Credit Lyonnaise csoportja száz millió korona négyszázalékos kölcsönt nyújt Budapestnek. —

Budapest, április 3.

Midőn a múlt évben meghiusult félmilliárdos államkölcsönünknek a párisi piacon való elhelyezése, még akkor is, mikor a kölcsönt az osztrák és német piacokon sikerrel helyezte el Lukács László pénzügyminiszter, a közgazdasági közvélemény élénken sajnálta, hogy nem sikerült megnyernünk a hatalmas francia pénzpiacot. A Déli Vasut prioritásai miatt még a legutóbbi időben is annyira barátságatlannak látszott velünk szemben a francia pénzvilág magatartása, hogy alig remélhettük azt, hogy a közel jövőben maguk a francziák fognak barátságos lépést tenni a hazai pénzpiac felé. Annál örvedetesebb tehát az a meglepetés, amelyben a főváros részesítette most a pénzvilágot azáltal, hogy sikerült 100 millió korona értékű kölcsönt elhelyeznie — még pedig aránylag kedvező feltételek mellett — a francia piacon, melynek az egész világon elismert legtekintélyesebb képviselői a Credit Lyonnaise vezetése alatt vállalkoztak arra, hogy a magyar főváros hitelképességét dokumentálják a nagy világpiacokon. Kétségtelenül nagy jelentősége van e lépésnek s el kellett volna fogadni a francia ajánlatot még akkor is, ha az áldozatokat kívánt volna. Azonban a másik két ajánlattal szemben még számbavehető numerikus hátrányai sineznek a francia ajánlatnak, mely a 4 százalékos típus megtartásával és a vele járó nagy erkölcsi eredményekkel igen nagy előnyt jelent, nemcsak a fővárosra, hanem az egész magyar közgazdasági életre nézve is. A francia ajánlat önállóan tétetett négy francia intézet nevében; ezontán — amint értesülünk — részesülnek a kölcsönben a Credit Lyonnaise magyar üzletbarátai a Hitelbank, a Kereskedelmi Bank és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár is. A kölcsön megkötéséről, illetve az ajánlatok fölött döntő pénzügyi bizottsági ülésről a következő tudósításunk számol be:

A főváros pénzügyi bizottsága ma délelőtt dr. Vasziljevits János alpolgármester elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen döntött a főváros által felveendő új kölcsön ügyében beérkezett ajánlatokról. A bizottság ülését tegnap a pénzügyi bizottságnak egy értekezlete előzte meg, amelyen ismertették a beérkezett ajánlatokat és amely a Credit Lyonnaise ajánlatát tette magáévá. Ezután rátértek a kölcsön ügyében beérkezett ajánlatok tárgyalására, amelyeket dr. Bódy Tivadar, a pénzügyi osztály vezetője ismertetett.

1. Az első ajánlat a Magyar Általános Hitelbank és a vele koalált tizenhét intézet ajánlata volt, amelyekben az utóbbi napokban még a Mercur, a Wiener Bankverein, az Első Magyar Iparbank és az Angol-Osztrák Bank is csatlakozott. Ez az érdekes csoport négy és fél százalékos típusu ötven év alatt törleszhető kölcsönt ajánlott fel 95½-es nettó árfolyam mellett 60 millió korona erejéig. A törlesztésre sorsolás megtartását követeli. A kölcsön hat éven belül nem konvertálható, vagyis fel nem mondható. Kötelezettséget kell vállalnia a fővárosnak, hogy 1912. márczius végéig kölcsönt nem vesz föl.

2. A második ajánlat a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak és a vele egyesült Schweizerischer Bankverein és a Nationalbank für Deutschland ajánlata volt, mely négy és fél százalékos típusu ötven év alatt törleszhető kölcsönt ajánlott 96½-es nettó árfolyamon 60 millió korona erejéig. Ez az ajánlat kikötötte az aranyfizetés fix paritás mellett, vezető értéknek a koronát jelölte meg, a törlesztés sorsolás vagy névértéken aluli vásárlás útján történik, hat év múlva a kölcsön felmondható. A külföldi jegyzés költségeit az egyesült intézetek viselnék és a fővárosnak kötelezettséget kell vállalnia, hogy 1911. év végéig új kölcsönt nem vesz föl.

3. A harmadik ajánlat, amelyet a tegnapi nap folyamán adtak be, a Credit Lyonnaise, a Banque de Paris et des Pays Bas és a Societé generale le Comptoir National d'Escompte együttes ajánlata volt. A francia bankok négy százalékos típusu, ötven, esetleg hetvenöt évi törlesztéses kölcsönt ajánlottak különböző modalitások mellett. Az ügyosztály vezetője azonban csak azt az alternatívát ismertette, amely a főváros szempontjából legelőnyösebb és ez az, amely százmillió koronát ajánl a fővárosnak 90½, vagyis 90 korona 56¼ (90.5625) fillér nettó árfolyam mellett. A kölcsön aranyban fizetendő, a vezetőérték a korona. Franciaországban az intézést, ugyszintén őket terhelik az egyéb külföldi jegyzések költségei is. A kölcsön tíz éven belül nem konvertálható, vagyis fel nem mondható. 1912. év végéig a főváros nem fordulhat a pénzpiacra újabb kölcsönért. Nemcsak sorsolás, hanem névértéken aluli vásárlás útján is törleszhető a kölcsön. Kijelentik továbbá a francia intézetek, hogy hajlandók a maguk érdekében a londoni kölcsönkötvényeket is vásárolni, hogy ilymódon könnyebben helyezhessék el az új kölcsön kötvényeit.

Az ügyosztály átszámította és átvizsgálta ezeket az ajánlatokat. Az átszámítás azt igazolta, hogy négy százalékosra számítva át az összes ajánlatokat, azok közül az Általános Hitelbanké 87.84 korona árfolyamnak, a Magyar Banké 88.76-os árfolyamnak, a francziáké pedig a költségek levonásával 87.85-ös árfolyamnak felel meg. Végösszegében a francia ajánlat az Általános Hitelbank ajánlatánál évi 3780 koronával előnyösebb, ellenben a Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. ajánlatával összehasonlítva, évi 22.922 koronával hátrányosabb. Ez a hátrány azonban csak addig áll fenn, amíg a kötvényekkel kapcsolatos 0.19 százalékos taksa, amelyben befoglaltatnak a jegyzési és bélyeg- és egyéb költségek, csökkeni fog, mert a folytonos vásárlás és törlesztés útján a kötvények száma is folyvást csökken.

Az ügyosztály az ajánlatok részletes ismertetése után azt javasolja, hogy tekintettel azokra a nagy előnyökre, hogy a főváros három hatalmas francia pénzintézet patronatusa mellett bevonulhat a francia pénzpiacra és tekintettel azokra az előnyökre, amelyek a négy százalékos típusban és a visszavásárlás és törlesztés módzataiban rejlenek, daczára annak, hogy a francia ajánlat 22.922 koronával hátrányosabb a Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. ajánlatánál, a Credit Lyonnaise és a vele társult francia intézetek százezer millió forint ajánlatának elfogadását javasolja. Kiemelte az előadó tanácsos, hogy a fővárosnak amugy is szándékában volt nagyobb kölcsönt felvenni és csak azért számított hatvan millióra, mert a fővárosi bankok nem voltak hajlandók többet adni. A kölcsön felvétele egy összegben és francia frankokban fog történni.

A pénzügyi bizottság vita nélkül, egyhangúlag a Credit Lyonnaise és a vele társult francia intézetek ajánlatát fogadta el és azt terjeszti elfogadás céljából a közgyűlés elé.

Az ülés végén dr. Hajós Zsigmond javaslatára a bizottság köszönetet szavazott dr. Bódy Tivadar-nak azért a körültekintő és nagy fáradságot igénylő munkáért, amelyet a kölcsön javaslatok és ajánlatok ismertetése és kiszámítása körül kifejtett.

A Mercur részvényei. Amint megírtuk, ma vezették be a Mercur Váltóüzlet Részvénytársaság részvényeit a budapesti tőzsdére. A legutóbb kibocsátott 200 koronás névértékű részvényeknek 280 korona volt a bevezető árfolyamuk, ez az árfolyam azonban a sürgős kereslet következtében azonnal 290 koronára emelkedett, sőt 293 koronán is történt vétel. Ez a kereslet teljesen indokolt is, mert a társaság a legutóbbi üzletév után 16 korona osztalékot fizetett s ez az osztalék a felemelt alaptőke daczára, az 1911. évben az intézet kitűnő üzletéről emelkedni fog. A fenti árfolyam így a részvények 5 és háromnegyed százalékos kamatozását jelenti. Tehát elsőrendű befektetési értékek.

A Dunagőzhajózási Társaság zárszámadása. Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság igazgatótanácsa mai ülésében az igazgatóság előterjesztette az 1910. évi zárszámadást, amely 2.386.740.92 korona tiszta nyereséget tüntet fel a múlt évi 2.793.459.20 koronával szemben. Az 1909. évvel szemben tehát 406.718.28 korona csökkenés mutatkozik. Az 1909. évi nyereségátvitelnek 918.770.60 koronának (az 1908. évben 560.330.28 korona) hozzászámításával 2.305.511.52 korona zsszeredmény mutatkozik. A cs. kir. államkincs-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatával valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

tár javára eső 358,011.14 korona (a múlt évben 419,018.88 korona) szerződészerű visszafizetésnek levonása után 2.947,500.38 korona fölösleg marad a közgyűlés rendelkezésére, a múlt évi 2.934,770.60 koronával szemben. Az igazgatótanács elhatározta, hogy a közgyűlésnek osztalék gyanánt részvényenként 42 korona (mint a múlt évben), összesen tehát 2,016,000 korona szétosztását és a maradékot, azaz 931,500.38 koronának új számlára való átvitelét fogja javasolni.

A Phoebus tőkeemelése. Jelentettük már, hogy a *Phoebus Villamos Vállalatok R.-T.* üzleteinek erőteljes fejlődése és terjeszkedése miatt alaptőkéjét föl fogja emelni. Mint értesülünk, az alaptőkeemelést már a közeli hetekben napirendre is kerül, mert a jelenlegi két millió korona alaptőke már nem elégíti ki a társaság széleskörű vállalatit. Miután Budapest környékének Rákospalotától—Rákosszentmihályig terjedő részét már az idén felszereli a társaság világítási és erőátviteli hálózattal, szükséges lesz az alaptőkének fölemelése. Egyébként a társasági részvényeit ma vezette be a tőzsdére a Belvárosi Takarékpénztár. Az új értékpapír kedvező fogadtatásra talált s 230--241 koronán fordultak elő benne kötések.

A Kereskedelmi Bank új birtoka. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank megszerezte gróf Széchenyi Bélától az elővételi jogot a gróf zalamegyei naprádfői birtokának megvásárlására. Az uradalom 1500 hold és három község tartozik hozzá. Ha a kereskedelmi bank él az elővételi jogával, ami valószínű, akkor a parcellázással a III. kerületi takarékpénztárt fogja megbizni.

Az OMKE közgyűlése. Fővárosi és vidéki tagjainak élénk részvétele mellett tartotta meg vasárnap délelőtt az évi közgyűlést az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Tamásy István* kolozsvári alelnök elnöke alatt. A vidéki kerületek képviselői is nagy számban jelentek meg a mai közgyűlésen, bizonyosságot annak, hogy az OMKE. magyarán és agilis működése viszhangra talált az egész ország kereskedelmi társadalmában.

A mai közgyűlésen *Tamásy István* megnyitó beszédében ismertette az OMKE. múlt évi tevékenységét és a legközelebbi programját. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztási szövetkezetek ellen tovább küzdeni kell a kereskedőknek. Lo kell küzdeni az indokolatlan versenylvágyat, amely nem használ az egyesnek, de árt a köznek. Ezért a tisztességtelen verseny elleni küzdelem egyik főtörkévése az OMKE.-nek. Az évi jelentéshez *Korein Dezső* és *Vértes Emil* szólóttak. *Antal Géza* orsz. képviselő teljesen helyesli az OMKE. álláspontját, mikor ez a tétellet egybekapcsolja a kereskedelem és a városok érdekeit. *Sándor Pál* elnök köszönetet mond az elhangzott elismerő szavakért. Hogy az OMKE. létesítése mennyire megfelel a közszükségletnek, igazolja a német példa. Ott a kereskedők csak sokkal később jöttek rá, hogy egy országos szervezet, a Hamzabund megteremtése nélkül érdekeiket hathatósan nem óvhatják meg. Ismerteti az OMKE. politikai magatartását, s végül kijelenti hogy az OMKE. továbbra is küldeni fog a gazdasági önállóságért. *Dr. Lengyel Zsigmond* (Nagyvárad) felhívja az elnökség figyelmét az OMKE. ügyvédi szervezetének további kiépítésére és közlenjártást kér a jövedelmi adótörvény némely helytelen intézkedésével szemben. *Dr. Szende Pál* főtitkár megadta a szükséges felvilágosításokat, mire a jelentést és a beterjesztett zárszámadásokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta, a felmentvényt megadta és a jövő évi költségvetéshez hozzájárult. *Vargha László* indítványára egyhangulag megválasztották a sorrend szerint kilépő választmányi tagokat. Új tagok lettek: *Birnbaum László*, dr. *Dálnoky Béla*, *Fellner Henrik*, *Girardi József*, *Heinrich Alajos*, *Hirsch Nándor*, *Neugebauer Viktor* és *Popper Mór* fővárosi, továbbá *Antal Géza* (Pápa), *Berger Sándor* (Moson), *Bernstein Sámuel* (Székesfehérvár), dr. *Buzás Dezső* (Tapolca), *Hevesy József* (Kölközvár), *Klein Ferenc* (Ruttka), *Ottenberg Tivadar* (Arad), *Pucser Károly* (Nagykároly), *Valkovszky Béla* (Nagyimihály). A számvizsgáló-bizottság új tagja lett *Mössner Pál*. *Tamásy István* elnök ezután néhány szóval berekesztette a közgyűlést.

A Magyar Általános Köszénbánya R.-T. mérlege. A Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat igazgatósága f. hó 1-én tartott ülésében megállapította az 1910. üzletév mérlegét és elhatározta, hogy az április 27-én tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 5.800.355.24 K bruttó nyereségből (442.896.38 K-val több a múlt évinél) értékesítési tartalékra 1.700.000 K (+ 90.000 K), az általános tartalékra 550.000 K (+ 50.000 K), külön adományul a tisztviselők nyugdíjalap-

jának 30,000 K (változatlan), a bányatárspénztáraknak 60,000 kor. (változatlan), munkásjóléti tartalékalapra 100,000 kor. (— 100,000 kor.), az igazgatóság és a tisztviselők alapszabályszerű jutalékára 385,889.72 kor., 80,000 darab részvény 30 koronás osztalékára 2,400,000 kor. fordítsassék. (a tavalyi osztalék 27 korona = 2,160,000 kor volt), míg a fennmaradó 580,465.52 kor. további leírásokra használtassék, végül a múlt évről elővezetett 897,687.86 kor. nyereség-áthozat változatlanul új számlára vitessék át. Az 1910. évi mérleg a következő adatokat tünteti fel:

Vagyron: Bányabirtok 12,278,154.05 kor., ingatlanok, felszerelések és anyagok: a) telkek és épületek, gépek, leltárak 28,286,817.57 kor., b) üzemi anyag és bányafakészletek, erdőkezelések és fogyasztási cikkek 747,650.87 kor., c) szén, brikett és mászkő készletek 41,157.20 korona, összesen 29,075,625.73 kor., pénztárak és értékpapírok: a) pénztári készletek 342,543.38 kor., b) betétek pénzintézeteknél 5,104,993.99 kor., c) értékpapírok 2,945,176.08 kor., d) Nyugatmagyarországi köszénbánya r.-t. részesedés 1,902,666.11 kor., e) küldvények 62,111 kor., f) idegen letétek és óvadékok 230,171.30 kor., összesen 10,586,761.86 kor., adósok: a) szénadósok 4,782,152.85 kor., b) átmeneti adósok 267,382.09 kor., összesen 5,049,534.94 kor., nyugdíjalap-számla 1,125,054.54 kor., elsőbbségi kölcsön árfolyamkülönbözet számlája 601,118.27 kor. Végösszeg 58,716,249.39 korona.

Teher: Részvénytőke 80,000 darab részvény 200 koronával 16,000,000 K, 4 1/2 százalékos elsőbbségi kölcsön 10,326,147.25 K, tartalékok: értékesítési tartalék 11,946,147.47 K, tartalékalap 3,666,200 K, tőketartalékalap 6,000,000 K, kétes követelések tartaléka 100,000 K, tartalék az elsőbbségi kölcsön szolgálatára 250,000 K, külön tartalékalap 300,000 K, munkásjóléti tartalék 565,000 K, összesen 22,227,544.47 K, hitelezők: nyílt számlán 1,580,226.34 K, átmeneti hitelezők 1,290,956.07 K, hátralékos bányászberék decemberre 310,592.18 K, felvételten kötvények 6184.75 K, felvételten osztalék 934 K, elsőbbségi kölcsön 1911. február 1-én esedékes függő kamatai és járuléka 313,661.93 K, idegen letétek és óvadékok 230,171.30 K, összesen 4,032,726.57 K, nyugdíjalap 1,125,788 K, nyereség mint egyenleg 5,004,043.10 K, végösszeg 58,716,249.39 K.

Nyereség és veszteség számla: Tartozik: értékesítési tartalék-leírások 1,700,000 K, elsőbbségi kölcsön kamatai és járuléka 577,492.33 K, adók, üzleti költségek és fizetések 1,043,284.70 K, tiszta jövedelem: nyereség-áthozat az 1909. évről 897,687.86 K, az 1910. év tiszta jövedelme 4,106,355.24 K, összesen 5,004,043.10 K. Végösszeg 8,324,820.13 K. **Követel:** Nyereség-áthozat 1909-ről 897,687.86 K, kamatjövödelme 198,741.32 K, a bányák bruttó hozama 7,228,390.95 K. Végösszeg 8,324,820.13 K.

A Bizalmi Bank első üzletéve. A német Treuhandbankok mintájára a múlt év elején a fővárosban is alakult egy hasonló intézet *Magyar Általános Bizalmi Bank R.-T.* cég alatt egy millió koronával. Az intézet megfelelő klientélat tudott magának szerezni, s megfelelő sikerrel zárta le első mérlegét. Igaz, hogy az intézet alapítói, mint az *Assicurazioni Generali*, a *Magyar Általános Takarékpénztár* megfelelő tőkét bocsátottak az új

alapítás rendelkezésére, s úgy látszik, hogy a kezdő intézet sikeresen gyümölcsöztette e tőkét. Az egy millió koronás alaptőke mellett 31000 korona a tiszta nyereség, ami már magában véve is ki-elégítő eredmény. De már vannak tartalékjai is a fiatal intézetnek, mintegy 15,000 korona összegben. Az első közgyűlés — mint értesülünk — április 12-én lesz.

Molnárok bankja. Az ország különböző vidékeiről összesereglett kis- és középmolnárok vasárnap értekezletet tartottak, amelynek célja az volt, hogy olyan intézetet alapítsanak, amely a kis- és középmolnárok segítőtársa legyen a megélhetés küzdelmeiben. Az értekezlet elhatározta olyan pénzintézet létesítését, amelynek vezetése tulajdonképpen a molnárok kezében volna. A megjelentek azonnal hozzá is fogtak a részvények jegyzéséhez. Az intézet alakuló közgyűlését a közel jövőben már meg is tartják. Addig is az értekezlet a molnárok kívánásainak és ügyeinek előmozdítására végrehajtó-bizottságot alakított.

A Ganz-részvények emelkedése. Amióta a Ganz- és Danubius-gyárak között létrejött a fuzió, azóta a Ganz-részvények állandóan emelkednek. Az értéktőzsdén ma is erősen favorizálták a Ganz-részvényeket, melyek 100 koronával emelkedtek. A szokatlanul tartós árfolyást a Ganz-telep rendkívül kedvező üzletmenetének tulajdonítják.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következők nagyobb nyereseményeket húztak ki:

Tízzer koronát nyertek: 15257 109818
Ot ezer koronát nyert: 67675
Kétezer koronát nyertek: 1619 2329 8736 16584 25860 28411 28604 28738 31781 33345 39258 41167 41790 48491 53289 53683 54914 57283 57419 92585 93349 106682 109440.
Ezer koronát nyertek: 1890 3822 4251 4644 7833 12061 12394 15484 16790 20561 26614 30503 30540 32004 33506 34211 40166 40367 42208 42338 42683 43153 45193 49067 51711 54174 55223 57377 62954 62147 66225 80307 84860 90575 93580 95324 100572 102799 106997 107530 109575 109412.
Ötszáz koronát nyertek: 385 2978 3946 4552 5131 6727 11348 12684 15469 17196 18069 18893 19192 19834 29012 22102 22815 23349 24094 24463 25688 27111 28056 30906 35414 36442 38151 39083 39496 39574 41000 43209 45274 47089 48359 49509 53371 55982 61753 65725 66288 66688 68750 69154 70083 72647 72773 73055 73244 74257 74376 75133 75351 78791 81897 83666 84059 84829 85225 86849 87377 87579 88387 888711 90207 91434 92114 94080 94670 95514 99158 99669 99843 99977 100857 101016 105920 106530 106740.

Török szerencsésje örök! Az osztálysorsjáték mai húzásán a 10,000 koronás főnyereseményt a 109818 számú sorsjeggyel ismét a *Török A. és Tsa Bankház r. t.* (Szeréva-tér 3.) szerencsés veje nyerték.

A Budapesti Takarékpénztár és Zálogkölcsön R.-T. Nagyváradon. A Nagyváradon tizenkét év óta fennálló *Leszámitoló és Jelzálogbank Részvénytársaság* alaptőkéjének 1 millió koronával való fölemelését határozta el, mi által ezen vidéki intézet saját tőkét 4 és fél millió koronára (alaptőke 3 millió korona, tartalékalap 1 és fél millió korona) emelkedik. Ezen művelet keresztülvitelével a Leszámitoló és Jelzálogbank Részvénytársaság, melynek üzletköre már eddig is jelentékeny volt, a nagyváradi piac legerőteljesebb pénzintézetei közé fog tartozni és módjában lesz, hogy üzletkörét még tovább is kiterjessze. Ezen tőkeemelé-

ÖN MAGÁNAK

ellensége, ha üzleti költségeit csökkenteni nem

igyekszik.

Kérjen mintákat sokszorosító viaszpapiros és festék

dobozárunkból Roneo vagy bármely más rendszerű sokszorosító gép számára.

Áraink és minőségeink minden versenyen felül állnak.

ZILAHÍ és SZABÓ

Írógép és írodaberen-dezési szaküzlete

Budapest, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.

Kéztisztító pasztánk felülmúlhatatlan! Sokszorosító- és írógépszalag-festékes kezeket pillanatok alatt tisztít.

Telefon 139-90.

Telefon 139-90.

nél a *Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság* jelentékenyen közreműködött, mi által a nagyváradi intézet a budapesti intézethez immár szűkebb, állandó viszonyba lép, mely utóbbi főképpen a Leszámitoló és Jelzálogbank Részvénytársaság által kötött jelzálogüzlethez is csesió útján át fogja vállalni. A nagyváradi intézetnek, melynél az Aradi Első Takarékpénztár is nagyobb részvénybirtokkal részesedik, igazgatóságába a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság részéről Auer Róbert, Stein Ármán és Fábri Samu, míg a felügyelő-bizottságba a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság aligazgatója, Lindner Bernát választották. Az igazgatóság elnökévé Szájbely Gyula udvari tanácsos választott meg.

Az ipartestületek és a munkásbiztosítás. Az Ipartestületek Országos Szövetsége a mindenfelől érkező súlyos panaszok és a válasszmányban felmerülő indítvány alapján állandó bizottságot küldött ki legutóbb a munkásbiztosítás terén tapasztalható sérelmek orvoslása és a mai törvényes rend megfelelő megváltoztatása érdekében. Ez a bizottság ma tartotta első ülését Gelléri Mór szövetségi társelnök elnökelete alatt. A bizottság elsősorban a megalakulásra nézve intézkedett és elnöknek Sziklay Zsigmond budapesti építőmestert, előadónak Pálffy Dánielt, a szegedi ipartestület elnökét, jegyzővé pedig dr. Dóczy Sámuelét választotta meg. Ezután Pálffy Dániel indítványára elhatározták, hogy az ország összes ipartestületei demonstráló gyűlések tartására hívják fel. Felkéri őket, hogy ezekből a gyűlésekből kifolyólag alakítsanak mindenütt külön bizottságot a munkásbiztosítási sérelmek és óhajok szemmel tartására és küldjenek ki egy-egy bizottsági tagot a központi bizottsághoz való képviselvényes céljából. Kérjük fel küldöttésként az illető kerületi országgyűlési képviselőit, hogy foglalkozzék a munkásbiztosítás kérdésével és tegyen meg mindent arra nézve, hogy másfél év óta készülő novella képviselőházi tárgyalás alá vétessék. Vonják be a mozgalomba a kereskedőket is és gondoskodjanak a sajtó kellő informálásáról. Azután sorra került a margittai, pécsi, szombathelyi, nagyváradi és brassói ipartestületek részéről beérkezett indítvány, amelyeket a bizottság a szóban lévő körlevél kibocsátásánál figyelembe kíván venni, egyuttal felkérve az összes ipartestületeket óhajaik és panaszaiak közlésére.

A jegybank állása. A márciusi utolsó fokozottabb mértékben vette igénybe a jegybankot, mint a pénzpiac állásából következtetni lehetett. A bevezetések szokatlanul magasak voltak már a múlt hét elején is s a hét végére még erősebben megnövekedtek. Természetes, hogy e nagy benyújtások kifejezésre jutnak a jegybank legutolsó, márciusi 31-ről közzétett kimutatásában is. Ebben a kimutatásban már a váltótárcza 152.917.000 koronával magasabb összegben szerepel, mint az előző kimutatásban. Csak kevéssel kisebb az adóköteles bankjegy forgalom is, mely 114.211.000 koronára rug. A megelőző kimutatásban még 40 millió adómentes bankjegyforgalom mutatkozott s az adóköteles bankjegyforgalom is a jegybank fokozottabb igénybevételét mutatja. Ma már azonban a pénzpiac javulásáról lehet beszélni, mert Bécsben a magánkamatláb 3 és háromnegyed százalékra 3 és tizenegyetized százalékra csökkent. A jegybank állása különben 1911. március 31-én a következő:

Bankjegyforgalom 2.211.547.000 (+ 179.339.000) K. Érczkészlet 1.697.336.000 (- 1.741.000) K. Leszámitolási tárcza 722.978.000 (+ 152.917.000) K. Lombardkölesönök 63.321.000 (+ 5.899.000) K. Azonnal esedékes tartozás 183.846.000 (- 10.038.000) K. Adóköteles bankjegyforgalom 114.211.000 K.

A vetések állása. A földmivelésügyi miniszter felhívta valamennyi gazdasági tudósítót, hogy az április 9-ére beküldendő jelentésében fokozott pontossággal terjeszkedjék ki arra is, miszerint azon területek, melyről jelentést szerkeszti, vannak-e és mily mérvben, százalékban kifejezve, éger- és fagykárak. Különösen nagy körültekintéssel állapítandó meg és külön sorolandó fel a buza, rozs és lóhere földeken a károk mérve, valamint az a körülmény is bejelentendő, hogy a károk következtében szántottak-e ki és mily területeket.

A Tavasz Vásár forgalma. A Tavasz Vásár helyiségeit a megnyitás óta állandóan látogatják. A vásárnap üzleti eredményeiről az eladók többsége elismeréssel nyilatkozik s főleg az üveg- és porcellán osztályban, valamint a díszmű és fémáru osztályban volt élénk üzlet. A vidéki kereskedők nagy számban jelentek meg s nagyobbarányú rendeléseket értek el a nagyvárosi eladásnál. Az első és második napon összesen hetvenezer ember látogatta meg a vásárt. A holnapi, harmadik napra, több száz vidéki kereskedő látogatása van bejelentve az igazgatóságnál.

A Temesvári Kereskedelmi R.-T. tőkezesporítása. A Magyar Bank- és Kereskedelmi R.-T. egyik délvidéki alapítása, a *Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T.* egyike a legkonzolidáltabb vidéki pénzintézeteknek. Kedvező üzleteredménynyel dolgozott a bank a múlt évben is s már a rendes közgyűlésen akarta az igazgatóság az intézet tőkezesporításának tervét megvalósítani. Akkor azonban nem került sor a tőkeemeleés kimondására, míg most a tőkezesporítás már befejezett dolog. Az igazgatóság április 22-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyen határoznak az igazgatóság amaz indítványa fölött, hogy a társaság alaptőkéjét 1.500.000 koronáról 2.500.000 koronára emeljék föl. Ugyanennek a rendkívüli közgyűlésnek a keretében határoznak az alapszabályok módosítása fölött is.

A szőlők állása. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületéhez a szőlők állásáról legutóbb a következő jelentések érkeztek b:

Versecz. Az eddigi megfigyelések szerint a peronospora az egyes szőlőkben elég kárt okozott a tőkéken. A borizlet lanyha. Van még 10-12.000 hektoliternyi borkészlet, amelyeket a tulajdonosok 42 koronáért adnának hektoliterenként, 1909. évi fehérborok 46 koronáért kaphatók.

Balatonfüred. Szőlőink jól teltek s a vesszők meglehetően egészségesek. A metszést legnagyobbbrészt befejezték. A napszámviszonyok még most kielégítőek. Múlt évi termésbor még sok van, mert vevő az idén egyáltalán nem jelentkezik.

Füzesgyarmat és vidéke. A szőlőkben a kitarakás serényen folyik. Sok helyen már a metszéssel is készen vannak. A tőkék jól teltek a téli takaró alatt. A szemek mind épek és jók.

Budai hegyvidék. A szőlők áttelése jónak mondható. A februári fagyok a rügyekben csak itt-ott tettek jelentéktelen kárt. A napszámárak emelkednek. Tavalyi fehérbor 50-54 koronáért, vörösbör 40-50 koronáért, sillerbor 36-38 koronáért vásárolható.

Szeged. A szőlővesszők sokat szenvedtek a februári hidegtől. A szőlőmunka általában folyik. Sok szőlősgazda a fagyos és kipárolt szemek miatt a metszést az idén későbbre hagyja és zöldmetszést alkalmaz. Kevés az eladó bor, de vevő is ritkán mutatkozik.

Szombathely és Kőszeg vidéke. A téli takaró alá került szőlőrügyek 20-80 százaléka kipárolt. A takaró felett mind épek a rügyek. A munkák erősen folynak.

Alsóklad. A tavaszi munkákat a szőlőben megkezdették. A vesszők jól teltek s így újabb telepítésre használhatóak. A napszámviszonyok türethetők. Az időjárás változókéony.

A végtelen petroleum-tanácskozások. Új alapokon fog megindulni e héten az osztrák és magyar petroleumfinomító gyárosok között a hetek óta tartó tárgyalás. Az érdekeltek jelenleg az export és a fix ár kérdésében csucosodnak ki. Az export kérdésében az osztrák gyárosok nagyon meg akarják kötni a magyar petroleumfinomító kezét, amibe természetesen ezek bele nem mehetnek. Olyan pontozatokat terjesztettek elő az osztrákok az export ügyében, melyek a magyar petroleum-ipar letörését célozzák. Természetes, hogy ilyen feltételű kartelt a mi gyárosaink alá nem írhatnak, mert érdekeik subvencióját eredményezné. Most még nem publikálták az új tárgyalások módozatait a magyar gyárosok előtt, de jelzik, hogy ez könnyebben és gyorsabban meghozza a várva-várt kartelt. Kezdik már a mi petroleum-finomító gyárosaink pesszimistikusan megítélni az egységes megállapodás kérdését, mert az osztrákok újabb és újabb kibontakozási tervével nem szívesen foglalkoznak. Létrejöhét azonban a kartel, de csak abban az esetben, ha a magyar gyárosok továbbra is erősen kitaranak jelenlegi álláspontjuk mellett s ha pillanatnyi előnyök félredobásával a magyar ipar érdekét tartják szem előtt. Akkor majd az osztrák gyárosok is igyekeznek közelebb jutni a magyar állásponthoz, hisz ugyanis ők szorgalmazták erősebben a kartelt.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védőgyűlés a következő fizetéseképtelenségeket közli: Katz Leopoldina, kereskedő, Csillaghegy; — Frank András rőfőskereskedő Arad; — Halbróhr Samu kereskedő Fülpöszállás; — Kálmán Jenő kereskedő Keszthely; — Deutsch Lipót és Izsó kereskedő-cég Lugos.

Az állatjárványok. Az elmúlt hét kedvező időjárása megindította az egész országban a fokozottabb mezei munkákat és a teljes legeltetést is. Ennek hatása meglátszik az állategészségügyi helyzeten is, mert ismét egész sereg olyan megbetegedés fordult elő, ami arra mutat, hogy lelkiismeretlen kisgazdáink fertőző betegségekben szenvedő állataikat az egészséges esordára hajtották ki. Csak így magyarázható pl. a rühkór aggasztóan rohamos terjedése. Az állatjárványokról egyébként a következő hiányos kimutatás számol be:

A betegség neve	Összesen		A múlt hetéhez képest	
	közsz. udvar	udvar	több	kevesebb
Lépfene	114	118	—	—
Veszétség	191	200	4	4
Takonykór	39	44	7	9
Száj- és körömfájás	2595	9160	—	—
Juhhimlő	41	111	—	—
Ivarszervi hóly. Kiütés	54	96	14	20
Rühkór	207	500	57	117
Bivalyvész	1	1	1	1
Sertésorbáneg	64	93	9	9
Sertésvész	227	621	—	—

A Gyáriparosok Szövetsége Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagyváradi fiókjá tegnapra hívta össze közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara dísztermébe. Az egybegyűlteket dr. Moskovitz József gyáriparos üdvözölte, majd Hlatky Endre főispán jelentkezett szólásra, fejtegette a gyáriparosok szövetségének nagy jelentőségét a vidéki városok fejlődése szempontjából. Ezután dr. Hegedüs Loránt igazgató hosszabb beszédben fejtegette ki a szövetség programját. Hegedüs előadásáért Huzella Gyula kamarai elnök és Smazsenka vasutigazgató mondtak meleg köszönetet. Ezután az ülés nagy elismerés mellett fogadta el dr. Martonffy Marczel titkár, jogakadémiai tanár szakszerű előterjesztéseit.

Kombinált hajózási és vasuti forgalom. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a kombinált hajózási és vasuti forgalomban 1908. évi augusztus 1-től érvényes 2. füzethez 1. évi április hó 1-től való érvényes 1-ső pótlék jelenik meg. Ez a pótlék, amely a fődíjszabás módosítását és kiegészítését tartalmazza, az igazgatóságnál 10 fillérért kapható.

Egybehívott közgyűlések.

- Április 4. Wiener Bankverein (r. k.) d. e. II óra.
- Április 6. Angol-Osztrák Bank (r. k.)
Beocsini csementgyári Unió r. t.
- Április 8. Fonciere Pesti biztosító intézet.
- Április 29. Adria m. kir. tengerhajózási r. t.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS,

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Budapesti Szanatóriumok és Gyógyító Intézetek Egyesülete.

A) Intézetek bejáró betegeknek.

Dr. Hönig Izsó villanygyógyító és Röntgen-intézet **Károly-körút 24.** Tel. 102-39. **A villamosítás minden neme.** (Elektrómágneses, Arsonval, kékfény fényfűrdők stb.) Bevalt gyógymódok bel-, ideg-, bőr- és anyagcserebeteg ellen.

Inhalatorium a Dr. Jakab féle Liget-Szanatórium-ban VI., Nagy János-u. 47. szám. **Inhalációs kezelés.** Pneumatikus kamra, sürített és ritkított levegő, soole- és gyógyszeres belélegzés.

Dr. Justus bőrbajokat gyógyító és szépségápoló intézete **Károly-körút 14.** **Sugaras gyógyítás,** rádium, Röntgen, forrólegkésülék, fűrdők, kozmetikai műtétek.

Dr. Pajor Inhalatorium Vas-utca 17. **Asthma-gyógymód** Pneumatikus kamra, sool- és gyógyszer-belélegzés

Dr. Reich Miklós Budapesti mechanikai **Zander-intézet.** Múzeum-körút 2. **Mechanikai gymnasztika, test-egyensúly, masszázs.** Szénsavas forróleg és villamos fűrdők. Elektromágneses, villamos és vizgyógyeljárások.

Dr. Róth orthopéd szanatóriuma és vizgyógyint. **Stefánia-ut 56. sz.** Belső-körút is. **Testgyógyítás** automata készülékkel s corsetteivel. Svéd torna. Türrött vagy izület-gyulladásos láb fénjára kezelés.

Dr. Schiff Kálmán Testgyógyítás, speciális gyermek-svédorna, masszázs, forróleg- és villanyfűrdő orth. fűzők készítése. **IV. Károly-körút 22.**

b) Intézetek bennlakó betegeknek.

Dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium VI., Nagy János-u. 47. **Diétás, diagnosztikus, fizioterapiás intézet** belbeteg, idegbeteg, cserkebeteg, köszvényesek részére

Dr. Mátrai Gábor Csukorbeteg, vese, gyomor, bélbeteg, köszvényesek diétás kezelése. Hízlalóknak. Bejárók részére is. **Stefánia-ut 56. szám**

DR. FAJÓR szanatórium VII., Vas-utca 17. **Belbeteg, idegbeteg, sebészeti beteg osztályok.**

Dr. Batizfalvy-féle szanatórium VII., Aréna-ut 82. **Vizgyógymód,** villamos kezelés, diétás kezelés, hőfűrdők, napfűrdők, Hízlaló-sóványító kúra. Bejáróknak is.

Dr. Gáspár-féle vizgyógyintézet és szanatórium Városligeti fasor 11. szám. **Felvetetnek idegbeteg, belbeteg és üdülők.** — Diétás kezelés.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, április 3.

A búzapiacra ma nyugodt volt a hangulat. Megfelelő kínálattal szemben a malmok kezdetben tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték...

A gabonátőzsdén ma sem volt búzában felmondás. Ellenben felmondtak 32.000 méterpálya rozsot

35.000 méterpálya zabot a hó 8-ikán leendő átvételre. Értesülésünk szerint a felmondott rozs egyharmadát át fogják venni.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Table with columns: Buza, Tiszavidéki, Fejérmegyei, Pestvidéki, Bácskai, Rozs Irendü uj, Árpá takarmány Irendü, Zab Irendü, Tengeri beltöldi ó. Columns include quantity and price per 100 kg.

Kötöttet: Buza, Tiszavidéki: 100 q 79.5 k 24.40 K, 100 q 79 k 24.70 K, 550 q 78 k 24.70 K, 200 q 79 k 24.70 K, 150 q 24.70 K, 100 q 79 k 24.70 K, 900 q 79 k 24.70 K, 110 q 78 k 24.20 K, 100 q 78 k 24.10 K, 100 q 77.5 k 24.10 K...

A határidőpiacon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg-kint) 1911-re:

Table with columns: Buza áprilisra, Buza májusra, Buza októberre, Rozs áprilisra, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Zab áprilisra. Columns include price ranges.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Buza áprilisra, Buza májusra, Buza októberre, Rozs április, Tengeri májusra 1911-re, Zab áprilisra. Columns include price ranges.

Budapesti gabonaforgalom.

1911. április 1-től 1911. április 2-ig.

Érkezett Elszállítottat

méterpálya

Table with columns: Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa. Columns include quantity and price.

Értéktőzsde.

A börzén ma újra a fáradtság tüneteit tapasztaltuk, mert szilárd megnyitás után a forgalom megcsappant és az elért árnyereség nagyjából ismét elveszett. A bécsi arbitrázs ma inkább eladott, mert a bécsi piac hozmozgalma fönnakadt.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with multiple columns for various securities, banks, and commodities, including prices and quantities.

sen vásárolták. A helyi piacon a jelzálog bank-részvény kissé drágábban kelt el, ellenben a városi vasutársaság részvényét olcsóbban kínálták. A készáru-piacon a Merkur váltóüzleti részvényt első ízben bevezették a börzén. A Merkur részvény 290 koronás árfolyamtól fölfelé élénk kereslet mellett igen számos tranzakció tárgya volt és szilárdan zárult. A Phöbus részvényt is szívesen vásárolták 230—241 koronán. A járadékpiac csöndes volt. A valuta és ércváltó gyöngö. A zárlat tartott, de csöndes.

Az előtőzsdén kötetelt: Osztrák hitel 673.50—673, Magyar hitel 827.50—829, Déli vasút 114—115, Jelzálogbank 484.75—483.75, Leszámitolóbank 571.50—572.50, Közüti villamosvasút 760.50—761, Városi villamosvasút 400.25—400.75, Magyar bankrészvény 721.50—721, Általános készénbányarészvény 685—689, Ganz-féle vasöntő-részvény 4370—4465, Budapesti általános villamosági 522.

A déli tőzsdén kötetelt: Osztrák hitel 672.75—673, Magyar hitel 827.75—828.50, Jelzálogbank 485—485.50, Rimamurányi vasút 689.50—690.50, Közüti villamosvasút 761—761.50, Városi villamosvasút 400—400.50, Magyar bank 721—721.50, Ganz-féle vasöntő 4430—4440, Merkur 290—293, Vasúti forgalmi 472.50—473.50, Phöbus 236—241.

Utótőzsdén változatlan irányzat mellett az árak tartottan zárultak.

Bécsi gabonatőzsdé.

Bécs, április 3. (Saját tudósítónktól.) A lanya külföldi árjegyzések ellenére az irányzat nyugodt, a konzum tartózkodóan viselkedett és mivel az eladók nem voltak hajlandók árengelményekre, csak egészen jelentéktelen forgalomban fejlethetett ki és az árfolyamok nem változtak.

Jegyzetelt búza: Tiszavidéki 12.45—12.85, bánáti 12.20—12.65, székesfehérvári 12.10—12.50, mosoni és győri 11.75—12.05, felsőmagyarországi 11.75—12.05, déli vasúti 11.65—12.05, alsóausztriai 11.30—11.70.

Rozs: Felsőmagyarországi 8.70—8.90, csepeli 8.65—8.85, péstmezei 8.50—9, déli vasúti 8.65—8.90, különféle magyarországi 8.65—8.85, ausztriai 8.50—8.85.

Árpa: Morvaországi 10.15—10.60, marchfeldi 8.70—9.50, bécsvidéki 8.80—9.60, felsőmagyarországi 9—10, mosoni és győri 8.50—9.50, déli vasúti 8.70—9.25, tótfelvidéki 8.80—9.50, maláta 8.40—8.75, takarmány 7.55—7.90 K.

Magyar tengeri 6.20—6.40, Cinquantin 8.10—8.60.

Magyar zab 9.10—9.50, válogatott 9.50—9.90, romániai 8.95—9.45.

Gyomorfájdalmakat enyhít!

Rögtön hatás mutatkozik gyomorgörcs, gyomorhurut kólika, esőmór, étvágytalanság, bőfűgés, foifűvódás, rosszullét, kimerültség, hányinger, kellometlen szájiz, oldalszúrás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

„Novicum“ székölyhavasli gyomorke-sorú honiszort használja. Kapható a készítőnél.

KÁRPÁTI JÓZSEF
Arkos-Sepsiszentgyörgy 5. szám.

Egy nagy üveg ára 2 kor. Egy közép üveg 1 kor. 20 fill. és egy kis üveg 60 fill. Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveget 6 kor. utánvét mellett a készítő vagy a Magyarországi főraktár: Balla Sándor „Hunnia“ gyógyszerháza Budapest, VII. /11, Erzsébet-körút 56. szám.

Bécsi értéktőzsdé.

Bécs, áprilisi 3. Az előtőzsdé irányzata megnyitáskor nagyon csöndes, az árfolyamok azonban jól tartottak, csak alpesi részvények hanyatlottak realizációik hatása alatt. Skoda értékek, amelyek tegnapielőtőzsdé képest 10 koronával magasabban nyitnak meg, később 6 koronát vesztek. A déli-tőzsdén alpesi részvények ismét gyöngültek, egyébként csöndes irányzat mellett az árfolyamok nagyjában változatlanok.

10 óra 48 perczkor: Osztrák hitel 673.25, Magyar hitel 826.—, Union 624.—, Államvasutak 756.25, Déli vasút 115.50, Alpesi 835.50, Rimamurányi 691.—, Skoda 662.— (668 után), 3 százalékos déli vasúti elsőbbség 237.50 K.

10 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 673.—, Magyar hitel 826.—, Anglobank 332.50, Bankverein 557.25, Laenderbank 537.50, Union 623.—, Magyar jelzáloghitelbank 483.25, Államvasut 756.—, Déli vasut 114.50, Buschtiehradi B. 1060.—, Dunagőzhajózás 1138, Al-

pesi 534.25, Prágai vasút 2639.—, Rimamurányi 689, Orosz járadék 103.50, Török sorsjegy 255.—, Skoda 662.50 korona.

Bécs, apr. 3. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 111.40, Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 155.25, Magyar hitelbank részvény 828.50 Magyar leszámitoló és váltó részvény 571.—, Rima murányi 689.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 506.—, Magyar koronajáradék 91.40, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyerem-köles. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasutársaság —, Magyar jelzálogbank 484.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, apr. 3. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 92.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.25, 1860-as sorsjegy 161.25, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 332.20, Bécsi Bankverein 556.50, Osztrák-magyar bank 1925.—, Déli vasut 114.10, Dunagőzhajózási r.t. 113, Dohány részv. 339.—, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német banky. 117.42, Osztr. Lloyd 592.— 4.2 száz. ezüst jár. 92.95 96.55, Osztr. koronajáradék 92.95, 1864-es sorsj. 309.— Osztrák hitelintézet részvény 673.40, Union-Band 622.25 Osztrák Landerbank —, Osztrák magyar államvasut 704.2, Elbe völgyi vasut —, Alpesi részvény 834.— 2 frankos 19.02, Londoni váltóár 249.—, Lipótkohó 624.— Török sorsjegy 254.—

Külföldi értéktőzsdé.

Berlin, április 3. (Értéktőzsdé.) Nyugodt megnyitás után határozottan szilárd irányzat ke-rekedett fölé, mert az általános gazdasági helye-zet folytonos javulása a spekulációt élénkítő te-vekenységre bátorította, úgy hogy az árfolyamok a legtöbb értékemben fölfelé menő mozgalmat fejtettek ki. E'onyben részestültek egyes speczialis értékek, mint Phönix-részvények és a pátervári nemzetközi kereskedelmi bank részvényei, ame-lyekben mindjárt a megnyitás elején üzlet fejlő-dött ki. A német bankértékek közül a Deutsche Bank és Diskontó-bank részvényei iránt mutatko-zott nagyobb érdeklődés. Szállítási értékek közül Kanada-részvények helyrehozták a legutóbb szen-vedett veszteséget. Erősebb kínálat tárgyai voltak a felsősziléziai vasrészvények és osztrák hitelrész-vények is valamivel csökkentek. Gőzhalós és vil-lamossági értékek nyugodt irányzatot követtek. Kés-ebb az érdeklődés, Kanada- és Phönix-részvé-nyektől eltekintve, ismét lanyhult, az irányzat azonban szilárd maradt. A készáru-piac ipari é-

FÉRJ és FELESÉG

REGÉNY.

Irtta: J. LIES.

— ... hát instállok, ott találtam ezt a kártyát.

A paraszt elkezdett tarisznyájában ko-torászni.

— No, gyorsan, gyorsan! — kiáltozott egyre a vizsgálát vezetője.

A paraszt végre is vagy öt percznyi ku-tatás után előhalászott egy kis pergament-kártyát s letette a tiszt asztalára.

Nikolaj odapillantott s egy kicsit meg-rezzent. A vörös keresztos kártyában azonnal felismerte a társaság jelvényét. Meglepetése azonban csak egy pillanatig tartott, s mire a rendőrtiszt felpillantott, már egészen elkészülve várta a következőket.

A csendőrtiszt erősen morgolódott ma-gában.

— Különös, különös, — dörmögte, majd a paraszt felé fordulva részletesen kikérdezte a körülményekről.

A paraszt elbeszélte, hogy a kártyát hazavitte gyermekeinek, de szomszédja figyelmeztette, hogy mest tekintettel a rend-kívüli dolgokra, menjen el az előljáróhoz s jelentse be a dolgot. Ezt meg is tette s az előljáró ide utasította a csendőrséghez.

— Különös, különös, — dörmögte a csendőrtiszt. — De ha jól körülnéztél, bizo-nyosan rendkívüli dolgokat is észreveltél? Mondj csak, nem láttál lábnyomokat? Vagy nem hiányzott valami a malomból?

— Nem, nem hiányzott semmi, hanem úgy vettem észre, hogy az árokparton járka-lhattak: Az agyagban lábnyomokat vettem észre.

— Ugy? És mondd csak, ki szokott arra-felé járni?

— Arra?... Bizony ilyen időben nem igen járnak azon a környéken. Nincs itt senkinek mit keresnie. Egészen elhagyott hely, még kutyát sem tartok kinn ilyenkor.

A csendőrtiszt még egy darabig kérde-zősködött mindkettőjüktől s aztán elbozaj-totta őket.

Alig távozott a két ember, rögtön kiadta a parancsot csendőreinek, hogy kutassák át a malom és a szomszédos erdő környékét. Ő maga pedig azonnal indult, hogy a dolgok fejleményéről jelentést tegyen a parancs-noknak.

III.

Wenther a csendőrség parancsnoka nyugtalanul járkált szobájában fel s alá. Tisztjeinek minduntalan utasításokat adott a nyomozás irányának változtatására, de az ügyet sokkal homályosabbnak látta, sem-hogy a sikerben bizakodott volna.

Ambiciózus ember volt, aki magas ál-lását is inkább szorgalmának, mint tehetsé-gének köszönhette, no meg annak, hogy ke-rülete egyike volt a legesendesebb kerületek-nek, ahol évtizedeken keresztül apró-cseprő lopásokon kívül alig fordult elő más. Elkép-zelhető, hogy mennyire meggabalyodott sze-gény, mikor hirtelen egy sötét büneselek-mény szálaít tették le kezébe s mindenki tőle várt megoldást.

— Csak sejteném, hogy ki lehet, — dörmögte magában izgatottan. Arra nem is gondolt, hogy mennyire nevetséges ez a ki-jelentés. Minden bizalma Jörksen hadnagy-ban volt, akit kiváló bünygyi nyomozónak tartott. Eppen ezért bizta rá most is a nyo-mozás tényleges vezetését abban reményked-ve, hogy az talán zöld ágra tud vergődni.

A hadnagy jó fiu volt. Ismerte felebb-valójának beteges ambicióját s bár maga

is kétségesnek vélte a sikert, valahányszor jelentkezett, mindig biztatólag mondomta.

— Azt hiszem, nemsokára nyomon le-szünk.

Az öreg ilyenkor kissé felvidult s meg-nyugodott, de valahányszor egy újabb for-dulat rombadöntötte Jörksen minden teóriá-ját, ismét erőt vett rajta az ideges félelem.

Most is épp ebben az állapotban volt s töprengései közben észre sem vette, hogy az ajtón másodízben is kopogtatnak. Szinte megriadt, mikor az ajtó feltárult s a had-nagy komoly, szigorúan hivatalos arca meg-jelent a küszöbön.

— No, mi az, mi baj van, — sietett a belépő hadnagy elé.

— Azt hiszem, most már igazán nyomon vagyunk, — szólott.

— Ez szép, ez szép, — ismételtette Wenther. — de mondja csak, hadnagy ur, igazán reméli...

— Oh, hogyne, hogyne, most már egé-szen bizonyos nyomon vagyunk, — sietett megnyugtató a hadnagy a kételkedőt. — Eppen azért jöttem, hogy referáljak az újabb fejleményekről.

A parancsnok arca egyszerre kiderült.

— No látja, hadnagy ur, — mondomta, — tudtam, hogy nem lesz olyan nehéz az eset, mint első pillanatban gondoltuk.

A hadnagy elmosolyodott, de nem szólt semmit erre vonatkozólag, hanem belekezdett a nyomozás eredményének elmondásába.

— Hát, amint méltóztatik tudni, pa-rancsnok ur, ma reggel még azt hittük, hogy talán a közel lakó pásterok valamelyike boszúból követte el a büntényt. Utánna néztem a bünygyi nyilvántartásban, hogy kik a büntetett előéletűek, de itt semmi gyanusát nem találtam.

(Folyt. köv.)

tékei inkább gyöngébb irányzatúak voltak. Nap-
pénz 5 százalékos, magánkamatláb 3 1/2 százalékos

Berlin, apr. 3. Zárlat. (Saját tudósítónktól
Zárlatok jegyzetiek: 4.2 százalékos papíráradék
—, 4 százalékos osztrák aranyáradek 98.60 osztrák
hitelrészvény 212.40 Déli vasut 19.75 orosz bankjegyek
216.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 94.—, Discontó
Commandit 193.60, Dina mitruszt 188.20, Harpeni 187.90
Unifikált török járadék 93.90, 4.2 százalékos ezüst jár
92.80, 4 százalékos magyar aranyáradek 93.70, Magya
koronáradek 91.70, Osztrák-magyar államvasut —
Bécsi váltóár 850.75, Olasz járadék —, Alt. villamos-
sági Edison 273.70, Gelsenkirchoni 209.80, Laurakohó
176.70

Frankfurt, apr. 3. Zárlat. 4.2 száz-os papíráradék
—, 4 száz-os osztr. ar-jár. 98.30 Magy. ar-jár.
99.65 Osztr. hitelint. részv. 212.— Osztrák-magyar
államvasut 159.— Északnyugati vasut —, Bustihe
radi vasut —, Londoni váltóár 2.432, Bécsi Bank
verein 141.30 Villamos részvény —, 3 százaléko-
magyar aranykölcsön 77.50, 4.2 százalékos ezüstáradek
96.75, Osztrák koronáradek 92.95, Magyar korona-
járadek 91.45 Osztrák-magyar bank 138.10, Déli vasut
részvény 20.— Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár
850.80, Párisi váltóár 806.16, Union bankrészv. 155.50.

Hamburg, apr. 3. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst
járadek 96.40, 1860. sorsjegy 171.50, Déli vasut 19.75
4 százalékos aranyáradek 98.25, Osztrák hitelrészvény
212.75, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz jára-
dek 103.25, 4 százalékos Magyar aranyáradek 93.95.

London, apr. 3. Angel consol 81.75.

Páris, apr. 3. (Zárlat). 3 százalékos francia já-
radék 96.45, Osztr. aranyáradek 101.30, Magyar arany
járadek 96.70, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről
308.— 3 1/4 százalékos Olasz járadék 103.—, 7. Déli vasuti
elsőbbségi kötv. 291.—, 5 százalékos marokkói jára-
dek —, 4 százalékos 1890. román kölcse —, 4
százalékos amori. románjár. 1905.—, 5 százalékos
osorz járadék 1906, 4 és fél százalékos 1909. osorz
járadek 10,508 4 százalékos spanyol jár. 10,130,
4 százalékos unifikált török jár. —, Török sorsjegy
98.75 Török dohányrészvény 367.— Osztrák földhitel-
intézet 1439.— Osztrák Landerbank —, Magyarjelzálog-
bank —, Banque de Paris 17,99 Banque Ottomane
711.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut
124.—, Meridionalvasut 693.—, Hartman gépgyár 775.—
Rio Tinto 16.96, Sucrerie d'Egypte 79.—, Tula 487.—,
Urikányi köszén 184.—, Chartered 42.50, De Beers 466.—
East Rand 12.—, Jagersfontein 209.—, Trans. Land
Comp. 57.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.43, Váltó
német piacokra (rövid) 123.68, Váltó Bécsre (rövid
105.81, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz arany-
váltó rövid 8/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/18, Csekk
Londonra 253.—, Magánkamatláb 2.25.

Üzleti tuosítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	53.25	58.25
Április—júniusra	53.75	58.75
Április—szeptemberre	54.25	59.25
Julius—szeptemberre	55.—	60.—
Irányzat: Nyugodt,		
Bécsi nyersszeszjegyzés	49.75	50.25
Prágai „	48.50	49.—
Lembergi „	45.50	45.75
Trieszti exportszesz (finom)	22.—	23.50

Budapesti szurómarhavásár.

Április 3. Felhajtott 485 darab élő borju (közbe
13 drb. rugott), 22 drb. leölt borju. Árjegyzések: Első-
rendű 86 borjúkért 100—110 fillérig, kivételesen 112—
114 fillér, középminőségű élő borjúkért 90—96 fillérig,
leölt borjúkért 120—132 fillér, rugott borjúkért 68 fill-
lérig, kilogrammonként (levonás nélkül.) Az irányzat
lanyha volt, az árak változatlanok maradtak.

Kőbányai sertéspiacz.

Április 3. Árjegyzés. Hizott sertésárak: Magyar
elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kg-on felül)
172—174 fillér, közép (páronként 174—176 kg.) Ma-
gyar szedett: Közép (páronként 240—280 kg.) 180—
182 fillér. Sertéslétszám: 1911. március 31-én volt
készlet 19170 darab, április 1—2-án felhajtott 109
darab, 1—2 napján elszállított 121 drb. 3-ára marad
készlet 19248 drb. A hizott sertés üzletirányzata:
nyugodt.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, április 3. Összefelhajtás 13650 darab ser-
tés és pedig 2065 drb magyar és 1985 drb lengyel sertés.
Árjegyzések: I. rendű hizott sertésekért 149—152 fillér,
kivételesen 153 fillér. Szedett sertésekért 133—146 fill-
lér. Az irányzat lanyha. Az árak 2 fillérrel kilogram-
monként csökkentek.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és községvidék igazga-
tóságától.) Április 3. Előző napi eladatlan maradvány
645 drb sertés, 12 drb süldő. Mai felhajtás 1126 drb
sertés, 10 drb süldő, összesen 1771 drb sertés, 22 drb
süldő. Eladatott 1472 drb sertés, 13 drb süldő. Mai ma-
radvány 299 drb sertés, 9 drb süldő.

Árjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 kg. felül
életsúlylevonással 160—168 fillér. Öreg II. rendű 280—
350 kg. életsúlylevonással 155—156 fillér. Fialat nehéz
300 kg. felül életsúlylevonással 164—172 fillér. Fialat
közép 220—230 kg.-ig életsúlylevonással 160—184 fillér.
Fialat könnyű 120 kg.-ig életsúlylevonással 166—190

fillér. Hussértés könnyű 140—300 kg.-ig életsúlyban
120 fillér, életsúlylevonással 162—180 fillér. Süldő fel-
földi életsúlyban 116—130 fillér. A vásár irányzata kö-
zepek. — Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 3. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Horváth
Boldizsár miniszteri fogalmazót a VIII. fizetési osztályba
pénzügyi titkárrá, dr. Gyurmán Jenő pénzügyi fogal-
mazót a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá,
Kandra István adóhivatali díjnokot a rimaszombati,
Greskovits Bertalan pénzügyigazgatósági díjnokot a kis-
szabeni és Baulovics Emil kisszabeni lakost a girálti
adóhivatalhoz ideiglenes minőségű segélydíjas adóhiva-
tali gyakornokokká;

az igazságügyminiszter Kovács János kapuvári já-
rásbíróvá, Zubeck Lajos komáromi törvényszéki,
Dióssy János nagykovácsi, László Sándor kismartoni és
Rozgonyi Akos vágyhelyi járásbíróvá telekkönyvi be-
tétszerkesztő szakdíjnokokat telekkönyvi betétszerkesztő
irokókká;

a budapesti itélőtábla elnöke Zsacskó Béla buda-
pesti lakos, ügyvédjelöltet és Auer György budapesti
lakos, jogszigorlat a budapesti itélőtábla területére dí-
jas joggyakornokokká;

a kassai javító-intézet igazgatója a vezetése alatt
álló intézethez Demeczky Árpád nyomdász, Tóth József
cipésziparost és Iván István intézeti éjjeli őrt családi
felügyelőkké, Bodnár József városi rendőrt pedig zárka-
felügyelőkké nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter meg-
engedte kiskoru Krausz Lajos és Mária budapesti lako-
sok Kovácsra, továbbá Horovics Bernát budapesti lakos
saját, valamint Armin, Anna, Sarolta, Lajos és Ilona
nevű kiskoru gyermekei családi nevének Horvátra kért
átváltoztatását.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter Straub
Istvánt az igazságügyminisztériumhoz berendelt kalocsai
törvényszéki irnokot írodasegédítési minőségben az
igazságügyminisztériumhoz, Szabó Károly pécsi itélő-
táblai irnokot a székesfővárosi törvényszékhez, Lengyel
Endre székesfővárosi járásbíróvá irnokot pedig az erzsé-
betvárosi járásbíróshoz helyezte át.

Pályázatok. A zalaegerszegi pénzügyigazgató-
sághoz a sümegi adóhivatalnál betöltendő pénztárnoki
állásra két hét alatt; a dévai állami elemi iskolai tani-
tóképzőintézetnél betöltendő gyakorló iskolai tanítói ál-
lásra április hó 22-éig; a székesfővárosi törvényszék
elnökéhez a móri járásbírósnál betöltendő díjnoki ál-
lásra 5 nap alatt; az ipolysági ügyészhez az ottani
törvényszéki fogháznál betöltendő fogházfelügyelői ál-
lásra hat hét alatt; a balassagyarmati törvényszék el-
nökéhez a szécsényi járásbírósnál betöltendő telek-
könyvi átalakító díjnoki állásra két hét alatt nyújtha-
tók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

IDŐJÁRÁS.

‘Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap inkább az ország déli felén
voltak kisebb-nagyobb zivataros esők. A hőmérsék-
let alig változott; maximuma 23 fok C volt Csák-
tornán, minimuma —1 fok C Árvaváralján.

Prognózis a következő 24 órára:

Zivataros esők, majd megeléknülő szelek és
hűsülődés várható.
(Sürgöny-prognózis: Sok helyütt csapadék, ziv-
atarok, szeles, hűvösebb.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér- séklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szlátina	68.6	7.0	SZ	0	—	13	6	
Ungvár	61.6	9.0	SZ	3	—	20	3	
Késmárk	62.4	8.1	—	0	2	16	—	
Losoncz	—	—	—	—	—	—	—	
Ogyalla	61.1	—	—	4	—	19	4	
Budapest	61.4	10.2	W	3	—	18	—	
Hétfű	61.7	7.9	—	—	—	7	1	
Keszthely	61.9	8.2	—	—	—	20	—	
Pécs	62.6	10.0	WS	3	—	11	—	
Zágráb	62.8	11.6	WS	3	—	11	—	
Fiume	63.7	10.8	—	—	—	7	11	
Szeged	62.8	9.4	W	4	—	12	—	
Temesvár	63.2	8.7	—	—	—	14	—	
Nagyvárad	60.8	6.4	—	—	—	12	—	
Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—	
Nagyszombat	63.0	8.4	S	—	—	10	—	
Szatmár	—	4.0	SW	0	3	11	—	
Eger	—	1.6	N	1	2	3	0	
Árvaváralja	—	3.6	N	1	2	4	5	
Selmeczbánya	—	1.5	N	1	0	2	2	
Komárom	—	1.2	N	1	0	—	8	
Magyar-Óvár	—	1.0	NN	1	2	—	6	
Sopron	—	1.4	W	1	2	—	5	
Eszék	—	3.0	NN	1	4	—	13	
Cirkvenica	—	3.0	—	—	—	—	10	
Debreczen	—	2.7	N	2	4	—	11	
Kecskemét	—	1.0	W	2	2	—	11	
Oroszáza	—	1.4	N	2	0	—	11	
Arad	—	1.1	N	1	0	—	13	
Zsombolya	—	1.6	N	2	2	—	10	
Versecz	—	2.5	NE	1	0	—	15	
Orsova	—	4.6	N	1	4	—	12	

EGYETERTE

politikai naplap.

Előadónál igazgató: PAJOR MATYÁS.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1911. április 4-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Az idegesek.
Vígjáték 3 felvonásban. Írták:
Barrière Todor és Sardou Victor
Ford.: Váradi Antal.

Ésemélvők
Bergern Horváth
Tuffier Gabányi A
Garteau Gal
Tiburlius Gabányi I
Cassier Tuzsó
Lajos Rajnai
Jégvő Barthos
Tufferné Nagy Ilona

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi Városi Színház

A szoknyanadrág.
Enekes bohózat 4 felvonásban.
Magyar színe a kalmazta:
Feld Matyas.

Személyek:
Szoknyanadrág-szűz Hidy I.
Fogas Károltán Kabók
Fogas Lucaz Hudacsek N.
Rátóti Pépi Földes
Lenzin Péter Török
Beckádia Veszpréminé
Venzin Taszilo Szalay
Vimmerli Manó Kellér
Bimmerliné Lányi E.
Bumetli Izidora Dehne
Záhany Leó Bihary
Nagy Sándor Fekete

Kezdeté 1/8 órákor.

M. KIL. OPERAHÁZ

Zaborszky Istváné és Pich
Ernö vendégjelöltével

Aida.
Dalmű 4 felv. Zenejét szerzerzte:
Verdi. Szövegét írta Chiusianzoni

Személyek:
A király Venczell
Amneris Fodor A.
Aida Zaborszkyé
Radames Lunardi
Amonazro Pick
Főpapnö Baris

Kezdeté 7 órákor.

(KIRALY SZÍNHÁZ)

Czigány szerelem
Operette 3 felvonásban. Szöve-
gét írták: Bodánszky Robert
és Willner A. M. Zenejét írta:
Lehár Ferencz.

Személyek:
Dagutin Péter Papir
Zorika Iránya Bendiner
Jelen, huga Bacsó E.
Kőröshazi Ilona Fedák S.
Jósi Rasko
Bolesku Jonek Tóth
Koresmaros Németh
Dimitrescu Csiga
Julcsa Erdői E.
Mosu Sáfány

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi Orfeum
VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:
JOSEF JOSEPH a berlini Metro-
GREAT ROLAND pol-színház tag-
Brothers Wynne ja mint vendég.
a jelenkor legkiva
jobb illuzionistája.
„A legmatikus hívek.”
A varieté-színpadok egyik fénypontja!
Howyns. Paxtons. Corwey.
További 10 attrakció.
Az előadás kezdete 8 órákor.
Jegyelővétel 10—1 és 3—6-ig a napp. pénztárnál.

WERTHEIMER-ORFEUM
VI., Szerecsen-utca 35. szám.
Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4—49.
Kezdeté este 8 órákor.
Szenzációs vendég szereplések!
Meltzer Adolf a világhírű lengyel tenorista.
Meltzer Anna primadonna.
Két nagy-
szerű darab: **Tochter Jerusalems** operette von Aurbach,
Musik von Wolfstall. Bohózat írta:
A feleségem zászólánya. Tábori Emil.
Littmann Pépi, Rollers Dancing Girls, Wallord
s még sok új attrakció.
Az emeleti télikertben 40 szép nő fellépte. Csupa
új szám. — Messé attrakciók. — Kezdeté éjféltől.
Vasár- és ünnepnapokon délutáni előadás, másékként hely-
árrakkal. Kezdeté délután 1/2 órákor. — Jegyek kaphatók az
orfeum pénztárnál és a Hungaria fürdőben.

FOLIES CAPRICE
Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14—22. Előadás kezdete 1/2 órákor.
Április 10-én.
Nagy jótékony célú előadás
a VI. kerületi népkonyha javára.
Szoknyanadrág a szerkesztőségben.
Bohóság, írta: Satyr.
Végre 11 órákor!
„Im Massenquartier“.
Bohózat 1 felvonásban. Írták: Hirschfeld Lajos.
Jegyek elővételben a nappali pénztárnál d. e. 9—1-ig és
d. u. 3—6-ig. — Konti különlégességi tőzsdé, Audrassy-
ut 29. és Sopronyi nagytőzsdében, Rákóczi-ut 1. szám.
12 óra után az I-ső emeleti Casino de Parisban a világ
legelső ének- és táncszámok fellépte.

kedd, április 4.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. április 4-én.

VIGSZÍNHÁZ

Medikus.

Életkép 3 felvonásban. Irta: Bródy Sándor.

Személyek:

Rubon orvos Fenyvesi
Riza, lánya Varsányi
Arrak, szabó Szerényi
Janos, medikus Komlósy L.
Ada Makay M.
Piroska Tanay
Majd, orvos Tanay
Norbert Tihanyi
Nagyfejő Bárdi
Finia Ferenczy
Furcsik Sarkadi
Borcsa Haraszthy H.
Óreg szolgálo Makróczy

Kezdeté 1/2 8 órakor.

UTANIA SZINHÁZ.

Waterloo-Sedan.

Irta: Balogh Pál.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Rendes helyekkel naponta

Az érkölcstelen város.

Szoecialis dráma 3 felvonásban, irta Ferenczy Kogniter. A szerepeket a kopenhágai Udvari Színház tagjai játsszák.

MAGYAR SZINHÁZ

Paraszitok.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Bartha Lajos.

Személyek:

Szujko Vago
Bolinó Gerő I.
Maris Nagy T.
Bereményi Gere
Az öreg Bereményi Boross
Sándor Papp
Julius Tóth L.
Kovács Kürthy
Kovácsné P. Tárnoky G.
Haptákné T. Forrai R.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

ROYAL-ORFEUM

VII. Erzsébet-körút 31.

Minden este 8 órakor

legelsőrangú színházi- és

varieté-előadás

utólérhetetlen áprilisi műsor.

Max Pallenberg

első budapesti vendéglátó. Moran & Wisor, a boomerang-kalapdobók. The Tups, Odys és a többi 12 kiváló attrakció. A két grófnő Laszky pompás operettje Kornal Berta vendégfelléptével. A ház barátja Clamuccé bohózat. Uj kuplék, uj szölok, csupa uj szám. Minden vasárnap és ünneppal délután 3/2 órakor mérsékelt helyaru családi előadás: operett és a teljes varieté-műsor

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ujdonság! 11 órakor! Ujdonság!

Móritz bácsi szerelmes

9 órakor!

Fegyvergyakorlat

Bohózatok írták: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt.

Steinhardt, Hunyadi, Szóke Szakáll és uj külföldi számok.

Vasárnap délután előadás. — Éjteltől reggel 5 óráig cabarett belépő díj nélkül.

Jegyek: d. e. 10-1ig d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch Jakab-féle nagytársaságban Andrássy-ut 19. és a Hungária fürdőben.

ROYALORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-7.

Minden este 8 órakor

a felülmulhatatlan áprilisi műsor.

Max Pallenberg

első budapesti vendéglátó! Továbbá a szenzációs új attrakció!

Moran & Wisor The Tups Odys

A két grófnő.

LaszkyBéla operettje, Kornal Berta vendégfelléptével és a többi 12 elsőrangú szám.

Minden vasárnap és ünneppal délután 3/2 órakor nagy családi előadás. A két grófnő Kornal Berta felléptével és a teljes varieté-műsor mérsékelt helyekkel.

Royal Cabaret

A Royal-Orfeum épületében (VII., Erzsébet-körút 31.)

Éjeltől 12 órakor

44 női szépség felléptével. Ezek között: Odys, Viola, Valasca, Ena Dan, Renée, Rejane, Amanda, Marlon, Zezé, Heddy, Floit, 4 Rocking Girls, Selma, Bressendorf, Agi Norma, Louise, Frigon, Elise, Sareno, Severa, Gerlotte, Walter, Toto, Ruffat, Bey, Grete, Cariles, La Marcella, Várdi Adél, Szép, Ercsi, Marica, Stollowa, Eleki kettős, Minci Corintha, Antal Jolte, Arany Sári, Lulu, Bascál, Annie Neumann, Stella Black, Schwarz stb. stb. Belépő-díj 1 óráig 1 korona — azontul szabad be- menet. — Cziganzene, karingóverseny reggel 5 óráig. Kukó Vencze és zenekara.

EGYETERTÉS

Butorait

csak szakembereknél szerezzé be; ha megtekinti raktárainkat, rájön, hogy aránylag

ingyen

vagy legalább is 50%-ot megtakarít, ha szükségletét

WITTMAYER ÉS TÁRSÁNÁL

szerzi be.

Tömörfa hálóberendezések 145 frt. Sima, félszereznye, mahagóni 285 frt. Pál-sander, mahagóni ebédlőberendezések 300 frt. Uri szobák, börgarnitúrák, amerikai íróda-berendezések mesés kivitelben és al- landóan raktáron: Andrássy-ut 60., Csengeri-utca 54., Szondy-u. 50.

TOST ÉS MOLNÁR

kereskedelmi-, díszítő- és tájkeresztete

BUDAPEST, VII. ISTVÁN-UT 50.

Elvállal ablak és erkélydíszítéseket. Kertek, parkok tervezését, alakítását, fenntartását. Alkalmi és állandó dísz- téseket. Téli kertek berendezését, min- den e szakba vágó munkát. :: :: ::

Telefon: 88-75. Telefon: 88-75.

Külső telep: Gyarmat-utca 25.

Művirágok, disztollak!

Eredeti párisi ujdonságok

ROSENBERG MÓR

művirág, kosorn- és díszítőgyártással egybekötött

nagykereskedésében

Budapest, IV., Városház-u. 16.

TELEFON 136-96. SZÁM.

CSODASZÉP

cizipő különlegességek láthatók

MARSCHALL

női divat-czipésznél

Budapest, IV., Bécsi-utca 2. szám.

Fővárosi színházak szállítója. :: Árjegyzék ingyen.

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfivész.

1 nap alatt megszün- tet mindenféle vészt.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizo- nyítványok igazolják e szer künönőségét, min- den gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szer használják, ott baromfivész nincs s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat. 1 nap alatt megszünteti a vészt. Minden üveghez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárosnál:

Dr. ODOR BÉLA gyógyszerésznél

NAGYENYEDEN.

Sürgönyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta posta- szétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegye- ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben.)

MARGIT

GYÓGY- FORRÁS (Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó ha- tású még akkor is ha vérzések esete forogtana

Megrendelhető: Édeskút L.-nél Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsán.

ERZSÉBET KIRALYNE

sósfürdő

ujjonnan átalakítva április 1-én nyílik meg. Künönő gyógyeredmények főleg

NŐI BAJOKNÁL. Elő- és utóidényben mérsékelt szobaárak. Villamos közlekedés Budapest-Kelenföld. Az elismert természetes budai Király keserűvíz (ezelőtt Mattoni) kivitteli telepe.

A fürdőigazgatóság.

MINDENKI

aki irodákban, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tiszta- ságot, kényelmet és czélszerűséget szem előtt tartja :: ::

AZ „A. B. C.”-NÉL

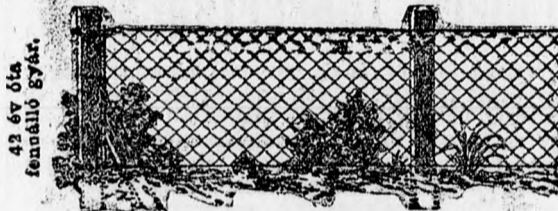
hygien. tisztított kölesöntörüközöknek, portöröknek, padló- ruháknak bevezetését, nagyon olcsó kölesöntő mellett ház- hoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg- KEZDI.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat,

Eötvös-utca 30. szám. Telefon 46-86.

Külön osztály vendéglők részére.

Sodrony-kerítés fonatokat

bármily bekerítési célokra, kerítés-részeket, tükös huzalt, rostélyokat, bármily fémbl készült sodronyszö- vetet, fakereit szíttat szállít

ZIMMERMANN GYULA és FIA

sodronyfonat-kerítés- és szitaárugyára

Budapest, VIII., kerület, Rákóczi-tér 3. sz.

Telefon 120-25. Árjegyzék ingyen.

FLOBERTEK,

pisztolyok és revol- verek legpontosab- ban belöve rendkívül olcsó árban

Rudas Zsigmondnál

Budapest, VII. Erzsébet-körút 48.

Vidékre árjegyzék ingyen és bérmentve. ::

GIMBALTOT

10 koronás részletfizetésre

10 évi jótállás mellett

az általánosan elismert legszöli- dabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

czég

a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállít.

Budapest, Király-utca 58. sz.

Árjegyzék és prospectus díjtalan.

Elönyös

részletfizetési feltételek

mellott helybeli hivatalnokok, kereskedők és ipa- rosok minden áremelés nélkül bevásárlásaikat szönyegekben, vászon- és fehérművekben, kész férfi és női ruha szükségletekben legjobban eszközlik. SZÖNYEGUDVAR. Budapest, VI., Király-utca 32. az udvarban. Alapít- tatott 1895-ben. Telefon 528.

Hirdetések

kelvetetnek e lap kiadóhivatalában

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság
 Budapest, V., Dorottya-utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körút 42.

Rizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:	Gyermekeknek:	Hölgyek részére:
Edwin Clapp & Son	Piehler	Sorosis
Barry		Cousins
Walk-Over		Patrician
Commonwealth	Kérje képes árjegyzékünket.	

BUTOR készpénzért és részletre.
 Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Haló-, ebéd-, őr- és szalamberendezések, óriási vászások, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

Modern főkeértékesítés.

Magánosan álló egyének, gyermektelen házaspárok és olyanok részére, kiknek szükségletei túlhaladják vagyunk kamatait, kiknek inkább áll érdekükben, hogy maguknak minden veszteség nélkül élethossziglan nagyobb évi jövedelmet biztosítsanak, mint az, hogy főkejüket örököseik részére megőrizzék, legalkalmasabb egy életjáradék megszerzése. Például egy 65 éves egyén 10.000 K betét után a takarékpénztártól kamatokban 3,5% = 350 K-t kap évente, ellenben életjáradék fejében 10,68% = 1068 K-t kap évente, tehát több, mint háromszoros jövedelmet szerez magának, ha a szerződést

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaságnál
 Budapest, VI., Deák-tér „Anker-palota”
 köti meg.

Állomány 1909. végén	Összes vagyon	185.856.945,68 korona.
	Biztosítási állomány	87.825 szerződés
		572.938.766,19 korona biztosítási tőke
		1.311.979,13 évjáradék.

Bad Hall

(Felső-Ausztria.)

Legrégibb elsőrangú jövedelmű. Idény: május 1-től október 1-ig. Fényűzési fürdők és a legmodernebb gyógyhatások, masszázs, hőforrás, elektro-mos fény- és kétozellás fürdők, inhalatók a legújabb rendszer szerint. Nagyszerű tekvés az Alpsei előhegyek közt terjedelmes parkokkal. Színház, gyógyzene, koncertek, bálók. Elegáns szállodák és magánlakások. Penziók felnőttek és gyermekek részére. A krenstali vasút és steyerthali vasút állomása. Bécsből via Steyr vagy Linz (közvetlen kocsik) 6 óra alatt Passau és Salzburgból via Wels-Unterrohr 3 1/2 óra alatt elérhető. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld az orsz. gyógyintézetek igazgatósága BAD HALL.

Dr. Gerstl-szanatórium telen is nyitva.

FŐNÖKÖK

ezrel, eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak irógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írást, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatiás sorváltós, csupa acélból és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kiváltós

Ujlaki-irógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt irógépet legmodernebb Ujlaki irógépünkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz.

Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre reflektálnak, közzölik címüket.

Vidéki képviselők kerestetnek.

Magyar Lányok

Képes hetilap fiatal lányok számára.
 Szerkeszti: **TUTSEK ANNA.**

Minden száma kedves és kellemes, szórakoztató olvasmány. Közleményeinek nagy része a háztartás, a kézimunka, a női foglalatosságok körébe vág, választékos szépirodalmi részét pedig jeles írók írják. Igazán fiatal lányok képes lapja, melynek minden sora nekik íródik.

Előfizetési ára negyedévre 3 korona.
 Az új évfolyam április 1-én kezdődik.
 Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 10.
 Mutatványszám kérésre ingyen.

Ne vegyen

részletfizetésre beszélőgépet, mert készpénzért gramofont már 25 koronáért, Eufont már 35 K-ért kaphat

Ha nem akar

öttszörös árat fizetni

kérje legújabb gramofont és Eufont árjegyzékem. Szencsicsok hang-lemez újdonságok jövedelkor 2,40 (Jegyzék ingyen). Összes hangszerek javítása.

Reich Aladár műhangszerkészítő Budapest, Akácfa-utca 38/D.

MICHELIN és CONTINENTAL
 pneumatikok

HELIOS GARAGE
 TELEFON 91-57 BUDAPEST V., TELEFON 73-65 BÁLVÁNY U.-12

Tromblon membrán
 kürtök, autotaxák.

Heti műsor:

Április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városi Színház	Uránia
5. délután: Szerda este:	Vizkereszt	Walkür	A millió	A kis lord Sárga liliom	Czigányszerelom	Sámson és Delila	Waterloo Sedan
6. Csütörtök	Vizkereszt	A csavargó és a királyleány Havasi gyopár A navarrai leány	A testőr	Anatol	Czigányszerelom	A szoknyanadrág	Waterloo Sedan
7. Péntek	Falu	Siegfried	A millió	Parasztok	Czigányszerelom	Bilincsek	Waterloo Sedan
8. délután: Szombat este:	Falu	Álarcos bál	Utánam	A kis lord Sárga liliom	Luxemburg grófia	Cornevillei harangok	Az Országos Szín- művészeti Akadémia előadása.
9. délután: Vasárnap este:	Francillon Falu	Herczegkisasszony	A zseni Utánam	Karenin Anna Parasztok	A Babuska Luxemburg grófia	A halhatatlan lump Cornevillei harangok	

Dr. Kapitány Kálmán
 utikönyvei:

As osztrák császárság.
 11 térképpel és 6 városi
 tervrajzzal. Kötve 6 K

Bécs.
 Bécs város tervrajzával 80 K

Karlsbad.
 Három térképpel 80 K

Merán és Arco.
 Két térképpel 80 K

Kaphatók:

LAMPEL R. könyvkeres-
 dése (Wodianer F. és Fia)
 r. t.-nál, Budapest, VI. ker.,
 Andrassy-út 21. sz. és minden
 könyvkereskedésben.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paracummi férfikülönlegesség tucattal 12. — korona. 3 tucattal 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fecskendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosi rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

A legjobb benzinmotoros magánjárárokat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezérképviselője

Korányi Viktor szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb tüzemű.

Dícső árak! Dícső üzemi kedvező árak! Feltételek! Több évi jótékonysági Vevőket a motorokhozban díjmentesen oktatók ki kívánatra díjmentesen költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgál.

KORÁNYI VIKTOR Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Tömegtermelésre különösen ajánlható:

Téli arany parmen és Jonathan almafaoltványok 100 darab 80 K. 1000 drb ára 750 K. Magyar legjobb kajszinbarackoltvány 100 drb 75 K, 1000 drb 700 K. Acer nogundo (kőrislevelű juhár) 2-2 1/2 méter magas és 20-25 cm törzskörmértű példányok 100 drb 60 K, 1000 drb 550 K. 2 éves nemesített Tea és Remontant bokor-rózsa 10 drb 5 K, 100 drb 40 K. Gyümölcs- és díszfa ajándékok, gyümölcsfák, díszfák, díszcserjék, akác, gleditschia és egyéb csemeték árjegyzék szerint. — Virágok, virággumók, konyhakerti és virágmagvak.

Kertészeti és Magtermelési Részvény.-Társ. TOKAJ.

Réthy- név látható a valódi pomotefü csukorka minden egyes darabkáján.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier kerékpárokat dupla harangcsapágyval és szabatonfutóval, 3 és 5 évjótállással, minden átfelkészítés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummikhoz, csengőkhöz, lámpákhoz, pedálokhoz, konuszokhoz és csészékhez óriási forgalmunk következtében melynek leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk vidékre is barnová

LÁNG JAKAB és FIA kerékpár- és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

REGÉNYEK ELBESZÉLÉSEK

KÓBOR TAMÁS HAMUPIPÓKE ÖNAGYSÁGA Regény két kötetben. Ára 8 K.

KÓBOR TAMÁS KI A GHETTÓBÓL Regény két kötetben. Ára 8 K.

RÉVÉSZ BÉLA VELÜK, ÉRTÜK Novellák. Ára 4 K.

Kaphatók: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Nevelőnőket német, francia, angolokat zene nyelvismertéssel, bonneoktat azonnali belépésre ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelvismertéssel sürgősen keresek. Szegehegy S. Luiza intézete Budapest, VI., Dossowfy-utca 22. 29324

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat boérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247 Lindenstrasse 51.

CSIZIVIZ

tavaszi töltése és szállítása mozgó: dődjöt klókura gyantát és háznál történő ivókurához mindazon bajoknál hol a jód és brom jó alkalmazásba, melegen ajánlható. Rendelhető a fürdőigazgatóságnál Csiziviznél és Édeskút L. főelárusítónál Budapesten. Kapható minden gyógyszertár és ásványvízkereskedésben. Használati utasítást, fürdőismertetőt a fürdőigazgatóság szívesen küld.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYVYÜRÜK. NŐSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERESZ-ES MŰVÉSZ

üzletében szerezhetőek meg. **BUDAPEST, Erzsébet körút 29.**

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÖLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK. **ÁRJEJYZÉK 2000 RÁVZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE**

Minden hirdetőnek egész éven át ingyen jár.

A VASUTI ÚTMUTATÓ

1911. NYÁRI KIADÁSA

legalább 100.000 példányban május 1-én jelenik meg.

Legalkalmasabb szállodák-, fürdő- és nyaralóhelyek hirdetésére.

Minden tudakozásra postafordulattal válaszolunk Hirdetések felvételének zárlata április hó 10-én.

„UTMUTATÓ” A Magyar- és Külföldi Közlekedési Vállalatok Hivatalos Munkakönyve kiadó Vállalata Budapest, IV., Régi Posta-utca 4. Telefon 4-74.

B hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

B hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, okmányszekrények, használtak és újak...

31 éves kisasszony, jelentéktelen testi hibával...

Házasságokat diszkretnen közvetít Faragó Jenő...

?! Akar ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni?

Kókusz-zsir legfinomabb kóser selpeszach...

2000 korona tiszteletdíjat, adok annak, ki nekem egy községi vagy körjegyzői állás elnyerését elősegíti...

Pénzszekrényeket tüz- és betörésmenéseket elbíráló olcsó árakon Budapesti pénzszekrénygyár...

Juniperus (nemes borovicska) 4 literes postatartály...

Pályázatok. Több száz pályázatot mindenféle szakmából közöl az Országos Pályázati Közlöny mai száma...

3) koronaért készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban...

10000 magastörzsi rózsafa, 2 éves erős koronával, régi és legújabb fajokból...

Vigyázzon ha meghült és vásároljon valódi Róthy-féle csukorkát 60 fillérért.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira...

Kártyos nyergesek részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pászománnygyár Részv. társ. Nagymező-utca B. 44.

A t. cz. gazdaközönség az iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat...

Rózsá, szegfű, magastörzsi rózsafák, csak újdonságok, 2 éves koronával, 10 drb 20 K. Magastörzsi rózsafák 2 éves koronával...

Pénzt akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árucikra...

Parlamentti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás...

Dió-kivonat az ősz hajnak festésére. Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a díonak zöld hajból készített hajfestészer...

MACZUSKI A. Wien, III/2. Erdbergplände 2. Raktárak Budapest: Török J. György, Király-utca 12.

Amerikai óra mutató és számlap nélkül.

Az óra két számszempontból áll. A felső számsor az órát, az alsó pedig a perczet mutatja. Az alsó számsor minden perczben, a felső minden órában ugrik egyet, jobbról balra...

Baját gyártmányú fűrdőkádak 14 kor-tól feljebb, üthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elváltalak mindenféle kuszivattányok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorárakat részletfizetésre.

Zálogcédelulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékűt kifizetem.

Gyümölcsfa díszfa és rózsárgyökérkel ingyen szolgál Weber fajsoklaja Békásmegyeren (Budapest mellett.) 10501

Férflak, akik erejüknél veszik idősebbi csökkenését veszik észre, kérjék azonnal ingyen tudományos véleményeket a mi módszerünkről a legjobb férfiorvossal...

MAGANTANULOKAT polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgákra, érettségire felkészítéssel előkészít Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Zálogcédelulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platint és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékűt kifizetem.

"OLLA" a bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI különlegességgel 2 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak OLLA-t adjon. Az elárult helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien 11/817 Praterstrasse Nr. 57.

Csak 6 K-ért küldök 4 1/2 kilót tevő, 26 darab finom enyhe toilett-szappant, mely a sajátosnál némileg elformált, rózsás, gyöngyvirág, moschus, paouli illattal. Igencsak alkalmi vétel elárulni, szállóknak, fürdőknél és háztartások számára. Széküdes készpénz ellenében vagy utánvétellel (egy 70 fill. több.) Széküdi A. BÜCHLER Wien, II/828 Praterstrasse 57.

TÁRS, (osakis komoly, agilis) néhány ezer forinttal szabadalmazott tömegszekrények amelyek kitűnő rekordul lettek...

Ajtók, Ablakok, vasrudonyok, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80.

SINGER varrógépek kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József Budapest, Almássy-tér 14 javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

10 lemez 10 forint! Szenczációs reklámban kapható.

"Messze a nagy erdőn", "Volt nincs fene banja", "Sorrentoi level", "Lumpolás örökre pá", "Czigany szerelem" és még 4 kitűnő lemez vadonatúj 26 cm-es nagyságban szállítjuk a pénz előleges bevétele vagy utánvétel mellett.

Gramofon Áruház Budapest, Himző-utca 5.

Alkalmi vásár az összes hámszerekből. Milyen leszállított áruk.

MARNITZ FRIGYES Budapest, VIII., 4. József-körút 37-39 sz. Óriási raktár gramofon és lemezekben. Kérjen árjegyzéket küldés nélkül.

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Pászománnygyár, Nagymező-utca 46. szám.

INGYEN TANULHAT november 1-től két hónapon át kereskedelmi szaktárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, szepírást, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három óráig. Nappali és esti tanfolyamok.

Tisztviselői kölcsönt köztisztviselőknél és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Felzálogkölcsönt 60 évre. Váltakölcsönt kereskedők, iparosok és magántisztviselőknél gyorsan és előnyösen folyósítat.

Jó cselédeket, nygymint szakácsnőket, szobalányokat, urasági inast stb. stb. közvetít ügy helybéli, mint vidéki urasági házakba Váradi Márton "Szabó"-féle elhelyező intézet, Budapest, Belváros, Múzeum-körút 35. szám, az udvarban. 10325

BUTOR készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. Óriási választék polituros butorokban Nagy Imréné! Bpest, VI., Váci-körút 9. Feljárt Szerecsen-utca 1. szám. Kis képzés modern teljesen új album ingyen. Nagy album 50 fillér.

Soványosság! Az egyedüli eredménytől kísért háziasszony dr. William Hartley tanár amerikai erőtáppora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Verszegenység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszor. Kintutetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készülő levelek minden országban. Dobozonként 1 forint 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Fenevezek-tére 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknél, mahagóni és palisander butorok, nri szobák, angol börgarnitúra és teljes en berendezett miniaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589